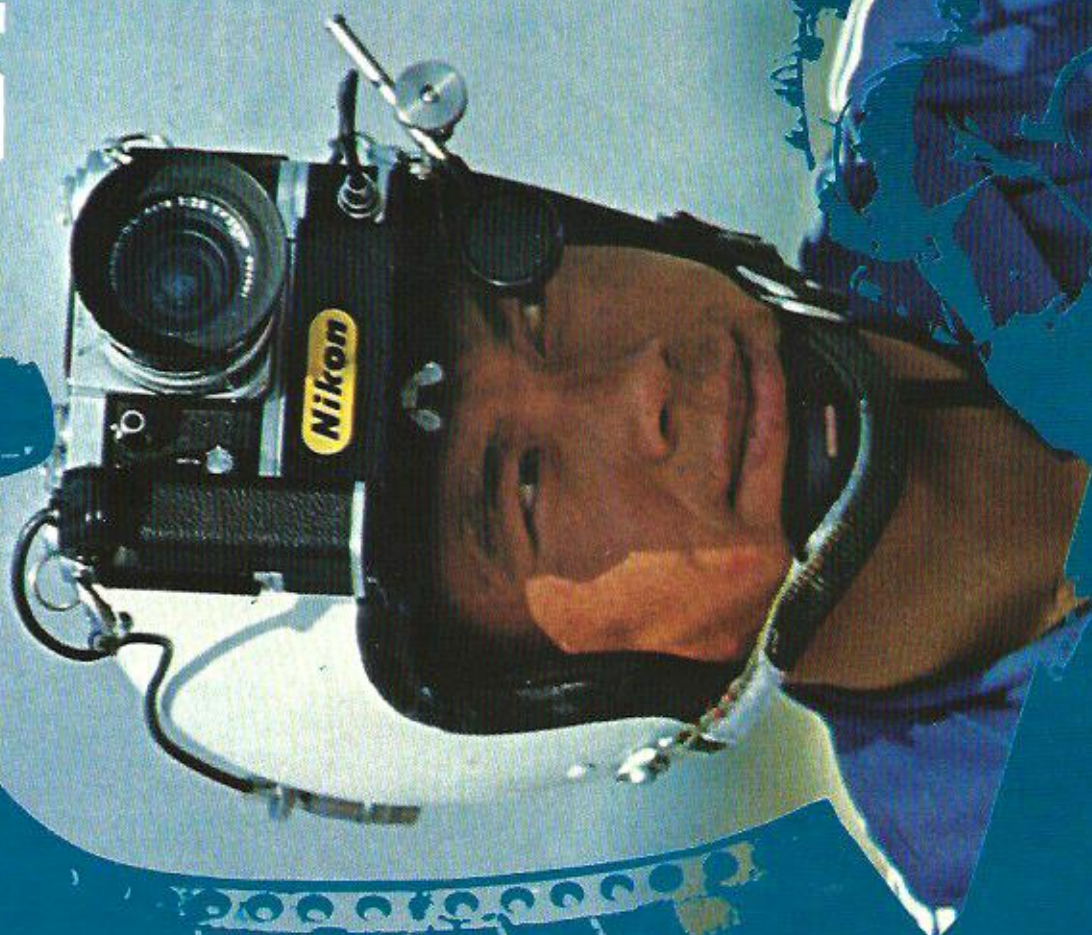

LASKUVARJOURHEILU

No:3 1979
3. vuosikerta
mk: 650

finnish magazine of sport parachuting

Cruisair

7 cells, 200 sq. ft., 10 lbs.

Strato-Flyer

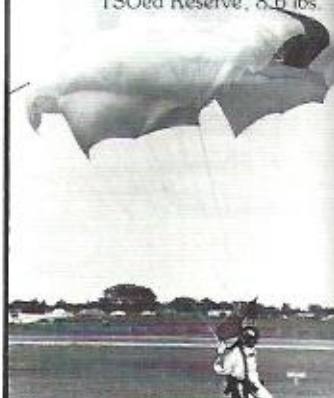
5 cells, 165 sq. ft., 9.3 lbs.

Strato-Cloud

7 cells, 230 sq. ft., 11.4 lbs.

Safety-Flyer

TSOed Reserve, 8.6 lbs.

We can think of four of the very best reasons to jump a ram-air by Para-Flite:

1. Cruisair
2. Strato-Flyer
3. Strato-Cloud
4. Safety-Flyer

We've developed an entire line of ram-air canopies — a reserve as well as three mains — to meet the requirements of any skydiver.

If relative work is your thing, then you'll be very interested in our Strato-Flyer and Cruisair main canopies. The 5-cell Strato-Flyer combines exceptional performance with a minimum of weight and bulk. Our newest ram-air, the Cruisair, is a 7-cell lightweight that flies and turns *fast* yet lands softly and packs up in containers designed for the Strato-Flyer.

Check out our lightweight Strato-Cloud if you're into accuracy or if you weigh more than 200 lbs. A refinement of a proven medal winner, the new model of

the Strato-Cloud provides the same rock-solid flight, stable sink and soft landing that made this canopy the pick of thousands of jumpers across the world.

No matter what canopy you jump as a main, you'll want a Safety-Flyer packed in your reserve. The product of four years of intensive research and development, the FAA-approved Safety-Flyer offers more reliability, maneuverability and durability than any other reserve.

Jumpers have been calling us "The Square People" since we offered them the first practical ram-air over ten years ago. We have become the world's leading ram-air manufacturer because our quality-built canopies offer crisp performance and uncompromised reliability.

Write or call us today for a descriptive brochure on any of our products. Or see one of our dealers worldwide. Either way, you'll get the canopy that's just right for you.

PARA-FLITE Incorporated

5801 Magnolia Ave., Pennsauken, NJ 08109 (609) 663-1275 / 663-1276

JULKAISIJA**PUBLISHER:**

SUOMEN LASKUVARJOKERHO RY.
HELSINKI-MALMI LENTOASEMA
00700 HELSINKI 70
FINLAND
PUH. TEL: 90-378 827

PÄÄTOIMITTAJA**EDITOR-IN-CHIEF:**

REINO SUONSILTA
PUH. TYÖ 90-75 36 111
KOTI 90-30 11 19

TOIMITUSKUNTA:**EDITORS:****TOIMITUSSIHTEERI**

AILA AALTIO Helsinki
TUOMAS ASUMUS Helsinki
LARS BÄCKSTRÖM Helsinki
ANTTI KAUSALAINEN Utti
EERO KAUSALAINEN Helsinki
MAURITS KOUHIA Turku
ARTO MATTILA Turku
JORMA ÖSTER Helsinki

TOIMITUKSEN OSOITE**EDITORIAL ADDRESS:**

LASKUVARJOURHEILU
PL 653
SF-00101 HELSINKI 10

PS TILI NO: 427602-1

TAITTO JA VALMISTUS**LAY-OUT & PASTE UP:**

ARTO MATTILA

IRTONUMERO 6,50 mk

PRICE OF COPY

(OVERSEAS, AIRMAIL) 3 USD

TILAUSHINTA 25 mk

YEARLY SUBSCRIPTION

(OVERSEAS, AIRMAIL) 10 USD

NELJÄ NUMEROA VUODESSA

PUBLISHED FOUR TIMES

A YEAR

PAINATUS:

ESK - OFFSET, LIETO

LASKUVARJOURHEILU-lehti on riippumaton laskuvarjoalan julkaisu. Lehti ottaa mielellään julkaistavaksi lukijoiden juttuja, piirroksia ja valokuvia. Materiaali palautetaan lehden ilmestyttyä. Julkaisupalkkioita ei valitettavasti voida maksaa. Kansikuviksi tarkoitettujen kuvien tulee olla värikuulokuvia (dia), sisäisivuille tarkoitettujen mieluiten mustavalkoisia paperikuvia. Toimitus ei vastaa artikkeleissa esitetyistä mielipiteistä, vaan jokaisesta artikkelista vastaa kirjoittaja itse. Artikkelien osittaisestakin lainaamisesta olemme pelkästään mielissämme!

LASKUVARJOURHEILU is the Finnish Parachuting Magazine.

The publisher assumes no responsibility for the views expressed in submitted material. There is no copyright at all. We would be very pleased, if You find anything worth copying from us!

TAANTUMUSTAKO ?

Hyppykausi alkaa jälleen olla joidenkin osalta päättynyt. Sateet ja pimeät illat ovat tosiasioita. Tilastoja arvioidessa tuntuu vuosi olleen ennätysvuosi. Aina-kin alustavat numerot näyttävät niin. On ollut harjoitusleirejä, ulkomaalaisia valmentajia, kilpailuja, boogeja ym. vaikka millä mitalla. On pidetty kursseja, joihin on osallistunut ennätysmäärä oppilaita. Kaikki tuntuu siis olevan hyvin. Vai onko?

Mitä tapahtuu kulissien takana? Mussutusta taitaa olla enemmän kuin koskaan ennen. LuKT:a arvostellaan. Ilmailuhallitusta arvostellaan. Kerhon johtokuntaa arvostellaan. Kaikki tuntuvat hoitavan tehtävänsä huonosti. Senhän me kaikki tiedämme. Meillä on se ainoa oikea ratkaisu tiedossamme. Meillä kaikilla. Miksi emme siis tee mitään? Helppohan on arvostella. Sen osaa kaikki. Jopa oppilaatkin. Oletko jo huomannut sen? He arvostelevat meitä. Usein. Meitä kokeneita hyppääjiä. Meitä, jotka koskaan emme kiilaa. Meitä, jotka olemme aina kannustamassa heitä, tarkastamassa heidän varjoaan, meitä, jotka olemme aina auttamassa heitä.

Olisiko meidän syytä tässä kohdin muistuttaa mieleemme, että oppilashyppääjissä on meidän tulevaisuutemme. Tiesitkö sen tosiasian, että heistä ainoastaan 20 % hyppää yli 5 hyppyä? Jos oppilashyppääjiä ei olisi, mitä sitten, onhan niitä lupakirjahyppääjiä riittävästi joka kerhossa. Niin onhan niitä nyt. Entä huomenna? Ylihuomenna? Tilastojen mukaan on hyppääjien keskimääräinen harrastusaika n. 10 vuotta. Sen jälkeen tapahtuu taantumusta. On perhettä ym. muita velvoitteita. Jos oppilaita ei aina oteta huomioon loppuu myös meidän hyppymme joskus. Heidät on saatava jatkamaan. Uusia oppilaita pitää saada jotta sinä, minä, jotka ehkä jatkamme pääsisimme hyppäämään. Hyppykoneen pitää lentää ja sen pitää olla aina täynnä. Se on ainoa tapa pitää hyppyhinnat kurissa. On kuitenkin muistettava, että jos aina koulutetaan uusia oppilaita ja vanhat jätetään oman onnensa nojaan, tulee raja pian eteen. Ei tule kurseille enää oppilaita. Mitä on siis tehtävä?

Lopetetaan ensin turha mussuttaminen. Arvostellahan aina voidaan, mutta tehkäämme se rakentavassa mielessä. Jos systeemissä on vikaa, tehkäämme parannusehdotuksia. Kanavia tähän kyllä löytyy. Onhan meillä laskuvarjourheilulehti, johon jokainen voi kirjoittaa. Kirje LuKT:lle. Avaimet ovat meillä kaikilla. Muistakaamme myös että määräyksiä on noudatettava. Jos me osoitamme piittaamattomuutta niitä kohtaan, niin emmehän voi olettaa oppilaidenkaan noudattavan niitä. Hehän uskovat kaiken siihen mitä me sanomme ja teemme.

Tärkeintä on lisäksi, että kaikki kerhon jäsenet osallistuvat omalla työpainoksellaan kerhon sisäiseen työskentelyyn. On hankittava näytöskeikkoja, värvättävä kurssilaisia ym. Kerhossa löytyy varmasti aina joku tehtävä, jokaiselle kykyjen mukaan.

Kerhotoiminta on kuin 4-miehen sekvenssissä, joukkue on aina yhtä hyvä kuin sen heikoin mies.

Kentällä kuulee jatkuvasti sanottavan, että meidän oppilaiden käyttämä kalusto on vanha ja huonoa ja että olisi ainakin syytä siirtyä esimerkiksi narukartioiden käyttöön, sisäpussisysteemiin pakkolaukaisuhypyissä jne.

Tästä on puhuttu jo vuosikausia. Miksi siis ei kukaan tee mitään. Mikset Sinä tee mitään?

Lars Bäckström

LASKUVARJOURHEILUN TILAAMINEN

Johtuen pienestä painosmäärästä emme voi lähettää aikaisempia numeroitamme sellaisille tilaajille, joiden tilaus alkaa keskellä vuotta, vaan tilaus on voimassa vuoden eteenpäin, ts. tilaaja saa neljä seuraavaa numeroa aikaan tilauspäivämäärästä. Vanhempia numeroita on hyvin rajoitetusti saatavana toimituksestamme, ja niitä myydään irtonumeroina.

SUURI VALOKUVAUS- kilpailu

KAIKENLAISILLE
LASKUVARJOILUUN LIITTYVILLE
KUVILLE JATKUU!

- sarjat:

A: DIAT

B: VÄRIPAPERIKUVAT

C: MUSTAVALKOISET KUVAT

- Sarjoissa A ja B ei ole kokorajoituksia. Sarjan C kuvien tulee olla kooltaan min. 17x24 ja max. 30x40.

- Kuvien lukumäärässä ei ole rajoituksia, ja kuvaaja voi osallistua kaikkiin sarjoihin

- Kuvat palautetaan kilpailun loputtua, mikäli mukana seuraa riittävä määrä palautuspostimerkkejä.

- Kuvien taakse tulee kirjoittaa kuvaajan NIMIMERKKI ja KUVAN NIMI. Kuvia tulee seurata nimimerkeillä ja nimillä varustetut, suljetut kirjekuoret, joissa seuraavat tiedot:

1. Kuvaajan nimi ja osoite (mahd. puh. n:o)

2. Kuvan nimi tai aihe

3. Kuvausaika ja -paikka

4. Kamera, objektiivi ja filmi

5. Ilmakuivissa kuvausluvan numero, sekä tieto siitä, onko kuvat tarkastettu Ilmailuhallituksessa, ja ovatko ne julkaisukelpoisia.

- Kuvat tulee lähettää toimitukseemme 10.11. -79 mennessä

osoitteella: LASKUVARJOURHEILU

PL 653 00101 HELSINKI 10

Palkinnot:

Sarja A: AGFA-GEVAERT OY:n lahjoittama

AGFA MOTOR POCKET 901 E-kamera + 4 rullaa 400 ASA:n värfilmiä (arvo n. 700:-)

Sarja B: LASKUVARJOTARVIKE Ky:n valmistamat HYPPIYHAALARIT voittajan toivomusten mukaan (arvo 450:-)

Sarja C: ERKKI VAARA Ky:n lahjoittama ÄÄNIMERKKI-KORKEUSMITTARI (arvo 300:-)

Lisäksi jokaisen sarjan kahdelle seuraavaksi parhaalle jaetaan SUOMEN ICI:n lahjoittamat 5 RULLAA MUSTAVALKOISTA ILFORD filmiä.

HYVIÄ KUVIA!

toivoo

LASKUVARJOURHEILU

Painotalo,
josta lähtee
vain hyvää jälkeä
pieniin tai suuriin
painotöihinne!

ASK

Etelä-Suomen Kustannus Oy
PL 15, 21421 LIETO
Puhelin vaihde 921-777 501

sisällys

3 Pääkirjoitus

4 Valokuvauskilpailu

5 Take It Easy

8 James Bond taivaalla

9 Myytävänä

10 Osaatko? 2.

11 Kirjeitä

13 Fokker Boogie

15 Ulkomaalaisena
SLK:ssa

16 Konventionaaliset

21 Kupu-RW:n alkeita

24 RW-MM

26 Pätkelmiä

28 Laskuvarjourheilun PM

29 Turus tapahtuneit'

31 Filmille tallennettua

KANSI:

Relatiivien MM-kisat pidettiin Ranskan Châteauroux'ssa, jossa ensi kertaa tavattiin kiinalaisia hyppääjiä. Kuvassa eräs Kiinan joukkueen jäsenistä kokeilussa lehtemme kuvaajan Jorma Österin hyppykuvausvarustusta, raameina pelkistetty näkymä Nord Atlas -hyppykooneen oviaukosta.

Kuvat: JORMA ÖSTER

COVER:

Member of the CHINESE RW-team photographed, when testing our acephotographer Jorma Öster's, gear in Châteauroux, France. Framed with non-tone view through the Nord Atlas jumpdoor. Both pictures taken by JORMA ÖSTER

"Monet henkilöt kokevat stressin ja sen saamisen hallintaan palkitsevana ja aktivoivana elämyksenä. Tämä selittää monien vaarallisina pidettyjen ja rasittavien urheilumuotojen suosiota: vuorikiipeily, laskuvarjohyppy, syöksylasku ja ralliautoilu kuuluvat näihin lajeihin. Täten tietty stressi ja sen hallinta kuuluvat ihmisen perusolemukseen ja ehkä tarpeisiinkin." (Lehtovaara-Hagfors: Psykologia, s. 144)

Kun seuraa hyppäkurssilta tulleitten uusien hyppääjien uran kehittymistä, huomaa, että varsin monet keskeyttävät hyppyharrastuksensa jatkamisen jo muutaman hypyn jälkeen.

Tähän vaikuttavat tietysti monet eri seikat, esimerkiksi hyppääjän alkuperäinen päätös kokeillakin vain muutamalla hypyllä, mitä tämä touhu oikein on. Toinen saattaa kyllästyä aikaa vievään hyppävuoron odotteluun, jollain on rahat loppu, tai jokin muu vastaava selitys.

On kuitenkin aivan varmasti joukko hyppääjiä, jotka ilmeisistä hyppyhaluista huolimatta eivät jatka harrastusta. Nämä eivät johdantolauseessa esitettyjen henkilöitten tavoin ehkä kykene saamaan stressin aiheuttamia pelkoelämyksiään hallintaan heti alussa. Näin he käyttäytyvät inhimillisesti katsoen luonnollisella tavalla: välttävät tätä pelontunnetta ylläpitävää tilannetta eli lopettavat hyppäämisen. Kun heidän kanssaan jälkeinpäin tavattaessa keskustelelee hyppäämiseen liittyvistä asioista, he usein toteavatkin asioitten oikean laidan: "Alkoi vähän pelottaa se touhu."

Kaveri oli siis pystynyt havaitsemaan itsessään sen tunnetilan ja ne fysiologiset reaktiot, jotka eri asteisena heräävät jokaisessa normaalissa ihmisessä, kun hän kohtaa laskuvarjohypyn kaltaisen voimakasta stressiä aiheuttavan tilanteen. Surkeus asiassa piilee siinä, että kaveri ei ehkä tiennyt, että kaikki hyppääjät kokevat jonkinasteista pelkoa ennen hyppeä. Ja koskei tiennyt, että kysymyksessä on kaikkia hyppääjiä koskeva asia (myös rehvakkaasti esiintyviä relatiivimiehiä, kirj. huom.) luullen ongelmaa pelkästään henkilökohtaiseksi heikkoudeksi, otti ja erosi koko touhusta.

On selvästi havaittavissa, ettei tätä puolta hyppytoimintaan liittyen käsitellä tarpeeksi koulutuksen ja valmennuksen edetessä. Näin ollen henkinen kasvu ja kamppailu pelon ohjaamiseksi jää yksinään käytäväksi. Näin tietysti pitää tiettyyn rajaan asti ollakin, onhan hyppääjä yksin vastuussa itsestään ilmassakin hypyn eri vaiheissa.

Kuitenkin näkisän, että tämän asian käsitteily olisi ainakin yhden jutun arvoinen asia näin laajemmaltikin.

LASKUVARJOHYPPÄÄJÄN PELON ILMENEMISMUODOISTA

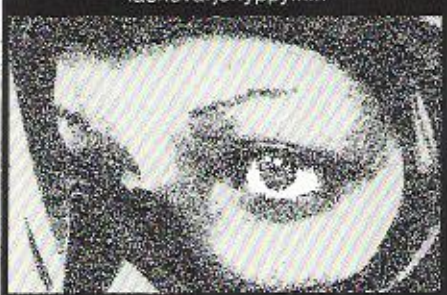
Ilmailu-lehden numerossa 4 vuodelta 1971 (ss. 28-29) on esitetty otsikolla "Laskuvarjohyppääjän pelko" Walter D. Fenzin ja Seymour Epsteinin tästä aiheesta havaitsemia tutkimustuloksia. Artikkelin on suomentanut Timo Mäkinen.

Seuraavassa lyhyt yhteenveto artikkelissa esitetyistä tutkimustuloksista:

take it EASY

Henkisestä valmentautumisesta laskuvarjohyppäyhin

1. Tutkijat toteavat ensinnäkin yleisluontoisesti, että pelko on hyödyllinen asia keskitäessään yksilön kaikki tarkkaavaisuuden ja toiminnan mahdollistavat voimavarat vaaral alueelle. Kuitenkin, jos pelko kasvaa liian suureksi, se estää yksilön järkevän toiminnan. Pelko ei saisi estää hyppääjää reagoimasta hänelle tärkeisiin ärsykkeisiin, mitkä vaativat nopeita, tarkkoja ja ennenkaikkea oikeita toimintoja.

Elä: pieni määrä pelkoa on hyödyllinen asia, jopa välttämätön. Liian suuri elämyksellinen pelkotila on haitallista kunnollisen hyppeysuorituksen kannalta. Siksi, koska kuitenkin pelkää jonkin verran ennen hyppeä, yritä ohjata pelkoasi, älä tukahduta sitä.

2. Toisessa koesarjassa tutkijat selvittivät oppilashyppääjien mekanismeja, joilla he yrittivät torjua epämiellyttävää pelontunnetta.

Toiset oppilaat pyrkivät kieltämään kerta kaikkiaan hyppeytilanteeseen liittyvät pelontunteensa. Pelontunne ikäänkuin selitettiin jonkun muun asian aiheuttamaksi. Kuitenkin pelko säilyi.

Toisessakin tavassa puolustautua pelko kiellettiin. Alitajuisesti pelko tuli esiin toisena tunnetilana, esimerkiksi epämieluisena aggressiivisuutena.

Nuo suhtautumistavat ilmeisesti helpottavat pelon aiheuttamaa painetta ja auttavat kriittisen tilanteen kestämisessä ja selvittämisessä.

Kuitenkin nuo puolustautumistavat aina vääristävät hyppääjän saamaa kuvaa todellisesta ulkoisesta tilannemaailmasta. Tämä aiheuttaa vaaratilanteissa vääriä tilanteen arviointoja ja ratkaisuja, jotka päättyvät onnettomasti.

Alokashyppääjällä pelaa siis tietyssä mielessä pelon suhteen "kaikki-tai-ei-mitään"-systeemi. Joko pelko lamauttaa kaiken toiminnan tai sitten puolustaudutaan alitajuisesti liian voimakkaasti.

Kun laskuvarjohyppääjä uusien hyppäkemusten myötä kerää lisää tietoa, hän samalla kehittää myös paremman tavan hallita pelkonsa. "Kaikki-tai-ei-mitään" -systeemi muuttuu vähitellen joustavammaksi.

3. Tutkimuksensa edistessä em. kaverit havaitsivat uusissa koetilanteissa, että mitä kokeneempi hyppääjä oli kysymyksessä, sitä herkemmin hän reagoi hyppäämiseen liittyviin ärsykkeisiin. Hyppääjät reagoivat ärsykkeisiin sitä voimakkaammin, mitä enemmän hyppäkokemusta heillä oli.

Tutkijat päättelivät, että kasvavan kokemuksen myötä hyppääjä havaitsee ja samalla reagoi yhä laajempaan pelon ärsykekenttään. Toisaalta hyppääjä samalla oppii hillitsemään tehokkaammin näihin yhä uusiin ja useampiin ärsykkeisiin liittyvää pelontunnetta.

Tutkijat hyökkäsivät oletukset, että pelko tyysin katoaisi kokemuksen karttuessa. Pikemminkin asia näytti olevan niin, että kokeneemmat pystyvät paremmin hallitsemaan pelkotilanteet.

4. Kun voimakkaamman pelontunteen hetkeä verrattiin kokeneilla ja alokashyppääjillä, todettiin, että kokenut hyppääjä saavutti oman henkilökohtaisen pelkonsa lakipisteen paljon aikaisemmassa vaiheessa kuin alkeishyppääjä.

Alkeishyppääjä näytti pelkäävän eniten silloin, kun mestari käski hänet luukulle. Ahdistus on siten suurimmillaan siinä tilanteessa, missä hyppääjä vielä voi päätöksensä avulla välttää vaaratilanteelta.

Kun hyppäpäättös on tehty, alkaa pelko heti vähentyä.

Kokeneitten hyppääjien totuuden hetki oli tutkimuksen mukaan hyppepäivän aamuna, jolloin he useimmiten päättävät, hyppäävätkö he sinä päivänä ylipäättensä.

Hyppäkokemuksen lisääntyessä lisääntyy myös hyppääjän herkkyyks, mikä puolestaan aiheuttaa pelontunteen aikaisemman ilmentymisen. Toisaalta kun kokemus kasvaa, lisääntyy kyky kontrolloida stressiä.

Tässä voidaan sanoa, että ihannehyppääjällä kohtuullinen määrä pelkoa tukee erittäin tehokasta, ajoissa toimivaa hälytysjärjestelmää, joka valmistaa hyppääjää päivän suoritukseen.

5. Tutkijat tarkastelivat vielä kokeneitten ja alokashyppääjien pelkoreaktioita itse hyppeytilanteissa. Tulokset vahvistivat aikaisempia päätelmiä: kokeneitten hyppääjien jännitys ilmeni huomattavasti aikaisemmassa vaiheessa.

Väärin mielletty pelko johtaa "kaikki-tai-ei-mitään" -järjestelmään. Yksilö yrittää tällöin tukahduttaa ahdistuksen tunteensa kieltämällä kerta kaikkiaan pelon olemassaolon itseltään. Tämä vaikuttaa reagoitiherkkyteen vaaratilanteisiin nähden. Hän ei mahdollisesti havaitse vaaratilannetta, koska kieltää sen mahdollisuuden.

Kokeneella hyppääjällä (toivon mukaan, kirj. huom.) vaikuttaa sellainen hyvä sopeutumismekanismi, joka pystyy vastaanottamaan stressin ja havaitsemaan, mistä se on lähtöisin eikä siten pyrikään kieltämään sen olemassaoloa. Pelko hallitaan siinä määrin, että henkilö pystyy toimimaan jopa normaalitylannetta tehokkaammin. Samalla henkilön tietoinen herkkyyks hypyn eri vaiheisiin liittyvistä vaaratilanteista lisääntyy.

Ne olivat siis jo todettuja tutkimustuloksia. Miten alokashyppääjä voisi sitten valmentautua kohtaamaan ja ohjaamaan pelkoaan ja stressikäyttäytymistään siten, että se koituisi

eduksi hyppytahtumalle. Valitettavan usein tie on se, että hypystä toiseen katsotaan, miten kantti kestää, sen enempiä pyrkimättä pohtimaan, miten voisi tilannetta ohjata.

Henkisen valmentautumisen puutteet tulevat edellä esitetyn mukaan esiin monella eri tavalla. Ääripäiksi voidaan tunnistaa seuraavanlaisia tyyppisiä: joku välttää hyppäämistä viimeiseen asti, roikkuu vaan kentällä mukana ja lopulta (en sano että välttämättä yksilöllisesti huono ratkaisu) lopettaa hyppäämisen kokonaan eikä edes juokse lentokentälle päin. Toinen saattaa runnata kunniakysymyksenomaisesti hypystä toiseen huolimatta voimakkaistakin vilunpuistatuksista ja tuskaisesta olost. Hypyt epäonnistuvat usein, koska liian voimakas pelontunne estää tietoisesti kontrolloidun toiminnan.

Lupakirjasta tulee näin ollen kallis paperi.

Voiko aloitteleva hyppääjä valmentaa itseään henkisesti tavallaan samalle tasolle, kuin millä kokenempi jo on, muuten kuin kantapään kautta oppimalla?

Ennen kuin annetaan vastaus, luodaan lyhyt katsaus siihen, mitä elimistössämme tapahtuu, kun joudumme pelkoa aiheuttavan tilanteen kanssa vastakkain.

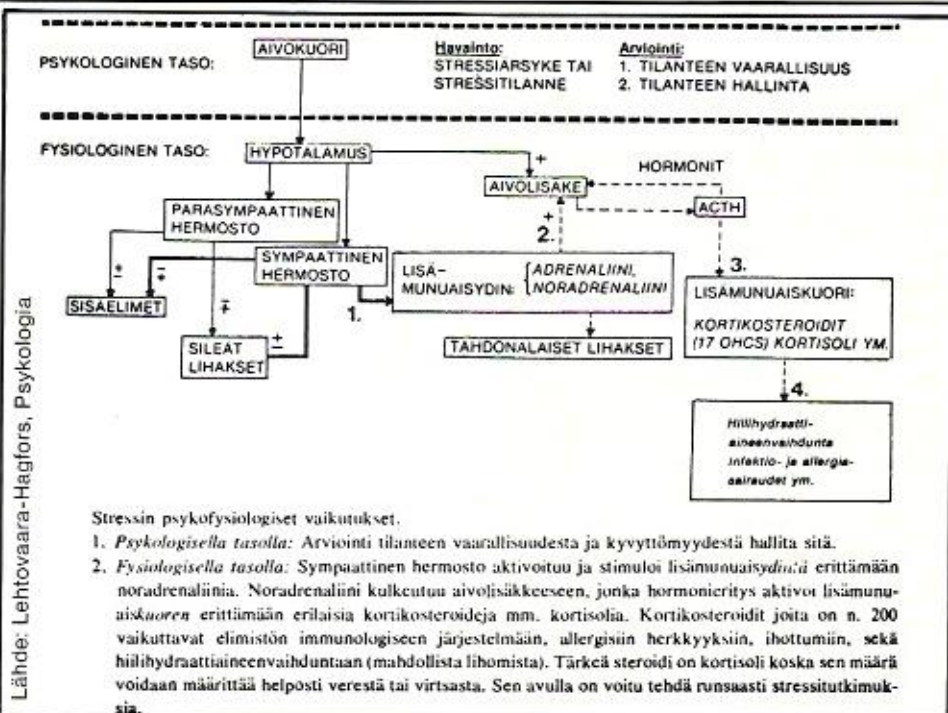
PELKOTILOJEN PSYKOFYSIOLOGISTA TAUSTAA

Tarkastellaan ensin lyhyesti hermoston toimintaa yleensä. Kaavamaisesti voidaan sanoa, että elimistön säätely tapahtuu lähinnä kolmen mekanismin välityksellä. (Kuva 1.)

1. Nopein ja korkeatasoisin säätely elimistössä tapahtuu AIVO-SELKÄYDINJÄRJESTELMÄN avulla. Sen tehtävänä on ohjata elimistön HAVAINTO-, AJATTELU- ja LIIKETOIMINTOJA ja se käsittää tahdonalaisen eli somaattisen hermoston keskeiset osat. Kun hyppääjä kykenee rentoon hyppy-suoritukseen, tämä hermoston osa on täysin isäntänsä hallinnassa. Homma hoituu.

2. AUTONOMISEN hermoston tehtävänä on sopeuttaa elimistön sisäiset ei-tehdonalaiset toiminnot tilanteen vaatimusten mukaisiksi. Autonominen hermosto säätyy HYPOTHALAMUKSESTA. Täältä johtaa myös vahvat hermoyhteydet aivojen niihin osiin, missä tapahtuvat tunne-elämykset, esim. pelko ja aggressio. Näin samalla, kun autonominen hermosto aktivoituu, saatamme kokea esim. voimakasta pelkoa tai päinvastoin.

Tähän hermoston osaan emme pysty suoraan tehdollamme vaikuttamaan. Lääkeainein ja myös tupakoinnalla tai alkoholia nauttimalla tai vastaavilla aineilla kykenemme tätäkin hermoston osaa rukkaamaan, mutta me hylkäämme nämä keinot. Jäljelle jäävät hyvä-

Lähde: Kodin lääkekirjasto

SYMPAATTISEN HERMOSTON TOIMINNAT	PARASYMPAATTISEN HERMOSTON TOIMINNAT
silmä mustuuden laajeneminen luomien laajeneminen	silmä mustuuden supistuminen silmluomien supistuminen
sydän sydämen minuuttivolyymien lisääminen lyöntitiheyden lisääminen arsykemäärän nousu supistumiseen lisääminen arsykekykyksen lasku	sydän sydämen minuuttivolyymien aleneminen lyöntitiheyden lasku arsykemäärän lasku supistumiseen aleneminen arsykekykyksen kohoaminen
verisuonet toimivien lähtien verensaannin lisääminen keuhkojen ja sydämen verenkierron lisääminen ruoansulatuselinten verensaannin supistuminen	verisuonet toimivien lähtien verenkierron supistuminen sydämen ja keuhkojen verenkierron supistuminen ihon ja limakalvojen verensaannin lisääminen
veri punaisten verisolujen määrän lisääminen veriväestöjen tiheys	veri punaisten verisolujen määrän vähentäminen veriväestöjen täydentäminen
hengitys hengityskeskusten arsykekykyksen lasku keuhkoputkien laajeneminen hengitysvolyymien lisääminen keuhkojen verensaannin lisääminen	hengitys hengityskeskusten arsykekykyksen kohoaminen keuhkoputkien supistuminen hengitysvolyymien aleneminen keuhkojen verensaannin supistuminen
ruoansulatuselimet silyöntiäksen vähentäminen ruokatorven laajeneminen mahansuun sulkeminen mahän lihastonuksen lasku suolen peristalttisen liikkeen hidastaminen maharauhasten erityksen vähentäminen mahanperiton sulkeminen paksun- ja ohutsuolen lihastonuksen lasku suoliston peristalttisen liikkeen hidastaminen	ruoansulatuselimet silyöntiäksen lisääminen ruokatorven supistuminen mahansuun avautuminen mahalaukun lihastonuksen lisääminen suolen peristalttisen liikkeen aktivointi maharauhasten erityksen lisääminen mahanperiton avautuminen paksun- ja ohutsuolen lihastonuksen lisääminen suoliston peristalttisen liikkeen aktivointi
haima insulinerityksen vähentäminen haimanesteon erityksen vähentäminen	haima insulinerityksen aktivointi haimanesteon erityksen aktivointi
lisämunuaiset adrenaliinerityksen lisääminen	lisämunuaiset adrenaliinerityksen vähentäminen
kilpirauhanen kilpirauhashormonin tuotannon ja erityksen lisääminen	kilpirauhanen kilpirauhashormonin tuotannon ja erityksen lasku
virtsaeräkö virtsaeräkö (pidättäminen) supistajalihasten (musculus detrusor) veltostuminen sulki lihaksen (musculus sphincter) aktivointi	virtsaeräkö virtsan lyhentäminen supistajalihasten (musculus detrusor) aktivointi sulki lihaksen (musculus sphincter) veltostuminen
sukupuoliset vasokonstriktio (verisuonten supistuminen)	sukupuoliset verisuonten laajeneminen ja erektio
aineenvaihdunta aineenvaihdunnan kiihdyttäminen ruumin lämpötilan kohottaminen albumiinihajoamisen lisääminen veren sokeripitoisuuden nostaminen osidoositapumus (happomyrkytys)	aineenvaihdunta aineenvaihdunnan hidastaminen ruumin lämpötilan aleneminen albumiinihajoamisen vähentäminen veren sokeripitoisuuden aleneminen alkaloositapumus (emasmrkytys)

syttävänä keinoina rentoutus-, keskittymis- ja itsesuggestio-harjoitukset. (Tupakka luetaan ehkä myös sallittuihin keinoihin, vrt. "hermosauhut", kirj. huom.).

AUTONOMINEN HERMOSTO jakaantuu kahteen suuntaan vaikuttavaan haaraan: SYMPAATTISEEN ja PARASYMPAATTISEEN hermostoon.

Kumpikin hermojärjestelmä vaikuttaa moiniin sisäelimiin, tosin usein vastakkaisuutensa. Sympaattinen hermojärjestelmä aktivoituu etenkin vaara-, jännitys- ja stressitilanteissa. Parasympaattinen järjestelmä on sen sijaan vallitsevana lepotilassa: elimistön sulattaessa ravintoa ja elpymässä rasituksista.

Stressitilanteessa nopeimmin aktivoituu siis sympaattinen hermosto, joka aikaansaa adrenaliinin eritystä, mikä taas käynnistää muita reaktioita elimistössä.

Kaavio 1 havainnollistaa stressireaktioita psykologisella ja fysiologisella tasolla.

Kaaviossa 2 esitetään pelkistään autonomisen hermoston aikaansaamat reaktiot eri elimissä. Tunnista oma reagointikanavasi kaavion perusteella: reagoitko stressitilanteessa vatsan kautta, sydämelläsi, hikoiletko, pissittääkö tms.

Psykologisella tasolla tärkeimmät tekijät stressin syntymisessä ovat henkilön oma arvio vaaran suuruudesta ja mahdollisuuksista tilanteen hallintaan. Yleensä stressi pienenee heti, kun henkilö havaitsee saavansa tilanteen hallintaansa.

Samanlaisissakin tilanteissa stressaantumisen määrä riippuu paljon henkilöstä ja yksilöllisistä tekijöistä. Omat kuvitelmat vaaran suuruudesta ja arviot tilanteen hallinnasta vaihtelevat tilanteesta toiseen.

3. Kolmas elimistöä säätelevä mekanismi muodostuu SISÄ- eli UMPIERITYKSESTÄ: Se säätelee veren mukana liikkuvien hormonien avulla elimistön sisäisiä toimintatasoja ja biokemiallisia prosesseja.

Todettakoon vielä, että hermojärjestelmä toimii kokonaisuudessaan jäsenyteen. Eri toiminnot liittyvät toisiinsa ja ovat vaikeasti erotettavissa toisistaan anatomisesti tai toiminnallisesti. Tämä on pidettävä luonnollisesti aina mielessä, ettei erehdytä liian helpoihin yksinkertaistuksiin.

TOIMINTAOHJEITA ALOITTEVALLE HYPPÄÄJÄLLE

Seuraavassa esitän luettelonomaaisesti muutamia toimintaohjeita, jotka saattavat auttaa pelon hallitsemisessa. Ei pidä tietenkään odottaa automaattisia tuloksia liian helpolla. Vain määrätietoinen työ vie tässäkin asiassa eteenpäin.

Toimi siis vaikkapa näin, tee siitä itsellesi elämäntapa:

1. Päätä jo kotona, hypätkö sinä päivänä ylipäätään. Älä pitkitä päätöstä "katsotaan nyt sitten kentällä" -tyyliin, koska tällöin siirrä myös suurimman stressin hetkeä tarpeettomasti itse hyppytilanteeseen.
2. Kun olet tehnyt päätöksen hypätä sinä päivänä, käy hetikohta mielessäsi syvästi keskittynyt suunnittelemasi hyppytehtävä läpi mahdollisimman elävästi. Kohtaa mielessäsi kaikki hypyn eri vaiheisiin liittyvät vaaratilanteet ja mieltä, mitä teet, jos ilmenee esim. vajaatoiminta. Älä pakoile ajatusta, että näin voisi käydä, vaan kuvittele, mitä tekisit, jos niin käy. Näin ohjelmoit alitajuisia sielunelämäsi kohtaamaan vaaratilanteita ja ohjaat sitä toimimaan oikein. Taval-

laan luot itsellesi uusia refleksitoimintoja. Toista suoritus ajatuksissasi aina ennen hyppyä mahdollisimman monta kertaa. Jos ahdistut voimakkaasti hypyä ajatellessasi, rentouta itsesi, ja jatka keskittymistä. Opettele rentoutumaan.

3. Saavuttuasi lentokentälle varaa kaikki hypyissä tarvitsemasi varusteet yhteen paikkaan ja tarkista, että kaikki on kunnossa. Pyri luomaan itsellesi säännöllinen toimintatapa. Se on omiaan luomaan rentouttava oloa.
4. Pukeudu hyvissä ajoin ennen omaa vuo-

roasi hyppyvarusteisiin. Käy vieläkin ajatuksissasi ja kylmäharjoitellen maassa läpi hyppytehtäväsi. Kysy epäselvät asiat maa-kouluttajalta tai hypymestariilta mahdollisimman selväksi. Ei kannata ujestella tässä suhteessa.

5. Kuluta mahdollinen liika adrenaliini verestäsi kylmäharjoitteluun maassa. Liikehdi

avoimesti. Harjoittele asentoja, joita hypyissä tarvitset, jopa lioitellusti. Liika adrenaliini poistuu näin verestä liikunnan kautta. Samalla mielialakin muuttuu positiivisemmaksi. Ota oppia relatiivimiehiltä. He eivät ujestele kylmäharjoitella tulevaa suoritus-taan.

6. Juuri ennen koneeseen nousua rentouta itsesi käyttämällä esim. "heilurirentoutusta". Se suoritetaan hitaasti vuoronperään taivuttamalla ja ojentamalla kaikki nivelet: sormien ja kämmenten nivelet, kyynärnivelet jne, nostamalla ja laskemalla hartioita, ravistelemalla käsiä vapaasti riiputtaen kuin tyhjiä hihoja, nostamalla koko käsi ylös ja pudottamalla se vapaasti alas... Aivan samoin tehdään varpaiden, jalkaterien ja nilkan nivelillä, polvilla ja lantiolla. Sitten koko vartaloa taivutetaan alas ja ylös, sivulle ja toiselle, ja päälle annetaan pieniä pudistuksia, urheilijoitten keskuudessa tämä rentoutus on laajalti tunnettu. Se poistaa mainiosti fyysisistä väsymystä ja piristää kauan samassa asennossa olemaan joutunut ruumista. Sen avulla syntyy kevyen olon, vapauden ja irtonaisuuden tunne, ja li-

säksi sillä vapaudutaan psyykkisestäkin jännityksestä.

7. Lentokoneessa et saa enää liikehtiä vapaasti. Sielläkin voit rentouttaa itseäsi em. menetelmää soveltaen.

Käy vielä mielessäsi läpi hyppytehtävä. Anna itsellesi myönteisiä itsesuggestioita "mitäs me parasankarit" -tyyliin. Älä jännitä lihaksiasi koneessa istuessa, vaan pyri rentouttamaan ne. Keskity myös hengittämään rennosti ja rauhallisesti. Koneen noustessa nieleskele paine korvissa tasaiseksi. Ja reippaasti luukulle ja hypy.

8. Maahan tultuasi käy hypy mielessäsi läpi. Kiittele itseäsi, jos on aihetta. Korjaa vir-

heet mielessäsi. Keskustele mestarin kanssa. Tee suunnitelma seuraavaa hyppyä varten. Tee heti päätös, hypätkö vielä tänään vai myöhemmin. Näin annat elimistöllesi aikaa valmistautua seuraavaan hyppyyn tai päästät sen lepoon.

9. Muista, että terveet elämäntavat, hyvä fyysinen kunto, riittävä lepo ja oikea-aikainen ravitsemus sekä kaikenlainen hillittömyyden välttäminen ovat terveen hermotoiminnan perusta. Pyri tähän.
10. Helpottiko? Jos ei, aloita alusta -harjoittele.

LÄHTEINÄ LUESKELTU mm.
SEURAAVIA TEOKSIA:

- Ilmailu 4/-71
- Kodin Lääkärikirjasto (autonomien hermosto)
- Lehtovaara-Hagfors: Psykologia
- Hyvärinen-Teräväinen-Huttunen: Neurobiologia
- Levi: Ajatusta etsimässä
- Toskala: Käyttätymisterapia

Matti Mannisto

Huippuesityksen hienoudet toistaa vain huippukasetti kuten AGFA-HiFi 16 kasetit

Liisää dynamiikkaa, voimaa, sointia, säilytysaikaa

Agfa-Gevaert on tuonut markkinoille kaksi uutta huippukasettia SUPERFERO ja SUPERCHROM.

Uusien Agfa-kasettien dynamiikka, korkeiden taajuuksien taso ja keuhattomuus edustavat alan huippuarvoja. Sointominaisuutensa uudet HiFi 16 kasetit ovat sovellettu DIN 45500 HiFi-normien yläpuolella.

AGFA SUPERCHROMissa on dynamiikan lisäisyksiä lisää tuottava

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

Uusi nauhaosakasetti on tarkoitettu selkeälle nauhalle, joiden esimagneettinave (BAS) on suurempi kuin DIN-normivaakim. Molemmassa uudessa kasetissa on nyt myös 6 minuuttia lisää soittoaikaa!

JAMES BOND taivaalla!

Viimeisimmässä, jo Suomessakin nähdyssä 007-seikkailussa "MOONRAKER – Kuuraketti" tekee James Bond ennennäkemätöntä taistelurelatiivia. Ja ettei homma vaikuttaisi liian helpolta, James työnnetään koneesta ulos ilman varjoa. Matkalla maahan hän yrittää kaapata varjon yhdeltä vihollisistaan, teräshampaisen "Leuan" ahdistamana. Seuraavassa tarkemmin kuka sen teki ja kuinka:

Teksti: B. J. Worth, PARACHUTIST/July 1979
Käänsi: RS

Heti 1977 USA:n mestaruuskilpailujen jälkeen Bond-filmien tuottaja Albert "Cubby" Broccoli otti yhteyttä Rande Delucaan ja miinuun seuraavassa elokuvassa mahdollisesti esitettävän hyppykohtauksen johdosta. Pitkien neuvottelujen, kameravalintojen ja koe-kuvauksissa tehtyjen vapaapudotus-kaksintaistelujen jälkeen saimme ryhtyä valmistelemaan lopullista kuvausta. Suurimpana haasteenamme olivat varusteet, joilla kaksi miestä voisi taistella yhdestä varjosta vapaassa pudotuksessa. Ajatus oikeista varjottomista hypyistä ei ollut suosiossa mm. terveydellisistä syistä. Bond vastustajineen käytti pikkutakkia ja prässihousuja, joten oli välttämätöntä piilottaa varusteet niihin huomaamattomasti.

Mike "Zeke" Zahar, Kanadan 4-miehisen MM-joukkueen organisaattori, sai suunnitella ja rakentaa varusteet. Hänen käsikäyttöisellä apuvarjolla varustettu varavarjonsa ja ympärökiedottava päävarjonsa (Strato-Flyerillä sisustettuna) pitivät varusteet minimikokoisina. Maassa varustus vaikutti kömpelöltä, mutta ilmassa se näytti aivan tavalliselta puvulta, tosin hyvin oudossa ympäristössä.

Hypääville sijainnäyttelijöille ei riittänyt suuri hyppykokemus, vaan heidän oli myös

"Tosta vaan karatella! AARRRGH!"

007 (Jake Lombard) käy hanakasti kesken lennon poistuneen pilotin (B. J. Worth) kimppuun ryöstääkseen tältä varjon hengentittimikseen.

Taistelu varjosta (jossa todellisuudessa ei ole mitään sisällä) on hurjaa, ja arvata saattaa, että sankari ei koskaan häviä.

Elämää pidentävä vempain on sankarin hällussa. Enää ei tarvitse kuin pukea se ilmassa päälle ja tämänhän 007 hallitsee kuin vanha tekijä.

ymmärrettävä kuvaustekniikkaa. Heidän oli jatkuvasti huomioitava asentonsa kameraan nähden ja sijoittauduttava oikein maan ja aurion suhteen. Koska kypäriä ei aiottu käyttää, hypääjien oli muistutettava ulkonäöltään oikeita näyttelijöitä; Roger Moore ja Richard Kiel eivät aikoneet hypätä.

6' 5" pitkä Ron Luginbill, 1975 USFET:in jäsen olisi mainio kaksoisolento 7'2" pitkälle Richard "Leuka" Kielille. Jake Lombard, kaksinkertainen maailmanmestari Jerry Birdin joukkueessa, muistuttaa huomattavasti Roger Moorea ja oli paras valinta Bondiksi. Minä otin lentäjän roolin ja löysin kaksoisnäyttelijäni studioilta. Jake "Bond" alkoi heti kokeilla kimppuuni hyökkäämistä pääkuvaajan, Rande Delucan kokeillessa kameroitaan. Hän kuvasi hyvin pienellä ja kevyellä "Hämähäkkimies"-TV-sarjan kuvauksissa käytetyllä 35 mm:n kameralla. Laajakulmaiset Panavision -objektiivit painoivat kuitenkin yhtä paljon kuin kamera, joten avauksissa oli oltava varovainen. Hänen kauluksenumeronsa kasvoi tuumalla tänä vuonna! Peter Bottgenbach (Mirror Image -filmin kuvaaja) toimi tausta- ja still-kuvaajana.

Varsinainen kuvaus aloitettiin toukokuussa -78 Pope Valleyssä. Lisääntynyt maaharjoittelun tarve hidasti tahtimme kolmeen hyppyyn päivässä. "Kuivien" tuli olla tarkkoja oikeiden etäisyyksien ja kuvakulmien saavuttamiseksi. Pukuvälineiden valmisteluun kului paljon aikaa. Don "Tweet" Caltvedt vastasi varusteista ja auttoi pukeutumisessa. Mutta silti jokaisen pukeutuminen saattoi kestää 30 minuuttia.

Varsinaisena ohjeenamme oli studiolla piirretty suuri kuvasarja tarvittavista otoksista. Koko kohtaukseen tarvittiin 44 eri otosta. Lopullisessa elokuvassa kohtaus kestää lähes kaksi minuuttia.

Kuvattaessa oli tärkeintä tietää kuvaajan sijainti kaiken aikaa. Tavallisesti "taistelime" 5-10 sekuntia kerrallaan ja sen jälkeen asetuimme uudelleen aurinkolinjalle odotta-

maan Randen merkkiä seuraavan pikaotoksen alkamisesta.

Tapahtumien tuli lähes jatkuvasti täyttää koko kuva-ala, joten etäisyys kuvaajaan oli pidettävä pienenä. Kaikki toisiaan seuraavat, tai uusintaotokset tuli suorittaa samaa taustaa vasten. "Pikkutakkipakko" rajoitti liikkumista vapaassa ja lisäsi vajoamisnopeutta.

Aluksi yritimme ottaa useita otoksia samalla hypyllä, mutta totesimme että on perempi valmistautua kuvaukseen pitempään ja ottaa vain yksi otos hyppyä kohti.

Vaikeinta oli ottaa lähikuvia taistellessamme ympäriinsä. Onnistuimme parhaiten kun Rande piti meistä kiinni ja heilui pitkin taivasta mukamme.

Odotetusti filmin haastavin vaihe oli varjon vaihto vapaassa pudotuksessa. Leikkivarjo, joka oli riisuttava ennen aukaisua puettiin pukuvarjon päälle. Aluksi Rande kuvasi kohdan useana eri otoksena, mutta ajoittain Jake ja minä onnistuimme tekemään koko kohtauksen kerralla ja Rande saattoi pysyä mukamme koko ajan. Tempu, jonka jaoimme tuolla hypyllä on ikimuistoinen kohokohta. Tämä oli todennäköisesti hyppy, joka olisi voinut tehdä koko otoksesta klassikon.

Lopulta kaikki olivat tyytyväisiä kuvauksien tuloksiin. Suuri tekijä odottamattomassa menestyksessä oli Jaken hämmästyttävä yhdennäköisyys Roger Mooren kanssa. Tämä vähensi huomattavasti studiokuvausten määrää. Toinen yllättänyt etu oli Ron Luginbillin luonnolliset näyttelijänlahjat. Hänet nimitettiin "Kerralla-Purkkiin-Ron":iksi ja hänen hypypynsä olivat kaikkein katsotuinpiä joka ilta. Yhtenä hyvin tuloksiin vaikuttajana oli odottamaton kykymme selviytyä valjaiden vaih-

Sankarin (tässä ihkaoikea Roger Moore) on helppo myhällillä tyytyväisenä moisen suorituksen päätteeksi leijaillessaan kohti maata. Huomaa oimtuinen ohjailutyylä ja oudon näköiset oikalukot.

Kuvaaja Rande Deluca ulostautumassa DC-kolmosesta erikoiskamera kypärässään.

dosta vapaassa pudotuksessa. Kerran Jake puki ja riisui valjaat kolme kertaa samalla hypyllä.

Onneksi kuvauksissa sattui vain vähän loukkaantumisia. Aluksi Rande niksautti niskansa ja joutui neljäksi päiväksi maahan. Sitteen viimeisellä viikolla Jake repi ruston polvestaan ja vaihtoi osia Tweetin kanssa, joka esitti Bondia kymmenellä hypyllä.

Viiden viikon aikana suoritimme 83 hyppyä kohtauksen kuvaamiseksi. Nautimme kaikki haasteesta, jonka voitimme yhdistämällä huippuyksilöt ja koko ryhmän rautaisen yhteistyön. Miellyttävintä oli nähdä John Glennin hieno leikkaustyö käytettävissä olevan materiaalin kokoamisessa. Mielihyvä vain kasvoi kun kuulimme että eräs hyppäämisen suurimmista julkisista tukijoista, Paul Williams, oli säveltänyt Moonrakerin teeman. Tästä Kuu-raketin avauskohtauksesta voi tulla eräs elokuvien unohtumattomimmista jaksoista pitkään aikaan.

John Calvedt ja B. J. Worth esittävät pukuvarjon rakennetta. Matala tandem on suunniteltu näyttämään luonnolliselta vapaassa pudotuksessa. Puvun takki halkeaa yhäältä alas asti sallien pää- ja varavarjon toiminnan ja se on kiinnitetty kangastarralla reppu-valjassysteemiin. Vara- ja päävarjon käsikäyttöiset apuvarjot on sijoitettu takinkäänneiden alle.

B.J. Worth'in taidonnäyte pukuvarjolla lentämisestä.

MYYTÄVÄNÄ

Tällä osastolla julkaistut ilmoitukset ovat yksityisille lukijoille ilmaisia. Toimitus pidättää oikeuden lyhentää liian pitkiä ilmoituksia.

Hyväkuntoinen, noin 150 hyppyä hypäty vuoden -76 musta-valko-punainen STRATO-STAR.

Einari Mikkonen
puh. 90/357 300 (koti)

Käyttökelpoinen ohjattava ylijäämävaravarjo, 3-aukkoinen modifikaatio, hinta 350:-

Arto Mattila
puh. iltaisin 921/771 192

2 kpl hyppäämättömiä Para-Foil 252 -patja-varjoja.

TOSI HALVALLA. Sisältää käyttötakuun.

Risto Rahkola
Puh. koti 90-383 134

Loistokuntoinen PC Competition m/71, värit musta-puna-keltainen, Grabber-apatatti, POD, Super-Pro valjaat, reppu ja varavarjon reppu, väri tumman sininen.

Antti Kausalainen,
Utin Laskuvarjokerho
Puh. työhön 951-16 909
kotiin 951-60 381

Erittäin hyväkuntoiset* Strato Star + ylijäämä-tandemit + kokonaisuutena

Sa. Myynti
puh. 90/357 327 (SLK)
90/357 324 (koti)

Strato-Cloud, hyvin pidetty ja hyvännäköinen. Maksuajassa löytyy.

Hannu Hernesniemi/Oulun LK.

HUOM! Lähetä myynti-ilmoituksesi mieluiten kirjeellä tai postikortilla. Toimitus ei vastata puhelimitse annetuissa ilmoituksissa mahdollisesti olevista virheellisistä tiedoista.

FREE FALL KIWI

Parachuting News from N.Z.
Forty glossy pages!!

Subscription Rates (6 issues)
AIRMAIL \$13.00 N.Z.

ADVERTISING AND EDITORIAL OFFICES:

P.O. Box 68251,
Newton, Auckland,
New Zealand.

OSAATKO?

OHJATA PATJAA?

2

Meillä Suomessa on tarkat määräykset siitä, milloin liitovarjoilla saa ryhtyä hyppelymään. Lisäksi on vielä ns. "herrasmiehesopimus" siitä, että jokaisella hyppääjällä on jonkin kokoneen patjahyppääjän nimikirjoitus hyppypäiväkirjassaan todistuksena jonkinasteisesta patjakoulutuksesta. Tahtoo vain olla niin, että yhtenäisen koulutusohjelman puutteessa yksi oppii sitä, toinen tätä, ja kolmas ei sitten mittään, jos sitäkään.

Ruotsin pojilla lienee ollut samanlaisia murheita, ja siellä on asiaan paneuduttu toden teolla. Julkaisemme tässä sellaisenaan suorana käännöksenä Tukholman Laskuvarjokerhon patjakoulutusohjelman perustan.

Käännös: Kristian Enkvist

Patjakoulutus

Vaatimukset: "Iupakirja", B-lisenssi, 50 teho-varjohyppäjä (PC) ja koulutuspäällikön hyväksyntä.

Koulutuksen sisältö:

Teoria: Kouluttajalta sekä 'patjakompendios-ta' (Strato Cloudin manuaali)

Käytännön harjoitukset: Ennen hyppyä kuvunpäästöharjoitus valjaissa. Käydään läpi toimenpiteet patjojen tyyppillisissä vajeatoinnoissa, kuten: tunneli tukossa, katkennut tai sotkeutunut ohjauspunos, jarrua ei saa auki tai kupu valjaissa väärinpäin.

Hyppäjä 1500 m:stä, 5-10 vapaata pudotusta

Hyppy n:o 1

Käännöksiä jarrutus, sakkaus, pitkä suora finaali n. 300 m:n korkeudesta. **EI LOPPUVETO (FLEARED LANDING).** Lasku 50-70 % jarrulla

Hyppy n:o 2

Sakkauskäännöksiä, ensin 0 % jarrulla, sitten 50 %, sitten 70 %. Lopeta 300 m:ssä. Pitkä suora finaali ja lasku 50-70 % jarrulla. **EI LOPPUVETO**

Hyppy n:o 3

Sakkaus ja siitä oikaisu, **loppuveto laskussa (Fleared landing)**, mutta "myöhäisellä flierilla".

Hyppy n:o 4

Käännöksiä, sakkaus ja siitä oikaisu ja "fleeerrattu" lasku.

Hyppy n:o 5

Harjoitellaan varjon ohjaamista takimmaisista kantoviilekkeistä korkealla, jotta osattaisiin kääntää kupu vastatuuleen jolleivät ohjauspunokset toimi. 'Fleerrattu' lasku (Ohjauskapuloita käyttäen).

Koulutuspäällikkö päättää tämän jälkeen jos oppilaan pitää tehdä lisää harjoitushyppyjä hyppymestarin valvonnassa. Koulutuspäällikön hyväksymä koulutus kirjataan hyppypäiväkirjaan.

Tämä koulutusohjelma on voimassa hyppymestarikokouksesta 16.5.79 lähtien.

Koulutusohjelman, lista vajeatoinnoista ja sopivista toimenpiteistä sekä patjakompendion (Strato Cloudin manuaali ruotsiksi) on oltava saatavilla hyppytoiminnan johtajan kansiossa Gryttjomissa.

Opi ja kokeile kuinka jarrut toimivat siinä patjassa jolla tulet hyppäämään. Muista että on olemassa monta ei jarrutyyppiä markkinoilla olevissa patjavarjoissa.

Patjalla matalin uloshyppykorkeus on normaalisti 1000 m josta 7-10 s vapaata pudotusta. Patja tarvitsee korkeamman putoamisnopeuden auetakseen. Uloshyppy voi myös tapahtua 850 m:n korkeudesta ilman 'coupeeta' (vähintään 90 mailia). Tällöin laukaistaan varjo heti uloshyppyn jälkeen.

Kun ilmassa on myös muita kupuja, muista että patjavarjo kulkee kovempaa kuin pyöreät kuvat vaikka jarrut ovat vielä päästämättä. Kun kupusi on auki, tarkista missä muut ovat, ja ole valmis väistämään.

Opi miten pakatessa tarkistetaan punokset, ja tee se joka kerta kun pakkaat! Jos jarrusi ovat vaikeat aukaista, tai systeemi sellaisenaan ei toimi hyvin sinun pitää saada se muutettua jollakin riggereistämme. Ei ole harvinaista että valmistaja käyttää huonoa systeemiä. (Strato-Star, toim. huom.)

jatkuu sivulla 20 >>>

PILOTS' CLUB

Kasarmikatu 40 Puh. 17 13 12
HELSINKI

KLUBIRAVINTOLA LENTÄVILLE MIEHILLE JA NAISILLE

KLUBIN SÄÄNNÖT

1. Pilottiklubin toiminnan tarkoituksena on edistää ilmaisuuden vapaa-ajan kokonaisuutta ja tarjota pysyvät tilat ilmailun harrastajille kerhotoiminnalle.
2. Pilottiklubi on avoin kaikille ilmailusta kiinnostuneille miehille ja naisille.
3. Klubin jäseniksi voidaan ottaa henkilö, joka työskentelee ilmailun alalla tai siihen läheisesti liittyvässä tehtävässä, sekä henkilö, joka on suorittanut ilmailun liittyvän tutkinnon, tai osallistunut ilmailun alalla toimintaan.
4. Klubin jäsenyyttä voi olla erillisellä lomakkeella. Ainaistuuksuutta osuuttaa klubin käyttöön ja erikseen ilmoitettavien jäsenmaksujen, jäsenkortin hinta on 20,- markkaa, mikä suoraan käytetään klubitoiminnan kehittämiseen.
5. Henkilöitä, joka käyttää jäsenkorttiaan väärin voidaan jäsenyys evätä määräajaksi tai pysyvästi.

Liity jäseneksi - postita oheinen jäsenanomus osoitteella
RAVINTOLA KAARLE XII
Kasarmikatu 40
00130 Helsinki 13

6. Jäsenet voivat varata klubin näköalilla kerhoiltoja viikoksi yhdeksi illaksi kuukaudessa ja muutamia yleisiä illaksi viikossa. Varauksia allekykyisten henkilöiden kutsuun varten on esiteltävä yksi tunti, 16-20 henkilöä voi varata klubin kofeetti-tuntiksi ja yli 20 henkilöä ryhmäille voidaan klubin varata koko illaksi. Näiden kerhoiltojen oikaisu on klubin suljettu muilla kuin kerhoiltojen pöytäkirjoilla.
7. Klubin ravintolatoiminta ei anna klubin käyttäjille ruokailupakkaa tai viikkoa, jäsenien tilvoitusta kuitteja yms:tä, että klubin on oltava liikkeessä, jonka nimenomainen on klubitoiminnan kehitykselle oleellista.
8. Klubin on hyväksyttävä toimintaa, jonka tarkoituksena on edistää ilmailun avulla kerättävien tilvoitusten ja jäsenien edustajien yritysten keskuudessa. Tällaisia kilpailun välillä on oltava, että jokainen osaa osat riittävästi.
9. Klubin jäsen sitoutuu noudattamaan yleisiä ravintolatoimintaa koskevia säännöksiä ja lisäksi sekä hyvän käytöstä.

PILOTS' CLUB JÄSENKORTTIHAKEMUS

Sukunimi _____ Etunimet _____
Arvo tai ammatti _____ Synt.aika _____
Lähtöpaikka _____ Puh.koti/toimi _____
Postinumero _____
Työntekijä _____
Tietoja hakijasta voi antaa (henkilön nimi): _____
Perustelut hakemukselle, ellei työ liity ilmailuun _____
Pvm _____ Allekirjoitus _____

Turun lennonjohtajien näkemys tapauksesta "KUN AJATUS EI KULJE"

Otsikkoasiasta ollaan täysin samaa mieltä ARTSIN kanssa, nimittäin siitä, että ajatus ei kulje, vaan sen siirtämiseksi henkilöiltä toisille tarvitaan jonkinlaista kommunikointia. Turun tapauksessa tämä kommunikointi lennonjohdon kanssa suoritettiin mahdollisimman vaikkealla ja häiritsevällä tavalla, ja aivan sopimattomaan aikaan.

Tapahtumahetkellä, joka oli n. 20-30 min. lentonäytöksen päättymisen jälkeen, oli lennonjohdossa varsinaista säpinää, yleisöläennätykset sekä lentokoneilla että helikoptereilla, olivat juuri päässeet pyörimään. Vierailijat, jotka olivat tulleet omilla koneillaan, tekivät lähtöään. Käytössä oleva RWY 26 oli jaettu puoliksi yleisilmailukoneille, alkuosa laskua ja loppuosa lähtöä varten, mutta joukkoon täytyi saada monta kaksimooottoristakin, jotka tarvitsivat koko radan lähtöä varten. Lisäksi rullaustie oli poissa käytöstä. Radioliikenne oli vilkasta, eikä jaksolla monta sekuntia käyttämättä jäänyt.

Liikenne kuitenkin sujui joustavasti ja tehokkaasti, ja sen sujumista edesauttoivat tehtävnsä osaavat ja tilanteen tasalla olevat pilotit.

Sitten näihin rattaisiin heitettiin hiekkaa. Se tapahtui laskuvarjohypyjen nimellä, kun neuvostoliittolainen AN-hyppykone otti yhteyttä Turun torniin ja pyysi selvitystä hyppylentoa varten. Radioliikenne oli venäjänkielistä ja selvitys kohtuuttoman pitkää, joka lisäksi vaati vielä tulkauksen.

Tämä oli ensimmäinen kerta, kun lennonjohto sai tietää laskuvarjohypyistä ja selvittely sotki täysin tilanteen vaatiman lyhennetyin ja joustavan radiopuhelinliikenteen ja häiritsi pahoin lennonjohdon työskentelyä. Myös liikenteeseen keskittyneiden lennonjohtajien huomiokyky vedettiin aivan toiselle sektorille ja siten heidän ensimmäinen reaktionsa oli, että häiriöstä on päästävä mahdollisimman nopeasti eroon.

Tehtiin päätös, että hyppääjä lykätään ensimmäiseen varmalta näyttävään ajankohtaan ja annettiin arvio, että hyppylupa tulee n. klo 19.00 sa. Päätöstä tehtäessä asiaan vaikutti muikin liikenne kuin yleisöläennätykset, eikä missään vaiheessa eikä kenenkään taholta lennonjohdolle esitetty mahdollisuutta yleisöläennätystenkaan keskeyttämisestä.

Mitä tulee saunaan, makkaraan ja kaljaan, niin tiedossamme ei ollut silloin, kun meidät kutsuttiin yhteiseen palaveriin, että tarkoitus oli joidenkin etuisuuksien saavuttaminen, vaan koimme tämän tilaisuuden laskuvarjohyppäilyyn tutustumisena ja yhteiseen tuntemukseen ja luottamukseen tähtäävänä toimenpiteenä.

Koska meillä, niin laskuvarjohyppääjillä kuin lennonjohtajillakin, on varsin huonot tiedot toistemme toiminnasta, tehtävistä ja vaatimuksista, ja kun meillä ei liene mahdollisuutta saada riittävästi koulutusta ja kokemusta näistä tehtävistä, niin ehdotan, että ilmailuhallitus kokoaisi yhteen ohjeet ja porrastusminimit joita on annettu laskuvarjohypyistä, sekä julkaisisi ne sellaisen jakelun puitteissa, että molemmilla osapuolilla olisi mahdollisuus saada ne. Tällöin meillä olisi selvät pelisäännöt joiden mukaan pelata, eikä tarvitsisi arvailta eikä arvostella toisten tekemisiä ainakaan tietämättömyyttään.

Muistettakoon, että lennonjohdon ensisijaisena tehtävänä on lentoliikenteen turvallinen ja joustava johtaminen ja turvallisuudestaan tässäkin tapauksessa oli kysymys. Omasta mielestämme olemme suhtautuneet varsin joustavasti laskuvarjohyppyyihin.

Perti Montin

lennonjohtaja
Turun lentoasema
Turku 26.7.1979

ILMAILUHALLITUKSEN KOMMENTTI:

Kun edellä on viitattu ilmailuhallituksen puutteellisiin määräyksiin ja ohjeisiin mitä laskuvarjohyppäilytoimintaan tulee, niin totean, että LJKK (Lennonjohtajan käsikirja), kappale 6, kohta 46 (sivu 3-11) sisältää ohjeen laskuvarjotoiminnan porrastamisesta muuhun liikenteeseen. Ohje voisi tietysti olla tarkempi. Muuten laskuvarjotoimintaa koskevat operatiiviset ohjeet (hyppääjille) sisältyvät lentoturvallisuusosaston tiedotuksiin OPS M6-1 ja M6-2.

Heikki Riitaho
toimistopäällikkö,
ilmailuhallitus

Työpaikkani kahvihuoneen seinällä on keltainen lappu, jossa teksti: "Ajattele, ennen kuin sanot, ettei sanoisi mitä ajattelet". Lienee mentävä hieman itseensä ja myönnettävä, että ko. kehoitus olisi pitänyt ottaa huomioon ennen edelliseen lennonjohtaja Montinin vastineeseen johtanutta kirjoitusta. Varsinkin pahoittelen kerhomme osalle tullutta negatiivista arvostelua, ja haluan korostaa, että ko. lehtijuttu EI OLLUT KERHON, VAAN ALLEKIRJOITANEEN OMA MIELIPIIDE JA NÄKEMYS ASIASTA. (Lisäksi minulle informoitiin, että filmejä ei ole näytetty, eikä mieliseltä, jolla tässä yhteydessä tarkoitin eräänlaista "kyllä-herra-lennonjohtaja" -mentaliiteettia, ei myönnetty tehdyn.)

Olen varma siitä, että kerhomme järjestämän saunaillan tarkoitus oli juuri sellainen, jollaiseksi lennonjohtaja Montinkin sen koki. Kysymyksessä ei toki millään muotoa ollut ETUISUUKSIEN tavoittelu, vaan tilaisuuden ainakin piti olla INFORMATIIVINEN. Ainoaksi tavoitteluksi voitaisiin sanoa toiminnan JOUSTAVUUDEN tavoittelua. Jos tätä voidaan ajatella etuisuudeksi, niin ilmeisesti se jossain vaiheessa olisi sitä molemmille osapuolille.

No ... mennyt on mennyttä ja "tikulla silmään ..." sanoo vanha sananlasku.

Haluaisin kuitenkin vielä parilta osin kommentoida tapahtunutta.

- AN-"kakkosessa" oli mukana myös suomalainen lentäjä koko sen ajan jonka olimme koneessa odottamassa lähtöä.

- Kentällä oli julkisena tieto, että Lentokerhon puheenjohtaja olisi keskeyttänyt yleisöläennätykset, jotta olisimme sen puolesta päässeet hyppäämään. Tätä tietoa ei

kumottu ennen kuin lennonjohtaja Montinin vastineessa, joten ymmärtänne, että suutumus tapahtuman jälkeen oli melkoista, muillakin kuin allekirjoittaneella.

- Turvallisuuden nimissä kaikenlaisia rajoituksia ja kieltoja voitaisiin asettaa koko ilmailun tukahduttamiseen asti.

Ikävintä asiassa, lienee kuitenkin se, millaisin mielin neuvostoliittolaiset vieraat suhtautuivat näin tekemänsä ystävällisen eleen torjuntaan. Ja olihan meitä kymmenen hyppääjääkin, jotka eivät olisi panneet pahakseen ilmaisesta hypystä.

Minunkin mielestä Turun lennonjohto on suhtautunut yleisesti ottaen varsin joustavasti laskuvarjohyppyyihin. Poikkeus, eli tämä "harmittava takaisku" lienee vain vahvistamassa sääntöä.

laskuvarjoilmailun puolesta
yhteistyöterveisin
Arto Mattila 208-77

Vastine nimimerkille "Muuan SLK:lainen"

Edellisessä Laskuvarjohyppäily-lehdessä nimimerkki "MUUAN SLK:LAINEN" arvosteli erästä Suomen monista Laskuvarjokerhoista. Suomen Laskuvarjokerhon puheenjohtaja MARKKU HEILIMO ottaa seuraavassa kantaa nimimerkin artikkeliin.

ARVOITUS:
MIKÄ TÄMÄ ON?

- PERUSTETTU 1960
- TOIMII KEHÄ III-NIMISEN MAANTIE SISÄPUOLELLA
- OMISTAA PILATUS PORTER PC 6 TYPPISEN ILMA-ALUKSEN
- KOULUTTAA VUOSITTAIN NOIN 60 ALAN HARRASTAJAA
- JÄSENIÄ TÄLLÄ HETKELLÄ 230
- TOIMINTA-AIKANA SUORITETTU NOIN 40 000 SUORITUSTA
- ALAN LUPAKIRJOJA JÄSENIILLÄ 45 KAPPALETTA
- JULKAISEE LASKUVARJOURHEILU-NIMISTÄ LEHTEÄ
- VOITTI KULUVAN VUODEN RW-SM:SSÄ KULTA- JA HOPEAMITALIT
- EI OSAA JÄRJESTÄÄ SM-KILPAILUJA, MUTTA KYLLÄKIN MAAILMAN PARHAAT BOOGIET
- JNE JNE JNE JNE JNE...

VASTAUS: SUOMEN LASKUVARJOKERHO RY

Nimimerkki on oivaltanut ja oppinut SLK:SSA ollessaan ainakin kaksi asiaa erittäin hyvin. Suomen Laskuvarjokerho ry on ainoa oikea laskuvarjokerho ja että todellinen laskuvarjohyppy todellakin suoritetaan Pilatus Porter -nimisestä lentolaitteesta, mutta ei noin lentopinnalta 100, vaan vähintään lentopinnalta 100 ja tietenkin ryhmäsuorituksena. Kuluvana kesänä tosin muutamat kerhon jäsenet ovat alkaneet puhua jostain FOKKERISTA ja lentopinnasta 150. Nimimerkki toivoo kerhon muuttavan nimeään ja väittää, että kerholla ei ole perinteitä. Kerholla ei ole koskaan ollut haittaa nimestään ja koska kerhon jäsenistön syntymäpaikat jakautuvat ta-

käännä ►►►

KIRJEITÄ... jatkoa ●●●

saisesti eri puolille Suomea, on enemmän kuin perusteltua, että kerhon nimi on Suomen Laskuvarjokerho. Varsinkin kansainvälisessä laskuvarjokanssakäymisessä, jota meillä on erittäin paljon, kerhon nimi on erittäin hyödyllinen. Jos nimestä on häirtää muille maan kerhoille, sille me emme voi mitään. Ehkäpä niiden pitäisi muuttua nimiään. Mitä tulee kerhon perinteisiin ja saavutuksiin, niin niitä kyllä löytyy. Muutamia niistä on mainittu edellä olevassa arvoituksessa.

Seuraavana nimimerkki puuttuu asennekysymyksiin. Niinkauan kuin Helsinki on ollut Suomen pääkaupunki, ovat pääkaupunkilaiset olleet ylpeitä hesalaisuudestaan. Näin on edelleenkin. Stadi on stadi. Tälle ei voi Utti, Tampere, Imatra eikä Oulu mittään. Sitten nimimerkki tutkii artikkelissaan SLK:n kilpailumenestystä. Menestystä on ollut ja on edelleenkin. Kerhossamme on erittäin päteviä tarkkuus-, tempu- ja varsinkin relatiivihyppääjiä. Se, että emme vuosittain voita kaikkia laskuvarjohyppäkilpailuja täällä Suomen maassa on valitettavaa, mutta tähän kyllä voimakkaasti pyritään. Toki kilpaileminen ei mielestäni ole ainoa tapa nauttia laskuvarjoilusta. Kerhossamme onkin runsaasti sellaisia hyppääjiä, jotka hyppäävät omaksi ja muiden iloksi. Seuraavana nimimerkki takertuu jälkikasvun puutteeseen ja koulutuksen RW-henkisyyteen. Jälkikasvun puute on ongelma, muissa laskuvarjokerhoissa, ei Suomen Laskuvarjokerhossa. Meillä on uusia nuoria ja vähän vanhempia lupakirjanomistajia aivan riittämiin ja uusia on tulossa. Vanhoja konkareita ei kerhossamme ole, vaan kaikki, paitsi ehkä nimimerkki "MUUAN SLK-LAINEN", ovat yhtä ja samaa mukavaa RW-perhettä. Koulutuksen RW-henkisyys on yhtä luonnollista kuin tempu- ja tarkkuushenkisyys esimerkiksi Utissa. Kouluttajat opettavat ja ohjaavat oppilaita heidän mielestään siihen ainoaan ja oikeaan - relatiivihyppäämiseen. Jos joku haluaa hypätä tempua tai tarkkuuta, hän saa sen tehdä ja vieläpä aivan vapaasti ja ohjeita ja neuvojaakin vielä löytyy.

Ei Suomen Laskuvarjokerho mikään huono kerho ole, ei millään muotoa. Edes kerhon hengessä ei ole toivomisen varaa. Joskus ehkä on ollut, mutta ei ole enää. Sen voi jokainen tulla itse toteamaan.

Kuitenkin, uskomatonta kyllä, Suomen Laskuvarjokerho yhä uskoo myös ei-helsinkiläiseen laskuvarjohyppäämiseen. Me hyväksymme itsemme ja hyväksymme myös muut.

Suomen suurimman ja kauneimman puheenjohtaja
MARKKU "HUILIS" HEILIMO

PS. Kun FOKKER BOOGIET päätyivät, juttelin vähän ennen koneen poislähtöä kahden kesken koneen omistajan kanssa ja hän sanoi minulle: "Mahtaa olla hienoa olla tällaisen laskuvarjokerhon puheenjohtaja". Ja minä vastasin: "NIIN ON".

Sama

Elefanttitauti, mammuttitauti, ... puutostauti!

Laskuvarjolehden numerossa 2/79, ihmetteli "Muuan SLK:lainen" Suomen Suurimman, Kauneimman, jne laskuvarjokerhon potemaa elefanttitautia.

Saman numeron pääkirjoituksesta ilmenee, ettei lehden tilaajamäärän kehittyminen ole ollut aivan odotusten mukaista.

Voimme siis kysyä, mitä yhteistä on elefantilla ja laskuvarjoalan julkaisulla?

Tehtyämme muutamia nerokkaita johtopäätöksiä, havaitsemme lehden tilaajamäärien olevan jotakuinkin suoraan verrannollinen kerhomme jäsenmäärään. Edelleen voimme olettaa SLK:n jäsenmäärän kasvun vaikuttavan positiivisesti lehden menestymiseen.

Laskuvarjoilun edistäminen, sen tunnetuksi tekeminen, ja kerhomme jäsenistön määrällinen kasvattaminen lieneekin SLK:n toiminnassa tarkoituksena.

Uusia, entistä ehompia hyppääjäkandidaatteja kouluttamassa on koulutuspäällikön lisäksi lukuisa joukko alansa huippua edustavia hyppymestareita. Heidän tukeville harteilleen voi laskuvarjohyppääjän hohdokkaasta urasta haaveileva laskea huolensa ja murheensa.

Edellyttäen, että onnistuu esim. lievää törkeämpää väkivaltaa käyttäen om. henkilön hetkeksi pysäyttämään!

Ai mitkä murheet? No, astelet tarmoa pursuen kerholle. Nimi pokalistaan, ja varusteet päälle. Ja mitkä varusteet. Voihan pojat ja tytöt! Nurkassa rohottaa kymmenkunta kenkäparia, joista ainakin kolmesta edustaa samaa jalkaa, loputkin (noin seitsemän) lienevät lähinnä säärystymiä. Eivät niissä paljon pohjat ja pohjalliset vauhtia jarruta. Kengän nauhoista ei puhuttakaan! Päällesi vedät haalarit, pölyiset ja tomuiset, saattaapa joukosta löytää ehjätkin. Ja pistteeksi i:n päälle kypäräraunio!

Varjotilanne sentään on loistava. Ainakin pakkaamattomien osalta. Niitä kyllä löytyy. Alkeisvarjoja nimittäin. PC:t ovatkin sitten tosi harvinaista tavaraa. Yleensä ainakin yksi tuntuu olevan tarkastuksessa ja toinen kuivumassa jonkin vesihyppyn jäljiltä! Valitse siitä sitten ja kehity.

Kaluston, jonka kerho oppilaidensa käyttöön luovuttaa, (puukot, kypärät, kengät ym.) tulisi olla kunnoitetaan edes kohtuullista. Kalustopäällikkö ei voi yksin vastata suuren kerhon varusteiden kunnosta, mutta hänen tehtäväänänsä voisi olla vaikkapa töiden hajauttaminen sopiville henkilöille (= hyppäämään tulevat).

Tällä hetkellä kerhon (= kerhomme) toiminta tuntuu keskiahukiselta ja sisäänpäin suuntautuneelta. Onhan TODELLA MAINITSEMISEN ARVOISTA kerhomme joukkueen menestys RW-mestaruuksia tavoiteltaessa, mutta sittenkin... Se jälkikasvu, kuka siitä vastaa?

"Rakentavassa Hengessä" tapahtuvan ohjauksen tulisi jatkua ainakin siihen saakka, kunnes oppilas saa lupakirjan, ei suinkaan niin, että edellisen kurssin oppilas unohdetaan seuraavan kurssin alkaessa.

Onko kukaan (esim. koulutuspäällikkö) koskaan suorittanut seurantaan hyppäkurssille tulleet/lupakirjaan yltäneet? Syy keskeyttämissiin?

Sananparsi "esimerkki velvoittaa..." lienee useimmille tuttu. Mutta, muistaako kukaan koskaan nähneensä vaikkapa siivousharjaa lupakirjahyppääjän kädessä?

Voitaisiinko ajatella nimettäväksi vuorollaan jokaiselta alkavalta kurssilta henkilö (henkilöitä), joka määrätyn mittaisen ajan huolehtisi esim. puukkojen teroituksesta.

Kerhotoiminnan kehittäminen edellyttää muutenkin kuin hyppäämistä. Kehittyminen edellyttää ideointia, uusia ajatuksia, suunnitelmallisuutta. Jos näillä ehdoilla pystymme lähestymään jäsenistöämme, saattaisi elefanttitautissaan pullisteleva kerhomme nousta arvoon arvaamattomaan! Samalla varmasti saisi lehtemmekin uutta innokasta lukijakuntaa, oletan.

Kehittelemisen arvoisia ajatuksia (=YLEENSÄ ajatuksia) kannattaneet koota vaikkapa lehtemme "kirjeitä-palstan" välityksellä. Siis. "Anna sanan säilän sähköä" ja huomaa motto: "We print everything that fits".

Edelleen rakentavassa hengessä
HYPPÄÄJÄ MALLIA -78

JOIN US NOW!!

SUBSCRIBE TO
STARCREST!!

A new and different parachuting publication for the promotion of relative work skydiving around the World.

STARCREST
MAGAZINE

P. O. Box 4277
Bakersfield, CA 93307 U.S.A.

The magazine containing the past, present and future of skydiving. 3 year subscription (12 issues) \$12.00 for U.S.A., Canada and Mexico. \$15.00 for South America and overseas.

TULKAA KATSOMAAN: OLEMME KEKSINEET ENNENKOKEMATTOMAN TAVAN TEHDÄ RIEHAKAS

SKYDIVE!

POIMINTOJA ARVOSTELUISTA:
○ ELINVOIMAA - RYTMIÄ
○ ARVOKAS JA AITO ELOKUVA
○ SUURENMOISEN HERRKÄÄ MAISEMAKUVAUSTA
○ TÄYNNÄ VILLIÄ VAUHTIA
○ TIHKUVAN SENSUELLI
○ RIKASSISÄLTÖINEN

SUOMEN LASKUVARJOKERHO
VUOKRAA FILMEJÄ "SKY DIVE"
JA "WINGS". HINNAT 100 MK JA 50
MK. TILAUKSET PUH 90-378 827.

fokker boogie!

HELSINKI 31.5.-3.6.

1979

Edellisessä numerossa lupasimme lisää tarinaa Suomen suurimmasta laskuvarjotapahtumasta, Fokker Boogeista. Jorma Österin upeita kuvia olemme jo saaneet ihailta, joten tässä numerossa keskitymme sanalliseen antiin. Ohessa kaksi tarinaa. Englanninkielisen on kirjoittanut norjalainen KARL ARNEBERG, joka on vierailut aina USA:ssa asti, ja ollut mukana useissa suurissa-, jopa maailmanennätyskuvioissa. Kotimaan kielellä asiaa puolestaan valaisee ARTSI MATTILA, joka tunnetaan ehkä parhaiten lehtemme toimittajana ja taittäjänä.

ON THE THRESHOLD OF A DREAM

First of all I have to say thank you to Markku, Kjell and all the other people making this dream real. I have tried to find something to put a finger on, but no, I cannot. Everything went smooth and it was a perfect BOOGIE. So thank you again from all us Norwegians. I feel like writing about all the jumps we made to make the Nordic record. So all the people that did not come, can feel the effort we put into it and all the happiness it gave us.

I think all the jumpers that were jumping at the boogie 9 really enjoyed it. And that they made some of the best skydives they ever have made. A lot of them got their SCR, SCS and other got 16 man, XX and 24 man patches. All right, more beer!

It was also good to see that the Finnish TV showed up, to make a program about the boogie. And that the newspapers wrote nice things about skydivers. We are not used to that in Norway. Skydiving needs good public to get more people into it.

We all met at Gardermoen air port wednesday 30/5 including the Danes that came with boat to join us on the plane. It was good to see them all again. After a short delay we took off, heading for Malmi airport and FOKKER BOOGIE. When we arrived, everything was put together so it should be a nice boogie. It was only to wait for the morning. But long time no see. We had to have a party before that.

When we woke up in the mornig the weather was nice. So it was only to start organising and SKYDIVE! Bent took care of the organising, and he did a really good job. We started off with trying for a new Nordic record. The one

we had to beat was 18. So we went for a 20 man pentadiamond. Our first problem was the exit. It was slow and the people in the back had a really long way down. And quite a few jumpers got blue shoulders and arms, because of hitting the back edge of the door. We could not have the line up as we wanted, because of the seats. But that was not the biggest problem. A lot of the jumpers were a bit rusty and fläslow. We got 18 out of it, not bad to be the first try. Then the Swedes arrived and two of them got on the load. So on the second liiff we tried for a 22 man. A few people got their position changed so they felt more comfortable. And the two new one got slots between the diamonds. On this dive people docked too hard and the formation started to rotate, and some went in wrong slots. We got 18. Let us try again. The 3rd one started off better. TBåy made double grips in the base five and the sidemen in the diamonds made grips between eachother. That gave us a lot more stable formation. We got 20 together and it was a nice try.

Biggest so far in the North. On the last jump of the day we tried the same again. This time everything went smooth and we made a 22 man. Jorma made a really nice swoop underneath the formation, and got some ace shots (I hope). New Nordic record again. Then it was time to pack and partying to the early morning.

On Friday Bent added on 3 more. Okay, let us go for a 25 man. On the two first dives, we got 21. People made their set ups too far away from the formation, witch rotated on both dives. We had to get the speed up, no sleeping in free fall please. On the 3rd dive we got 16 500'. SKYDIVE! The exit went smooth and the formation built nice But at 8000' it was taken out. Just too bad, it was a nice try. No

one felt quilty, so we have to wait for the movies. It was a 21 man again. After this Bent decided to split up on the last load, just to loosen up the situation. In the evening it was arranged a sight seeing in Helsinki by bus. That was a nice trip, just too bad we could not stay there longer. Quite a few went off in town and went to a disco for a few beers and a dance.

Saturday morning everybody felt like going for a big one again. And Busy Bee promised us a free skydive if we made a 25 man. A'll right, let us go for it. The pilots gave us 15 000'. Exit went smooth. People dived down to the formation and waited close and the dockings were smooth. We made it, we made it. 25 man formation!

Hope Jorma got some good pictures of this NORDIC RECORD, and that he can put in some with this article. After this everybody were satisfied and we spitted up to make some smaller stuff. Some of us Norwegians felt like jumping a big formation with Kjell. To give him some of the really good vibes too. So Bent put together a 16 man diamond. The pilots gave us 17000 feet. The diamond built nice and smooth, and Pål came in last on the tail with camera. We hold it for ages, screaming and geeking to each other. WHAT A ACE SKYDIVE. Perfect speed is beeing THERE! That must have looked beautiful from the ground too. Some other dives I have to mention is the nude dive. It was really good fun, and we got 5 out of 10. We were falling too fast (Eilif was base, not bad meant) So the time ran out too fast. And it was made another Nordic record, a 6 all girl formation. A'll right more female skydivers. There were made lots of more good skydives, but I can not tell about all of them. I took some out of my logbook.

cont. on next page ►►►

FOKKER BOOGIE... cont, jatkoa

Saturday night it was a party at the restaurant on the airport. They served good food and they had enough cold beer and drinks. Downstairs it was music and possible to take a dance. When the party was over and time to go home, a lot of the people got thrown in the pool outside. Refreshing, and they had a nice wet walk home, swearing.

On Sunday people were taking it easy. Lots of people did not sleep to much last night. But there were made 3 lifts, and on the last one we got served champagne. So we had a pleasant flight up. Before we left, there were a

closing ceremony. We all got our diplomas as a good memory of the boogie.

It is one skydiver I would like to send a special thank you to. And that is Jorma. He put many of these good skydives down on movies and pictures. I also have to mention the fokker and Busy Bee for letting us use the plane. And thank you for the good altitude they gave us on the lifts.

At 8 30 in the afternoon we had to fly back home. I think that all the people inside the fokker, left from the boogie with a really good feeling inside their body. This had been a per-

fect boogie, that it's gonna be hard to beat. But I hope some will try again, so we all can meet again and make good skydives. And hope that even more people show up.

The flight home was really nice too. Everybody were smiling and in a really good mood.

I think we all gonna live long on these good memories of the boogie. Hope we all, soon can meet in the sky again.

Take care and stay high!

Karl Amund Ameberg
Norway EET I

Bussi on tupaten täynnä ja kuuma kuin sauna. Käytävällä ihmiset kompastelevat varjokassiini, mutta pääkaupunkilaisen tyyneesti tyytyvät vain murjottamaan ja tuijottamaan sinne jonnekin tyhyyteen ikkunan takana. Lienee tottuneet tällä linjalla suuriin varjokasseihin. Ollaan nimittäin menossa Malmille.

Osataan, ihmeellistä kyllä, varsinkin kun ottaa huomioon maalaisuutemme, astua busista oikealla pysäkillä. Kuin yhteisestä päätöksestä käänsimme katseluelimemme suoraan ylöspäin (melkein saattoi kuulla neljä niskan naksahdusta) ja olihan se jokin, joka juuri lensi ylitsemme, juuri se jokin, jota olimme tulleet ihmettelemään. Se Fokkeri! Potkuriturbiinit ylväästi juristen, sädehtiviä heijastuksia loistaen, juuri niin suurena ja mahtavana kuin sitä ei unissaankaan osannut kuvitella, kipusi se kohti korkeuksia loivaa kaartoa tehden. Suuntasimme kulkumme kohti SLK:n parakkia koko ajan tuota mahtavaa ilmeystystä seuraten, joten tiellä pysyminen tuotti vaikeuksia. Mahtoi näyttää hassulta, mutta lienee täällä siihenkin tottuneet...

Opastus oli unohtunut johonkin ja tämä rupesi tuntumaan käsissä näitä kirottuja hengenpitimiä raahtatessa. Paahtava helle kirvoitti hikipisaroihin otsalta ja sekun jo antoi aihetta lievänaasteiseen manailuryöppyyn. Perille päästyä tiesi kyllä tulleen perille. Oltiin Fokker Boogeissa, me maalaiset Turust', "moi" ja "terve" kaikille tutuille. Ja ennen kuin ehti vastauksia saamaan, paukahti taivaalle 15 patjaa, eikun 16, eikun... eikun... 16 niitä on, mutta yhdessä ei roiku ketään... Mutta tähän on pääkaupunki, joten täällähan voi pi sattuua vaikka mitä. "Son seifti-flaieri, näiks kuin komeesti se toimii"... sanoi joku. Nyt on sitten sekun ihme nähty, ja komeasti tosiaan näyttää tuo patjavaravarjo toimivan.

Vielä pöllähtää taivaalle parikin noin 15 hengen poka, joten hurjat on systeemit ja vahvasti näyttää siltä, että kansainvälisen tason touhusta on kyse.

Nopea tutustuminen paikkaan vahvasti käsitystä. Valtaisa TVL:n kalustohalli oli täynnä varjokalustoa ja värikästä kansaa. Molotuksesta päätellen paikalla oli paljon muiden pohjoismaiden edustajia, paitsi se yksi keskian ylittänyt molottaja, joka istui halliin rakennetun puhvetin eräässä pöydässä ja nautti ties kuinka monennetta Trio-Pilssiään (ja lienee nauttinut jotain muutakin jo ennen kyseistä virvoitetta). Se oli kyllä kotimaan tuotetta, eikä taastui hypääjää. Mistä lie paikalle eksynyt...

Nautittiin hienosti toimivassa ja yltäkyläisellä tarjonnalla varustetussa puhvetissa kahvit kera maittavien sämpylöiden ja törmätin Kausalaisen Eeroon. Eero kertoi jo jonkun keikan hypänneensä ja näin ollen vanhana konkarina tiesi tämän hirmuisen hyppylait-

teen ominaisuuksista ja hyppäämisen ihmeellisyyksistä. Yhdessä kierreltiin paikkaa ja ihmeteltiin Fokker-merkkejä, joita oli kertynyt muutamille. Fokker-merkki oli yleensä suurehko mustelma tai mustelmia olkapään tai kyynärvarren tienoilla, joita sai uloshypystä, jollei ollut varovainen. Kone kuulemma kulki melko vauhdikkaasti. Ehdottomasti komein oli Deekiksellä, jonka toinen käsi oli paksu kuin pullapitko. Käytiin vielä tutustumassa paikkaan, josta näitä merkkejä saisi ja siinä sivussa tietysti myös koko koneeseen. Upealta näytti ja tuo hyppyhalujen kalvava mato lui-kerteli taas pitkin selkäydintä. Pokat olivat kuitenkin siltä illalta täynnä, joten lauantain puolelle joutui tätä levotonta tunnetta siirtämään. Sehän kyllä sopi kuvioon, sillä Maurits ja Arno olivat luvanneet saapua, joten voisi ehkä saada vähän tutuilta tukea. Vaikka rahallinen tuki tässä parasta olisi ollut, sillä hyppyjen viiskymppinen tuntui kovasti huimalta. Siinä vaiheessa en kuitenkaan vielä tiennyt, että seitsemästäkymmenestä viidestä sekunnista vapaata pudotusta kannattaa moinen summa maksaa, vaikka sitten hyppääisi tempua koko matkan!

Yöpyminen suoritimme kunniallisen rauhallisesti Martyn serkun luona jossain Kallion puolella joten on vaikea määritellä riemun ja ilon iltaoistia määrää. Lauantaiaamuna paikalle taas suunnistettuaamme (oli muuten jo opasteitakin) saattoi muutamista nuhraantuneista naamoista aavistella jotain. Olihan edellisenä päivänä sentään rikottu entinen pohjoismaiden ennätys, joten ainakin 22 hyppääjällä olisi ollut enemmänkin aihetta ilonpiitoon.

Hyppäämäänhän tänne oli tultu, joten mammonaa (iso kasa meni muuten) hikisissä sormissa mentiin kassalla hyppyilettejä ostamaan. Isot pokat olivat jo edellisinä päivinä muotoutuneet, joten niihin ei ollut asiaa (eipä kyllä muutenkaan meikäläisen taidoilla). Eero kokosi hanakasti keräilyporukkaa joten siihen vaan mukaan mottona "viiden kuvassa oon kerran ollu"... Eero sai kokoon 11, joten tästähän vasta juhlat alkoi.

Päivän ensimmäinen putkellinen oli jo taivaalla, eikä hassummalla menestyksellä. Pohjoismaiden ennätys rikkoutui taas! Uusi kirjattiin lukemiin 25! Seuraavaan putkelliseen päästiin mukaan. Tuntumuksia oli vaikea kuvailla. Siinä me pojat istuttiin matkustajalentokoneen penkillä mukavasti ikään kuin matkalla vaikkapa Bahamasaarille. Raitisilmatuuletin työnsi vilvoittavaa virtausta hiestä märälle otsalle. Maisemat ikkunasta lähes tyynelle Suomenlahdelle näyttivät upeilta. Vasta ympärille katsoessaan havahtui mietteistään, sillä tämä porukka ei kyllä ollut matkalla mihinkään Bahamalle...

Ensimmäinen porukka lähti. Ovi avattiin, meteli oli mahtavaa. Ei siinä hyppääjät enää

paikkaa katselleet, jalkapohjat vaan vilahteli ja olkapäät kolisi ovenpieleihin. Hui kamala!... Tiukkaa vasenta ja asetumme jonoon käytävälle. Vilkaisten mittariani ja viisari näyttää pitkälle toista kierrosta. Neljä ja puoli tonnia! Sehän tietää 75 sekuntia huimaa matkaa kohti Malmin maisemia... "Redii-set-gouuu!"... "Nyt!... AUTS!... perr... mitenkäs päin tässä nyt... voi taivas, mikä vauhti... missä on pohja?..." Koneen meteli kaikkoo, mutta pohja ei löydykään alapuolelta, vaan melkein tasolta kahdenkymmenen metrin päästä. Maurin lenkkittosujen pohjakuviota seuraten haen paikkani ja ajan sisään hieman liian kovaa... Meillä on "jo" neljä koossa! Pukkilan Pena, Eero, Maurits ja minä. Miestä tuntuu vilistelevän kuin Viikkilän Kissoja edes takaisin näkökentässä. Moneen sekuntiin ei tapahdu mitään, mutta yllättäen paukahtaa jotain jalkoihin liian voimakkaasti ja se on menoa sitten! Kuva kaatuu päälle, päästän irti ja syrjäsilmillä näen tutun haalarin roikkumassa jalastani, "Voi Arno, Arno, minkä meille teit"...

Maassa on vipinää, selitellyä ja mussutusta oikein suomalaiskansalliseen tapaan. Television kuvausryhmä on paikalla. En ne pojat paljon ihmettele, vaan filmiä palaa metrikau-palla. Porukkamme muotoutuu uudestaan, hajoaa uudestaan muodostuu taas uudestaan ja hajoaa taas kerran. Enää ei tiedä varmasti, kuka on mukana ja kuka ei. 9 porukka siitä loppujen lopuksi muodostuu ja uudelleen lähdetään korkeuksiin. En kolhi tällä kertaa käsivarttani ovenpieleeseen, mutta nyt lienee minun vuoroni pilata homma, sillä putoan alle kolmen kuviota (!) enkä suurensa hämmästyksessäni osaa tietä takaisin. Harry ottaa paikkani ja näen viiden muodostuvan yläpuolellani. Sitten menee "rusinaksi". No... hyvä näinkin.

Porukka hajoaa taas kuka minnekin ja näyttää siltä, että uutta ei enää saada illan viimeiselle mukaan. Kaikenkaikkiaan päivä on kuitenkin ollut fantastinen!

Lentoasemalla on illan päätteeksi juhlat, mutta emme tunne itseämme virkeiksi juhlintaan, joten suunnistamme taas vieraiksi Martyn serkun luokse. Kaupunkituntumuksemme ei kuitenkaan ole paras mahdollinen joten eksumme eräänlaiseen kapakkiin, jota voisi luonnehtia "kolmannen asteen räkäläksi". Näyttääpä noita tästäkin yhteisöstä löytyvän, mutta omapahan oli syy... ..

Sunnuntaiaamu valkenee taas kauniina, mutta tuulisena. Lupasin Österille lähteä kuvaamaan tyttöjen ennätysyritystä ensimmäiseen keikkaan. Hukkahomma. Mimmit kyllä saavat kuuden kuvan kokoon, mutta se hajoaa ennen kuin ehdin edes tarpeeksi lähelle. Sitäpaitsi kamerassanikin oli taas jotain vikaa. Tulipahan hypättyä... ..

ulkomaalaisena SLK:ssa

Käännös saksan kielestä:
Päivi Lappalainen

Kun 1977 saavuun Suomeen turistina, oli erittäin ihastunut suomalaisten vieraanvaraisuudesta ja tietyksi myös ihmeellisen kauniista luonnosta. Ajatukseni oli – mikäli mahdollista, työskennellä täällä. Siispä käytin tämän loma-ajan työpaikan löytämiseen, jonka löysin sitten Nikkilän sairaalasta. Tänä aikana en löytänyt ainoastaan työpaikkaa, vaan myös nykyisen vaimoni.

Työpaikka kun myös yhteistyöhenki työpaikalla oli erittäin hyvä. Kun joutuin päivittäin hengittämään kahdeksan tuntia sairaalailmaa, tiesin, että vaihteluksi minun täytyisi harrastaa jotain urheilulajia, mutta mitä? Kotona Sveitsissä harrastin vuoristokiipeilyä ja slalomia. Mutta näitä mahdollisuuksia ei ollut täällä – tai ehkä Lapissa. Lappi taas sijaitsee niin kaukana pohjoisessa. Siispä mitä nyt?

Muutamia viikkoja myöhemmin sain sattumalta käsiini aikakauslehti "Avun" ja siitä luin kuvareportaasin laskuvarjoureilusta Suomessa. Tyttöystäväni ja minä juttelimme tästä urheilusta. Tosin epäilimme voisinko selviytyä koulutuksesta ilman riittävää suomen kielen taitoa. Tyttöystäväni hankki Suomen Laskuvarjokerhon koulutuksesta informaatiota, josta kävi selvillä, että tarvittaisiin hyvää tarkkailukykyä. Tämä kyllä kävisi käytännön harjoituksissa, mutta miten teoria menisi? Ajattelin, että nyt ei saisi masentua kotona, vaan pitäisi tiedustella paikan päällä. Niinpä ilmestyin tyttöystäväni kanssa eräänä iltapäivänä Laskuvarjokerholle Malmille.

Jo vaikutelma kerhotalolla herätti minussa suuren kiinnostuksen. Kaikki tavarat olivat parhaassa järjestyksessä määrättyillä paikoillaan. Muutamat jäsenet olivat pakkaamassa varjoja, joita, kuten oletin, oli käytetty edellisenä iltana hyppäämiseen. Tyttöystäväni esitteli minut. Koska paikalla oli samanaikaisesti hyppymestari Esa Mikkonen, joka piti osan teorian kurssista, kertoi ja näytti hän minulle jotakin. Hämmästykseni huomasi, että hän puhui hiukan saksaa. Koska minulla ei ylipäänsä ollut minkäänlaista käsitystä tästä urheilulajista, tulin jonkin aikaa joka ilta Malmille katsellakseni, kuinka hyppääjät valmistautuivat hypylle, kuinka he harjoittelivat maassa hyppykuvia, jotka he sitten toistivat vapaassa pudotuksessa. Koska en voinut vielä hypätä, kohdistin mielenkiintoni varjon oikeaan pakkaamiseen. Siinä minulle tarjoutuikin mahdollisuus kokeilla itse pakkaamista.

Tunnelmat tuntuvat vaisuilta. Hyppyhalut lienee kaikonneet suurimmalta osalta, mutta Eeron yritysalue tuottaa tulosta ja lähdetään tekemään kymmenen oota. Seitsemän on koossa hienosti, sitten kahdeksan, olen hyvin "putkessa" ja kuva lähestyy sopivaa vauhtia. Arno menee edelläni tarkoituksena yhdeksäs paikka. Kahdeksas ei vielä ole sisällä... painan laukaisijaa, mutta mitään ei tapahdu! Kamerassa on tosiaan jotain vikaa... Kahdeksas yrittää vielä ja sitten jostain syystä koko homma kaatuu... Voi pahus! Ei tullut SCR:ää eikä SCS:ää. Blääh...

Maassa tietysti mussutetaan, mutta on sanottava, että tällaisella porukalla yritys oli todella hyvä. Pari hyppyä lisää, niin johan olisi kumma, jollei homma hoidu. Ei kuitenkaan

Niinpä osasinkin pakata varjon jo ennen kuin koulutus alkoi 3.5.1978.

Ulkomaalaisena minut otettiin ystävällisesti vastaan, mikä ei joissakin muissa paikoissa olisi ollut itsestään selvää. Ulkomaalaisia yleensä kritisoidaan ja katsellaan alta kulmain. Mutta ei täällä SLK:ssa. Täällä minut otettiin vastaan kuin suomalainen ja oltiin niin ystävällisiä, että melkein unohdin olevani ulkomaalainen. Kielivaikeuksista huolimatta pystyin jossakin määrin keskustelemaan kerholaisien kanssa. Muutamat heistä osaavat jopa hiukan saksaa. Silloin huomasin, ettei minulla tulisi olemaan vaikeuksia koulutuksessa. Rasittavaa se oli oikeastaan vain koulutuspäällikölle joka joutui tekemään ylimääräistä työtä minun vuokseni. Oikeastaan minulla oli enää vain yksi ongelma ja se oli paikallinen lääkärintarkastus. Erään korvaleikkauksen vuoksi kuulen hiukan tavallista huumonin, ja se voisi aiheuttaa vaikeuksia korvien ilmanpaineessa vapaan pudotuksen aikana.

Lauantaina 6.5.78 minun piti hypätä muiden kurssilaisten kanssa ensimmäinen hyppyni, mutta olin ainoa, jonka täytyi luopua tästä, sillä lupakorttini ei ollut vielä saapunut ilmailuhallituksesta. Maanantaina oli lupakorttini jo kerholla, ja pystyin heti samana iltana hyppäämään ensimmäisen hyppyni. Olin erittäin hermostunut ja kiihtynyt. Muut kerholaiset katselivat tietysti valmistelujamme, ja niin kuin olin ajatellutkin, minulta kysyttiin, pelkäsinkö ensimmäistä hyppyäni. Tukahdutetusti hymyillen annoin vastauksen: ei, minä en pelkää. Tämä vastaus oli valhetta. Minä pelkäsin! Tämä pelko vain ei liittynyt koneesta uloshyppyn – ei, pikemminkin laskeutumiseen.

Nyt istuin lentokoneessa, ensi kertaa koneessa, jossa ei ollut ovea. Pilotti starttasi ja kone nousi kiitoradalta. Koneen noustessa yhä korkeammalle olin niin omissa ajatuksissani, etten lainkaan huomannut, että olimme saavuttaneet hyppykorkeuden. Vaikka hyppykorkeudessa ei ollutkaan kuuma, huomasin, kuinka otsalleni kertyi hikipisaroita. Joh-

enää saada tätä vaeltelevaa laumaa kokoon joten hypyt lie hypätty näissä karkeloissa. Kuitenkin, tyytyväisin mielin voi taas sulloa suuren kassinsa täyteen ja lähteä ihmisten kiusaksi ahtaaseen bussiin.

Kotimatalla on aikaa miettiä tapahtuneita. Yritän mielessäni koota sitä valtavaa työmäärää, jonka jotkut henkilöt tällaisen yrityksen eteen ovat tehneet. Suuret kiitoksen sanat olisivat varmaan lämmittäneet näiden sitkeiden yrittäjien mieltä... Toivottavasti edes näin jälkikäteen. Järjestelyt olivat todella hyvät (lukuunottamatta opastusta) ja varmasti jokainen paikalla ollut lähti kotiin vähintäänkin yhtä suurta tyytyväisyyttä tuntien, kuin mekin. Jäi kuitenkin askarruttamaan yksi seikka: missä olivat kaikki Suomen RW-hyppääjät?

tuiko se pelosta? Ajattelin: älä vain anna sen näkyä, älä näytä pelkoasi, mitä toisetkin hyppääjät ajattelisivat? Nauraisivatko he minut ulos vai rohkaisisivatko he minua? En tiennyt vastausta tähän.

Vihreä valo koneen seinällä syttyi palaamaan. Se saattoi merkitä vain, että pilotti ajoi linjalle. Nyt tuli hyppymestarin merkki. Jollekin muulle hyppääjälle, jolla oli ensimmäinen hyppy jo takanapäin, tämä saattoi merkitä "Luojan kiitos". Pilotti lensi nyt uuden kierroksen. Vähän tämän jälkeen tuli merkki minulle. Jonkin verran rauhallisempana valmistauduin hyppäämään.

Jalat ulos – kaikki Ok – nyt tuli hiljainen lönti olkapäälleni ja kova "MENE" ja annoin itseni pudota. Noin kahden sekunnin kuluttua varjo oli avautunut ja leijailin äänettömästi kohti maata. Alastuloasentoni oli aivan vääriä. Alastulohan nimittäin vastaa hyppyä n. 1,5 metrin korkeudelta.

Takaisin kerhotalolle. Minua onneltiin ja sain hyppypäiväkirjan. Olin oikein ylpeä itsestäni. Muutamat hyppääjät kysyivät, halusinko hypätä toisen hyppyni heti perään. Epäroimattä vastasin nopeasti kyllä.

Kaikki meni rauhallisesti ja kiirehtimättä. Jälleen oli hyppykorkeus saavutettu. Seurasi merkki: jalat ulos – kaikki OK – luottamuksellinen lönti olkapäälleni ja niin myös luottamuksellinen "MENE", ja olin jo hypännyt.

Tällä kertaa laskeutuminen oli hiukan vaikeampaa. Laskeutumispaiikkani oli talojen ja puutarhojen välissä. Laskeutuminen oli pehmeä, mutta varjo jäi roikkumaan eristettyjen sähköjohtojen päälle. Asukkaat ryntäsivät ulos taloistaan ja muutamat katselivat minua verhojen takaa. He varmaan ajattelivat, voisinko esitellä itseni. Jostain välistä ilmestyi kaksi kerholaista, jotka olivat seuranneet ajautumistani. Yhdessä poistimme varjon johdoista ja lähdimme takaisin kerholle. Matkalla vastaamme tuli paloautoja, jotka asukkaat olivat hälyttäneet pelastamaan minua johdoista. Seuraavana päivänä lehdessä: "itävallainen laskuvarjohyppääjä juuttui sähkölankoihin..." Ensin ärsynnyn tästä artikkelista, koska se ei kertonut totuutta.

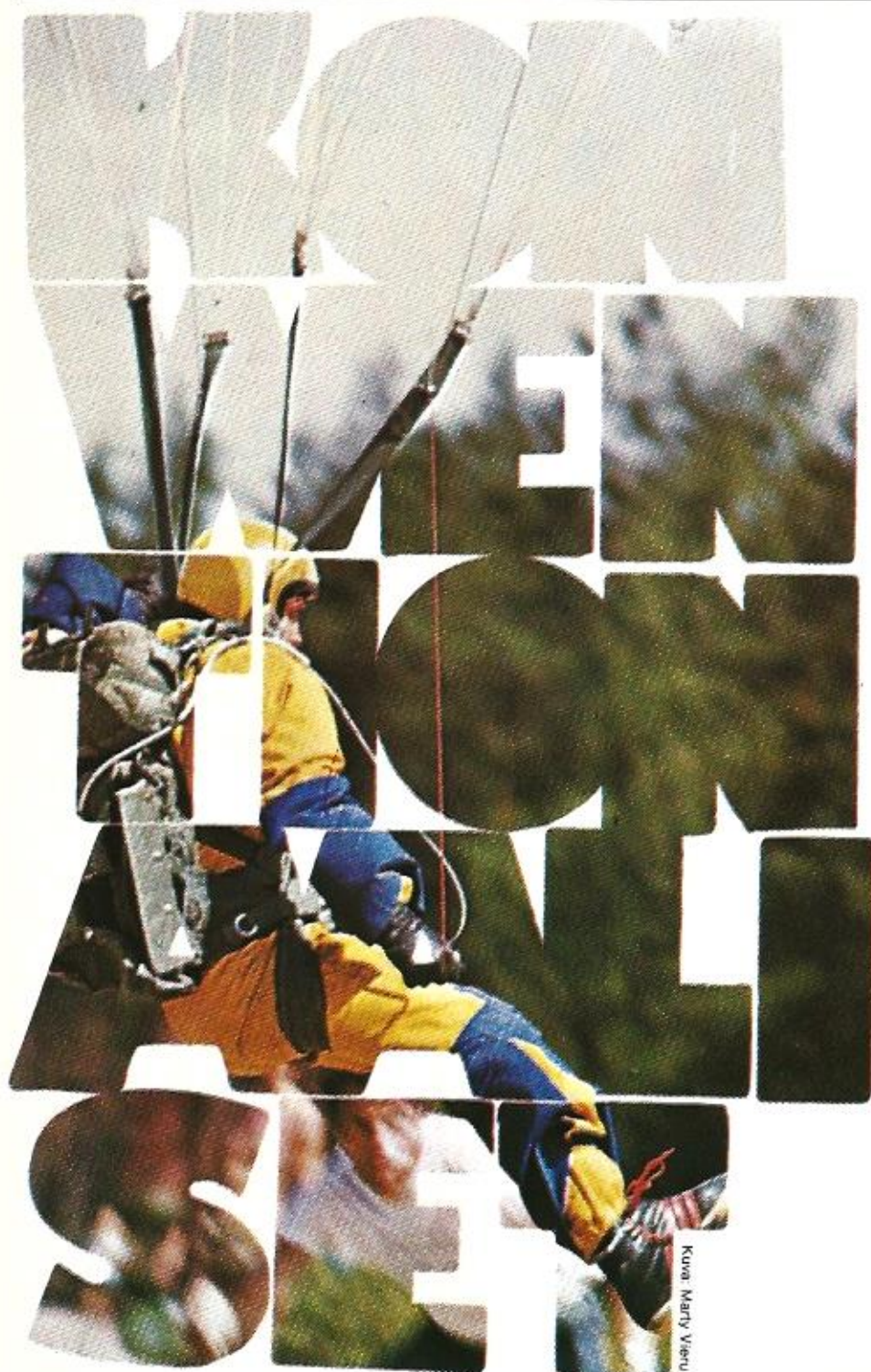
Tänään yli 30 hypyn jälkeen, jotka ovat menneet kommelluksitta, voin vain nauraa tälle tapahtumalle. Ulkomaalaisena joudun usein sanomaan, että koulutus valmisteltiin ja opetettiin SLK:ssa erittäin hyvin, silloin kun en osannut suomen kieltä. Kouluttajilla oli kaksinkertaisesti työtä saattaessaan minua tämän fantastisen ja kauniin urheilun pariin. Myöskään koulutus- ja hyppymaksut eivät ole niin kalliita kuin eräissä muissa maissa.

Nykyään minulla ei ole ongelmia hyppäämisessä. Työn ja oleskeluluvan kanssa asiat ovat olleet myös kunnossa. Kiitän SLK:ta ystävällisestä vastaanotosta kerhoon, niin myös erittäin hyvästä toverihengestä ja auttamisvalmiudesta. Erityisen kiitoksen ansaitsevat Päivi Lappalainen ja Harry Biaudet ystävällisestä käännöstyöstään suomesta saksaan.

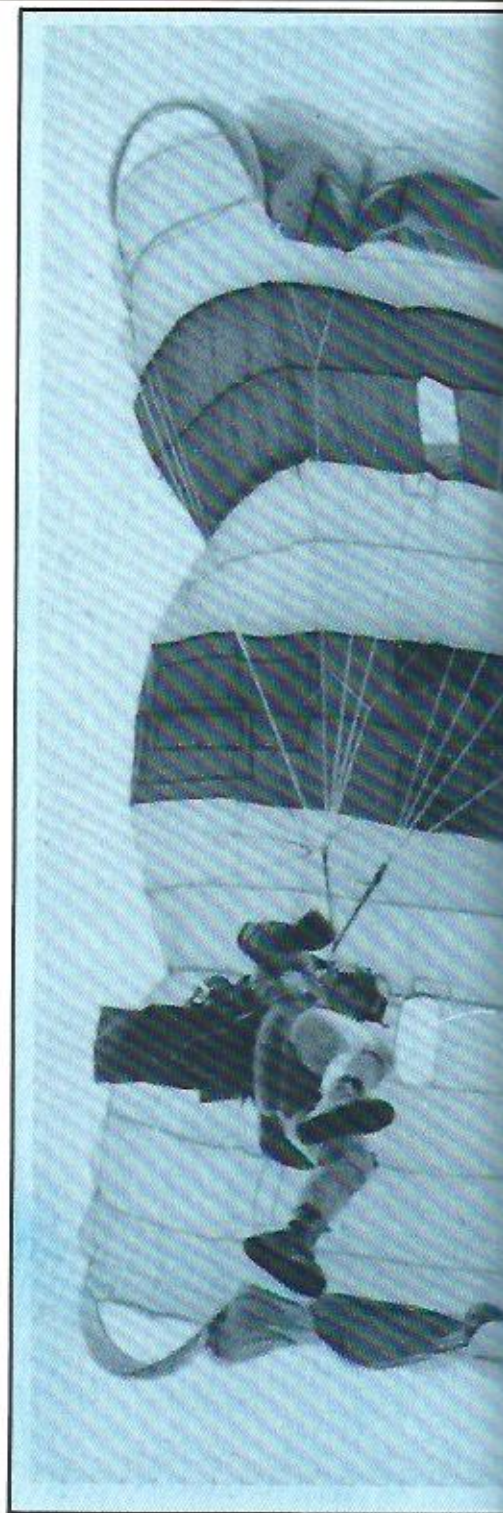
Hyviä hyppyjä
teidän Norbert Alder

Helsinkiäisten lisäksi en nähnyt kuin Toivosen Kitun, Kausalaisen Eeron, Mäkisen Jarin, Pukkilan Penan, Arnon ja Mauritsin hyppäämässä. Tuskin tässä sentään kaikki olivat? Toivottavasti SLK jakaa ensi vuonnakin järjestää vastaavaa, niin saisivat kaikki kotikyliinsä pölyttävät uuden mahdollisuuden kokeilla ja kokea jotain uutta!

terv. Artsi

Kuva: Marty Vieru

KONVENTIONAALISET

teksti: Antti Kausalainen
kuvat: Eero Kausalainen

Laskuvarjohypyjen SM-kilpailut olivat tänä vuonna samalla Suomen Ilmailuliiton 60-vuotisjuhlakilpailut. Viimevuotisten kisojen loistosää ei toistunut ja taas kerran saatiin kilpailla rehellisessä suomalaisessa kesäsäässä. Vaikka joka päivä päästiinkin hyppäämään, oli kisoille leimaa-antavana kelin käyttäminen. Aika käytettiin golfin tai lentopallon peluuseen tai sateen pitelemiseen. Usein päästiin hypyt alkamaan vasta illansuussa.

Kilpailu kisapaikasta

Vuoden 1979 konventionaalisten lajien SM-kilpailujen isännöityä hakivat määräaikaan mennessä Utin Laskuvarjokerho ja Oulun Laskuvarjokerho. Kokouksessaan LuKT päätti äänestyksen jälkeen myöntää kisat Uttiin.

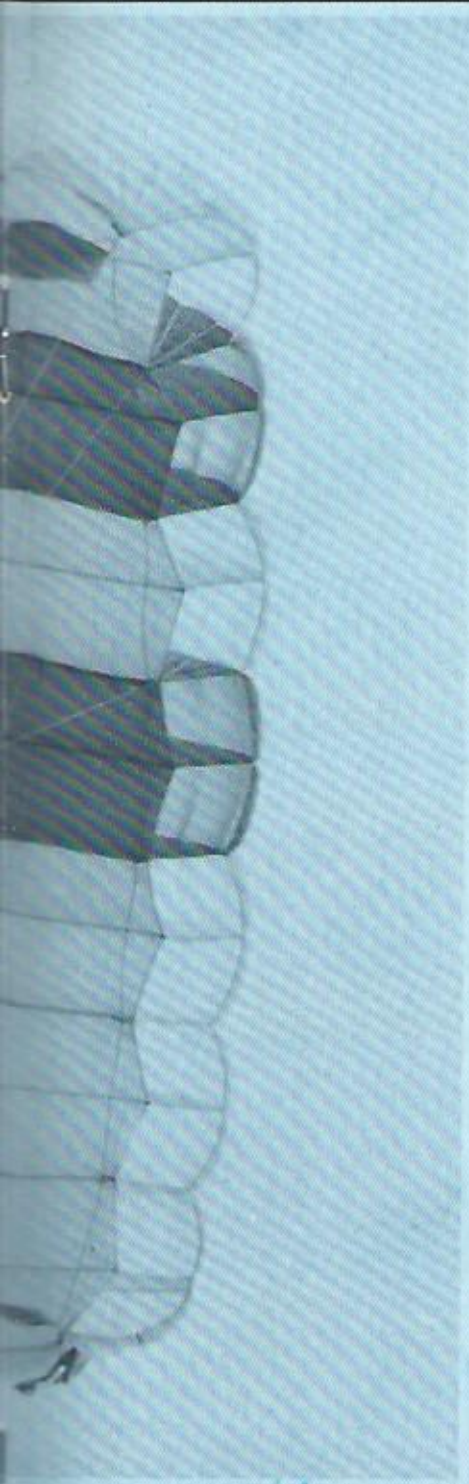
Tilastoja tarkasteltaessa havaitaan seuraavaa: Kisat on tällä vuosikymmenellä pidetty nyt 10 kertaa, joista 5 kertaa Utissa. Oulu on ollut asialla kerran. Muut kisaisännät ovat olleet Tampere, Pori, Nummela (SLK) ja Imatra. Painopiste on selvästi etelän hyväksi 9-1. Tosin valtaosa kerhoistakin on Vaasa-Kuopio-akselin eteläpuolella. Toisaalta tilastosta ei näy se, että joskus ei ole ollut yhtään hakijaa.

Tällöin on tyrkytyksen jälkeen Utti suostunut kisat pitämään. Sillä selittyi osin Utin tilastollinen ylivoimaisuus.

Tänä vuonna oli toinenkin hakija. Oliko LuKT:n päätös oikea, siitä voidaan tietysti olla ainakin kahta mieltä. Oma mielipiteenäni totean, että Oulu olisi kisat hyvin ansainnut. Täytyihän kerholla kymmenes toimintavuosi, jota kisat olisivat sopivasti juhlistaneet. Sitäpaitsi Oulun panos suomalaisessa laskuvarjourheilussa on ollut varsin vahva katsottiinpa sitä sitten kilpailumenestyksen, osanottajamäärien tai vuotuisten hyppymäärien pohjalta. Kerho on sitäpaitsi hankkinut paljon positiivista huomiota laskuvarjourheilulle savuhyppytoiminnallaan.

Onhan Ouluun tietysti vähän pitkä matka, mutta se ei mielestäni missään tapauksessa saisi olla eväämisen peruste etelänkään hyp-pääjän mielestä.

▲ **CHAMPIOONI-ENSKA** ilmassa, eikä syyttä: 10 x 00.00 on kova tulos meikäläisessä maisemassa ja yleismestaruus heltisi huimalla 75 pisteen erolla seuraavaksi tulleseeseen!

◀ **LjK:n** panos oli jälleen kerran kovaa luokkaa: Tarkkuudessa 5 hyppääjää 10 parhaan listassa (mm. 1. ja 2. sija), tempussa 5/10, yleismestaruudessa 6/10 (nim. 4 ensimmäistä sijaa), ja joukkuetarkkuudestakin 1. ja 2. palkinto! Kuvassa LjK:n Hannu Laitinen tarkkana finaalisissa.

▼ **Suomalaista kesäsäätä** parhaimmillaan = ilmeisesti pahimmillaan: jollei sada, niin sitten tuulee. Summeri on taas soinut ja tuulipussi hakee uhkaavasti vaakasuoraa asentoa. Tauko paikalla jälleen kerran.

Järjestelyt

Kisat pidettiin 8-15.7. Jälkiviisaana voisi sanoa, että se oli heinäkuussa lähes viimeinen ajankohta, jolloin oli edes jonkinlaista säätä. Kisojen johtajana toimi tunnettuun tapaansa Markku Laksio. Ylituomarina oli Petri Ahola Oulusta.

Kisojen yleisjärjestelyt olivat hyvää uttilaista tasoa, kuten ennenkin. Rutiinissa löytyy. Miinuksena voisi mainita tulospalvelun. Yleisö sekä kilpailijat pysyvät ajan tasalla, jos tuloksia kuulutetaan aina silloin tällöin. Olisi mukava saada jonkinlainen yhteenveto tilanteesta kunkin kierroksen jälkeen jne. Nyt tulokset tulivat puhvetin ilmoitustaululle joskus, kun ehtivät.

Kisat olivat sikäli merkittävät, että tarkkuuslajeissa käytettiin ensi kertaa sähköistä mittauslaitetta SM-tasolla. Näytteillä oli kol-

mekin erilaista pläköä: V. Korhosen Tampereella rakentama sekä kaksi Enska Kilpisen konstruoimaa. Näistä otettiin ensin käyttöön Enskan 25 cm:n pläkö. Kilpailun kestäessä todettiin, että rakenne ei parannuksista huolimatta vieläkään ollut riittävän vahva. Eristeet tahtoivat irrota kovasta polkemisesta. Otettiin käyttöön 15 cm:n pläkö ja sen jälkeen vaihdettiin aina kierroksen jälkeen, jolloin toinen voitiin sillä aikaa huoltaa. Tampereen laite pidettiin varalla. Erinäisistä ennakkoluuloista huolimatta elektroniikka pelasi loistavasti koko kilpailun ajan. Aikaisempien vuosien turha mussutus siitä, oliko tulos 2 cm vai 0.00, niinkuin hyppääjä väitti, jäi lähes kokonaan pois.

Kilpailijat

Henkilökohtaiseen tarkkuuteen osallistui 56 hyppääjää kymmenestä kerhosta. Näistä

36 hyppäsi A-sarjassa ja 20 B-sarjassa. Taitohyppyyn otti osaa ennätysmäärä, 40 hyppääjää, joista 12 kilpaili B-sarjassa. Samat määrät olivat näin ollen mukana yleiskilvassa.

Henkilökohtainen tarkkuus

Kisojen avauksen suoritti Utin Laskuvarjokerhon puheenjohtaja Erkki Kajala 8.7. klo 09.00. Tässä vaiheessa todettiin silmämääräisesti, että ellei tuuli kiihdy yli sallitun rajan, niin sitten Esteri pyllistää. Kilpailun alkua lykättiin ensimmäisen kerran. Muutama tunti myöhemmin toisen kerran jne. Illansuussa sää oli senverran parantunut, että päästiin alkuun. Utin ja Imatran Cessnat 182 ja 206 kiihdyttivät hyppääjiä taivaalle solkenaan, ja kun oikein rypistettiin, saatiin hiukan klo 22:n jälkeen kolmas kierros täyteen.

Ensimmäisen kierroksen jälkeen 12 kilpailijaa oli nolilla. Tässä vaiheessa todettiin yksi kisojen suurimmista yllätyksistä: Härkösen Rane oli lipsauttanut 1.71 ja oli pudonnut kärkikamppailusta. Toisen kierroksen jälkeen nolilla oli enää 7 hyppääjää. Cekkerikin oli polkaisuut sentin ohi.

Kolmas kierros pudotti edelleen nollamies-ten määrää. Kilpailua johtivat Enska Kilpinen ja Hannu Laitinen tuloksella 0.00. Cekkeri Satamo piti kolmatta tilaa sentin tuloksella ja neljännellä tilalla oli Anssi Horppu tuloksella 0.02. Tuntumassa olivat Tatu Soini, 0.06 sekä Kalle Savolahti ja Vexi Korhonen, 0.08.

Maanantai 9.7. alkoi briefingillä klo 7.30. Krepparihyppääjät taivaalle ja kisat käyntiin. Alkoi sopivasti tuullakin. Ei aikaakaan, kun summeri piippasi ja jatkettiin tauolla. Useiden yritysten jälkeen kilpailua päästiin jatkamaan iltapäivällä. Neljäs kierros olikin se, joka rapsi luteet.

Olosuhteet olivat erittäin vaikeat. Aurinko nosteli tinttejä ja tuuli vaihteli välillä 0-7m/s. Niinpä taas saatiin nähdä joukko yllätyksellisiä suorituksia: Viime vuoden mestari Pekka Tuominen 2.61, Vexi Korhonen 1.88, Rane Härkönen 1.23 ja siihen asti hyvin kärjen tuntumassa ollut Markku Jääskeläinen 2.20. Kärjessä olivat kierroksen päätyttyä edelleen O. Kilpinen ja H. Laitinen. Satamo oli kolmas ja Horppu neljäs. Kaikki tekivät päivän ainoalla kierroksella tuloksen 0.00.

B-sarjaa johti neljän kierroksen jälkeen Tampereen Timo Saarinen tuloksella 0.65. Toisena oli SLK:n Tapio Hyvönen tuloksella 1.20. Kolmatta tilaa piti hallussaan Oulun M. Kontio 39 senttiä huonommalla tuloksella.

Tiistai alkoi samoissa merkeissä kuin edelliseltäkin päivät. Briefing 7.30, ja krepparihyppääjät taivaalle. Kilpailut käyntiin. Tuleeko tempukeli? Ei, ja tuulikin taas kiihtyy. Tauko paikalla. Krepparihyppääjät.

Tämän vuoden krepparihyppyissä oli erikoisuksia sen verran, että kannattaa mainita. Ensiksikin Kitu Toivonen on taas vuosien tauon jälkeen ruvennut hyppäämään. Toiseksi laskuvarjotoiminnanhoitaja Eero oli vaihtanut ylijäämänsä tandemeihin ja patjaan. Lyötiin vetoja siitä, tuleeko Kitu tällä kertaa Cruisairillaan myötä- vai vastatuuleen ja osuuko Eero hiekalle vai ei.

Tiistai-päivän saalis oli kolme kierrosta, joten pakolliset oli näin saatu hypätkyksi henkilökohtaisen tarkkuuden osalta.

Seitsemän kierroksen jälkeen Enska Kilpinen johti kilpailua edelleen tuloksella 0.00. Cekkeri Satamo oli kiilautunut kakkoseksi, tulos 0.01. Hannu Laitinen oli polkenut ohi kaksi

KONVENTIONAALISET, jatkoa ●●●

kertaa ja oli kolmas tuloksella 0.11. Neljäs oli Kalle Savolahti, 0.16, viides Tatu Soini, 0.19 ja kuudes Risto Salonen, 0.35. Tilanne näytti varsin mielenkiintoiselta. Viisi miestä parinkymmenen sentin sisällä, eikä kuudeskaan ollut kaukana vaikeat kelit huomioiden. Ja kärjen takana alkoi hiljalleen näkyä eräs kilpailun suurimmista positiivisista yllätyksistä. Vastikään A-sarjaan noussut Oulun Raimo Ahola oli seitsemäntenä, tulos 0.75.

B-sarjassa oli Timo Saarinen luovuttanut välillä johtopaikkansa Tapio Hyvöselle lainaksi, mutta otti sen nyt takaisin. Hänen tuloksensa oli 2.37, toiseksi kivunneen Kontion 2.51 ja Hyvösen 3.11. Tiukalta näytti täälläkin.

Tarkkuuskilvassa seurasi tämän jälkeen taukoa, koska oli välillä onnistuttu tekemään säättä joukkuetarkkuutta ja tempua varten. Kahdeksas hyppykierron päästiin alkamaan perjantai-iltapäivällä viimeisten tempu-uusintojen jälkeen. Sitten loppuikin taas sää. Kierros kuitenkin ehdittiin hypätä loppuun. Enska oli edelleen nolilla. Alkoi näyttää siltä, että pysyy myös. Mutta takana tapahtui. Satamo toinen, 0.07, Laitinen kolmas, 0.15, Savolahti, 0.16, Soini, 0.19. Järjestys ennallaan, mutta taistelu kiihtyi.

Lauantaina hypättiin kaksi viimeistä kierrosta. Ennen viimeisen kierroksen alkua tilanne oli kärjen osalta seuraava:

Kilpinen, 0.00, Laitinen, 0.18. Satamo ja Soini, 0.19, Savolahti, 0.34, Salonen, 0.35. Ja Enskan pokka piti. Mestaruus tuli Suomessa ennennäkemättömällä tuloksella 10 kierroksen kilpailussa: 00.00. Tuloksen arvoa nostaa se, että kelit olivat todella vaikeat. Toisaalta helpoahan on polkea omatekoiseen pläkkään...

Hannu Laitisen oli tehtävä 0.00 pitääkseen itsensä hopealla ja hän teki sen. Kun Cekkerikin vielä polkaisi, olikin mitalit jaettu. Tatu Soini näet päästeli viime tingassa paineita tuloksella 1.28 ja tipahti kahdeksanneksi. Savolahti ja Salonen veivät neljännen ja viidennen tilan ja Oulun yllätysmiehiä Raikku Ahola oli kuudes. Seuraavilla sijoilla olivat Jami Laamanen, Tatu Soini, Anssi Horppu ja kukapa muu kuin Oran Pekka, joka parantaa vuosi vuodelta.

B-sarjassa kamppailu mitaleista jatkui loppuun asti. Loppukierroksilla näytti siltä, että ne jaetaan Saarisen, Kontion ja Hyvösen kesken, järjestystä oli vaikea ennustaa. Ennen viimeistä kierrosta tilanne oli seuraava: Saarinen ja Kontio johtivat tasatuloksella 2.73 ja Hyvönen oli seuraavana tuloksella 3.55. Viimeisellään Hyvönen teki 0.13, Kontio 1.96 ja Saarinen 0.46. Peli oli pelattu ja "Suupalitti" Saarinen korjasi potin, Hyvönen kiipesi toiseksi ja Kontio putosi sijaa alemmas.

Joukkuetarkkuus

Keskiviikkoamuna alkoi hypääjäjoukossa esiintyä pientä närkästystä siitä, että tempusäättä ei vielääkään siunaantunut. Sen verran oli kuitenkin, että päästiin alkamaan joukkuetarkkuus, joskin käynnistysvaikeuksia taas oli. Ensimmäisenä hypännyt Kuopion Ilmailuyhdistyksen joukkue hypäsi lähes maksimituulissa likimain kolmenkymmenen metrin tuloksen. Seuraavana ilmassa ollut joukkue saikin jo heti uusintahyppy. Seurasi tauko, jota jatkettiin uudella tauolla. Vasta iltapäivällä päästiin alkamaan todenteolla.

Mukaan oli lähtenyt joukkueita seuraavasti: OLK I ja II, Utti I ja II, LLK, LJK I ja II, P-KLU, TamLK, IIK, KIY, sekajoukkue FLUSK sekä Ballo Boys, tuulahdus menneiltä vuosilta.

KILPINEN, LJK

SATAMO, OLK

SAARINEN, TamLK

ORA, SLK

Joukkuetarkkuus on aina jännittävä laji sekä hypääjän että yleisön kannalta. Niinpä oli aivan turha mennä etukäteen veikkaamaan mitalijoukkueita, joskin oltiin melko varmoja siitä, että pallilta löytyy ainakin yksi LJK:n joukkue.

Mutta eipä mennä tapausten edelle. Ensimmäisen kierroksen jälkeen LJK I oli ottanut vakuuttavan johdon tuloksella 0.17. Toisena oli LJK II, 1.54, kolmantena sekajoukkue FLUSK (Lahti, Lampela, Ora, Hyvönen), 1.64. Seuraavina olivat IIK, 2.05, ULK II, 2.25 ja P-KLU, 2.53.

LJK:n ykkösjoukkue oli siis vakuuttavassa johdossa ja kun totesi joukkueen kokoonpanon (Savolahti, Kilpinen, Laamanen, Soini), alkoi näyttää siltä, että johto myös pitää. Varsinkin, kun toinen kierros toi tuloksen 0.00. Seuratoverit kakkosjoukkueessa pitivät edelleen toisen tilansa lisäksi tulostaan noin 13 sentillä. FLUSK oli edelleen kolmantena, tulos kahden hypyn jälkeen 3.39 sekä tiukasti tuntumassa Imatra, 3.51. P-KLU oli kivunnut viidenneksi, 5.09 ja TamLK kuudenneksi, 5.29.

Kolmas kierros ei tuonut muutoksia kolmen ensimmäisen järjestykseen. Alkoi näyttää siltä, että vain paha epäonnistuminen voisi viedä kaksoisvoiton LJK:lta. LJK I johti kisaa yhteistuloksella 0.25, LJK II oli toisena tuloksella 2.04 ja kolmantena olevan FLUSK:n tulos oli 4.48. Sensijaan Imatra oli pudonnut pois kuvasta. Neljänneksi oli kivunnut ULK I, 6.93, viides oli edelleen P-KLU, 7.10 ja kuudes TamLK, 7.27. Kilpailu pronsista jatkui.

Viimeinen kierros saatiin käyntiin hyvin nukutun yön jälkeen ja levänneet hypääjät pääsivät jatkamaan kesken jäänyttä kilpailua taistelumielialla korkealla. LJK I sai syntymään tulosta lisää 4 senttiä ja voitti kilpailun loistotuloksella 0.29. LJK II (Laitinen, Rekola, Koivuola, Kokkonen) oli yhtä vakuuttavasti toinen, tulos 3.61. Utin ykkösjoukkue, jossa hypäsivät Horppu, Jääskeläinen, E. Huusari ja Palmu, onnistui rypistämään itsensä pronssille tehden yhteistuloksen 9.12. FLUSK tipahti neljänneksi, OLK I nousi viidenneksi ja Utin kakkosjoukkue kuudenneksi.

Ja nuo nostalgiset miehet pyöreillä kuvuillaan (Ballo Boys) eivät aivan onnistuneet asettamassaan 100 metrin tavoitteessa, vaan kovan kamppailun jälkeen saivat tyytyä tulokseen 99.62.

Taitohyppy

Kun joukkuetarkkuus saatiin päätökseen, alkoi näyttää ilmeiseltä, että iltapäivällä olisi jopa keliä taitohyppyyn. Ei muuta kuin koehypääjät taivaalle. RW-Anttikin hypäsi sarjan. Se oli kuulemma sekasarja.

Taitohyppy on sekä yleisön että kilpailijan itsensä kannalta siitä ikävä, ettei tilanteesta kilpailun kestäessä tiedä mitään. Hyppy hypätään, tuomarit pitävät palaverin ja tulokset tulevat taululle. Siinä vaiheessa moni hypääjä voi saada kylmän suihkun, kun puhtaaksi luultu sarja onkin täynnä virheitä. Tai huonolta tuntunut sarja onkin hyvä. Kilpailun luonteen vuoksi, että tässä kohdassa pitää haukkua tuomarit. Yksi ei näe ja toinenkaan ei ymmärrä mitään. Ja kolmas pitää haukkua tavan vuoksi. Ehkäpä video aikanaan tuo parannusta tähänkin asiaan.

No, kilpailu pantiin käyntiin ja torstai-iltan mennessä saatiin kolme kierrosta hypätyksi hyvissä olosuhteissa. Tuomarit pitivät palaverin ja kahden kierroksen tulokset tulivat taululle iltayöstä. Nähtiin, että Rane Härkönen oli

ottanut paikkansa kärjessä puolimatkan tuloksella 15.53. Yhtä selvänä kakkosena oli Enska Kilpinen, 16.37. Seuraavina tulivat Jääskeläinen, 17.90, Soini, 18.30, Tuominen 19.40 ja Horppu 19.47.

B-sarjan tilanne näytti seuraavalta: Johdossa oli OLK:n E. Ervasti ajalla 24.30. Toisena oli Utin Tero Toukonen, aika 25.67 ja kolmantena P-KLU:n Ossi Tukio, 25.77.

Perjantai-päivä alettiin tempun viimeisellä kierroksella, joka nipin napin saatiin hypähtyä loppuun uusintoiheen, ennenkuin Esteri taas lorautti. Tulosten aikanaan tultua taululle, todettiin, että Rauno Härkönen oli odotetusti voittanut ajalla 31.43. Toiseksi tuli Olavi Kilpinen, aika 33.70 ja kolmanneksi Markku Jääskeläinen, 35.40. Seuraavilla sijoilla olivat Tatu Soini, Anssi Horppu ja Pekka Tuominen.

Taitohypyn mestaruuden lisäksi Rauno Härkönen saavutti kisojen aikana ensimmäisenä suomalaisena laskuvarjohyppääjänä 2000 hypyn rajan. Saavutus on hatunnoston arvoinen vielä näin jälkeinkin päin. Ranen saavutuksia hyppyurallaan on tässä turha ruveta luettelemaan, paraväki tietää ne kyllä. Onnea vain uudelle tuhannelle kaikkien hypääjien puolesta.

▲ "Pete" Ahola Oulusta toimi ansiokkaasti kisojen ylituomarina.

▼ Utin Rauno Härkönen finaalisissa. Rane saavutti kisojen aikana ensimmäisenä suomalaisena 2000 hypyn rajan. Onnea mukaan uudelle tuhatluvulle kaikilta hypääjiltä ja "Laskuvarjourheilulta"!

B-sarjassa isännöi aina luotettava P-KLU:n Ossi Tukio, joka hyppäsi tasaisen varmasti yhteisajan 52.70. ULK:n Tero Toukonen nappasi toisen tilan ajalla 54.57 ja KIY:n P. Väänänen nousi puolimatkan kuudennelta tilalta hienosti kolmanneksi, aika 54.90. Puolessa välissä johtanut Ervasti reki kolmannellaan 16.00 ja putosi loppuajoissa neljänneksi.

Yleismestaruus

Heti taitohypyn tulosten selvittyä alkoi vimmatu laskeminen: Se ja se on niin ja niin momentena. Olettaen että se töppää ja minä en, voim yleismestaruudessa voittaa sen ja sen. Tarkkuutta oli näet siinä vaiheessa vielä pari kierrosta hyppäämättä. Vasta lauantai-iltana voitiin todeta, että A-sarjan yleismestaruuden oli ylivoimaisesti voittanut LJK:n Enska Kilpinen. Seuraavilla sijoilla olivat Kalle Savolahti, Tatu Soini ja Jarmo Laamanen, kaikki samasta yhtiöstä. Kun vielä Hannu Laitinen oli ykköskäs ja Matti Kokkonen kymmenes, oli LJK:n menestys lähes täydellinen. Siviileistä oli paras järjestävän seuran Anssi Horppu, joka sijoittui viidenneksi. Kuudes oli LLK:n

Pekka Tuominen, 7. Veikko Korhonen, TamLK ja 8. Rauno Härkönen, IIK.

B-sarjassa nappasi yleismestaruuden taissaesti hypännyt ULK:n Tero Toukonen, toiseksi tuli OLK:n Ermo Ervasti ja kolmanneksi myös oululainen M. Kontio. Seuraavilla sijoilla olivat TamLK:n M. Niittymies, ULK:n A. Kausalainen ja OLK:n R. Rohkimainen.

Yhteenvetona kisoista

Voidaan todeta, että ne onnistuivat hyvin. Sää oli loppujen lopuksi aivan hyvää. Yhtään hypytöntä päivää ei ollut. Viime vuonna Immo-lassa oli niin poikkeuksellisen hyvä sää, että kisat olivat ohi jo keskiviikkona. Siksi tuntuu alkuun siltä, ettei tästä mitään tule. Ehkä voidaan sanoa, että sää oli normaali.

Kisat olivat myös turvalliset Yhtään loukkaantumista ei sattunut ja jo kolmantena vuotena peräkkäin selvittiin ilman varavarjojeikkoja.

Kisat vietettiin läpi järjestelyiltäänkin varsinkin mukavasti. Suurin miinus on ehkä juuri alusakin mainittu tulospalvelun hitaus. Mutta muuten ULK tuntuu kehityskelpoiselta kisajärjestäjältä.

HENKILÖKOHTAISEN TARKKUUSHYPYN VIRALLISET TULOKSET

A-sarja	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Yht.
1. O. Kilpinen, LJK	A 00.00	0.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
2. H. Laitinen, LJK	A 00.00	00.00	00.00	00.00	0.09	0.02	00.00	0.04	0.03	00.00	0.18
3. T. Satamo, OLK	A 00.00	0.01	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	0.06	0.12	00.00	0.19
4. K. Savolahti, LJK	A 00.00	0.02	0.06	0.03	00.00	00.00	0.05	00.00	0.18	0.07	0.41
5. R. Salonen, KIY	A 0.06	00.00	0.17	0.05	0.03	0.04	00.00	00.00	00.00	0.63	0.95
6. R. Ahola, OLK	A 00.00	00.00	0.22	0.11	00.00	0.42	00.00	0.06	00.00	0.15	0.96
7. J. Laamanen, LJK	A 0.03	0.25	0.06	0.38	0.24	00.00	0.08	0.02	00.00	0.01	1.07
8. T. Soini, LJK	A 00.00	00.00	0.06	0.08	00.00	0.05	00.00	00.00	00.00	1.28	1.47
9. A. Horppu, ULK	A 00.00	00.00	0.02	00.00	0.53	0.42	00.00	0.04	1.10	0.06	2.17
10. P. Ora, SLK	A 0.88	00.00	00.00	0.51	00.00	0.20	00.00	0.88	0.03	00.00	2.50

B-sarja	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Yht.
1. T. Saarinen, TamLK	00.00	0.34	0.29	0.02	1.42	0.17	0.13	0.10	0.26	0.46	3.19
2. T. Hyvönen, SLK	0.54	0.13	0.16	0.37	0.24	1.67	00.00	0.06	0.38	0.13	3.68
3. M. Kontio, OLK	0.12	0.74	0.41	0.32	0.74	0.04	0.14	0.12	0.10	1.96	4.69
4. T. Toukonen, ULK	2.56	0.28	1.02	00.00	1.90	0.15	1.40	0.33	5.27	1.23	14.14
5. J. Arponen, TamLK	1.95	0.89	2.51	0.11	1.12	1.08	2.36	0.20	0.95	3.86	15.03
6. E. Ervasti, OLK	0.03	3.09	1.34	0.29	0.05	0.25	0.17	0.05	0.07	10.00	15.34
7. A. Kausalainen, ULK	1.45	3.94	0.87	3.15	0.50	0.05	0.72	0.79	3.62	4.04	19.13
8. E. Määttä, KLK	1.13	1.59	0.17	0.25	2.78	0.85	5.12	0.44	6.79	3.79	22.91
9. R. Rohkimainen, OLK	1.66	3.97	3.56	0.06	3.13	1.17	0.11	0.12	0.88	10.00	24.66
10. M. Niittymies, TamLK	0.36	0.31	0.48	0.51	1.26	3.12	4.99	1.13	3.32	10.00	25.48

TAITOHYPYN VIRALLISET TULOKSET

A-sarja		1.	2.	3.	4.	Yht.
1. R. Härkönen, IIK	A	7.70	7.83	7.83	8.07	31.43
2. O. Kilpinen, LJK	A	7.97	8.40	8.50	8.83	33.70
3. M. Jääskeläinen, ULK	A	8.73	9.17	9.03	8.47	35.40
4. T. Soini, LJK	A	9.13	9.17	9.23	8.63	36.16
5. A. Horppu, ULK	A	9.67	9.80	9.67	9.07	38.21
6. P. Tuominen, LLK	A	9.33	10.07	9.33	9.53	38.26
7. J. Laamanen, LJK	A	9.87	10.07	10.47	9.70	40.11
8. K. Savolahti, LJK	A	9.47	10.10	10.57	10.30	40.44
9. V. Korhonen, TamLK	A	9.83	9.97	10.10	10.60	40.50
10. T. Rekola, LJK	A	10.13	10.57	10.93	10.30	41.93

B-sarja		1.	2.	3.	4.	Yht.
1. O. Tukio, P-KLU	B	13.37	12.40	13.23	13.70	52.70
2. T. Toukonen, ULK	B	12.77	12.90	15.27	13.63	54.57
3. P. Väänänen, KIY	B	16.00	12.70	13.63	12.57	54.90
4. E. Ervasti, OLK	B	11.83	12.47	16.00	15.97	56.27
5. M. Niittymies, TamLK	B	13.13	16.00	13.33	14.67	57.13

VIRALLINEN YLEISMESTARUUS

Sija	Nimi	Taitohypyn pisteet	Tarkk.hypyn pisteet	Yht.
1.	O. Kilpinen, LJK	4	1	5
2.	K. Savolahti, LJK	64	16	80
2.	T. Soini, LJK	16	64	80
4.	J. Laamanen, LJK	49	49	98
5.	A. Horppu, ULK	25	81	106
6.	P. Tuominen, LLK	36	144	180
7.	V. Korhonen, TamLK	81	121	202
8.	R. Härkönen, IIK	1	225	226
9.	H. Laitinen, LJK	225	4	229
10.	M. Kokkonen, LJK	144	100	244

B-sarja

Sija	Nimi	Taitohypyn pisteet	Tarkk.hypyn pisteet	Yhteensä
1.	T. Toukonen, ULK	4	4	8
2.	E. Ervasti, OLK	16	9	25
3.	M. Kontio, OLK	36	1	37
4.	M. Niittymies, TamLK	25	36	61
5.	A. Kausalainen, ULK	49	16	65

JOUKKUETARKKUUSHYPYN VIRALLISET TULOKSET

	1.	2.	3.	4.	yht.	lopputulos
1. LJK I						
K. Savolahti						
O. Kilpinen	00.00	00.00	0.03	00.00	0.03	
J. Laamanen	00.00	00.00	0.02	0.01	0.03	
T. Soini	0.14	00.00	00.00	00.00	0.14	
R. Aittomäki	0.03	00.00	0.03	0.03	0.09	0.29
2. LJK II						
H. Laitinen	00.00	00.00	0.04	0.08	0.12	
T. Rekola	0.08	00.00	0.29	0.20	0.57	
J. Koivula	0.10	0.13	0.05	1.23	1.51	
M. Kokkonen	1.36	00.00	0.02	0.03	1.41	3.61
3. ULK I						
A. Horppu	0.54	00.00	00.00	0.01	0.55	
M. Jääskeläinen	2.08	00.00	0.07	00.00	2.15	
E. Huusari	1.94	0.71	00.00	2.15	4.80	
M. Palmu	0.32	1.23	0.04	0.03	1.62	9.12
4. FLUSK						
H. Lahti	0.72	00.00	0.13	0.04	0.89	
J. Lampela	0.92	0.21	0.80	00.00	1.93	
P. Ora	00.00	1.43	0.03	1.27	2.73	
T. Hyvönen	00.00	0.11	0.13	4.91	5.15	10.70

OSAATKO... jatkoa ●●●

Hypätessä, kun kupu on auki ja tarkastettu kokeile heti että ohjaus toimii niinkuin pitää, jotta saisit mahdolliset toimenpiteet tehtyä tarpeeksi korkealla.

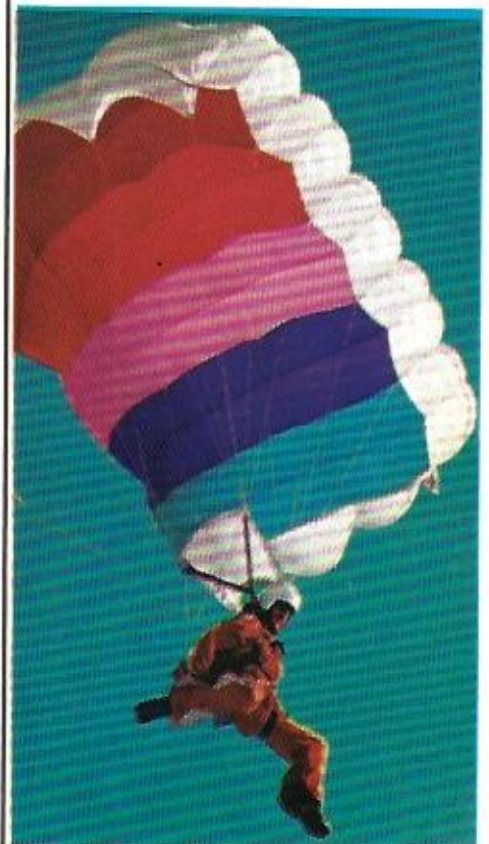
Vajaatoiminnoista:

a) Opi ja harjoittele mitä sinun pitää tehdä patjoille tavallisimpien vajaatoimintojen satutuessa, niin ettei epäro mikä toimenpide on paras kun tulee vajaatoiminta.

b) Jos on vajaatoiminta, älä viivyttele päättäessäsi parhaasta toimenpiteestä. Tarkista korkeus ennen kuvunpäästöä! On parempi laskeutua kantavan ohjaamattoman kuvun varassa kuin päästää kupu liian matalalla.

Esimerkkejä vajaatoiminnoista:

- Yksi tai useampi tunneli tyhjä. (täysin normaalia avauksen jälkeen useimmilla patjatyypeillä). Toimenpiteet: tunnelit 'sakataan' auki.

- Jos varjo pyörii voimakkaasti avauksessa, se voi johtua siitä että yksi jarru on auennut, silloin ei tarvitse kuin avata toinenkin.

- Lukkiutunut jarru jota ei saa auki, katkennut tai sekaantunut ohjauspunos: Toimenpiteet: Koeta ohjata varjo vastatuuleen, ota hyvä maahantuloasento ja kierähdä, koska et pysty tekemään loppuvetoa. Jos varjoa ei saa ohjatuksi vastatuuleen, suorita kuvunpäästö tarpeeksi korkealla.

- Patja valjaissa väärinpäin: Älä koskaan yritä laskeutua väärinpäin kiinnitetyllä patjalla! Suorita kuvunpäästö tarpeeksi korkealla.

- Huom! Esim. vajaatoiminnassa 'katkennut ohjauspunos' pitää kupua ohjata takimmaisista kantovillekkeistä: jätä kädet takimmaisille villokkeille koko lennon ajaksi, ja jarruta näistä laskussa.

Mutta **älä koskaan koske etummaisiin kantovillekkeisiin**, koska tämä hävittää kuvusta kantavuuden.

Cindy Frueh
CCR 24
käänsi R.S.

kupu- RW:n alkeita

PARACHUTIST/MARCH 1979

Kupurelatiivi on hidastettua relatiivihyp-
päämistä – uusi hypylaji aivan eri ulottuvuu-
dessa kuin putoillurelatiivi.

Omassa hyppykeskuksessani Pope Val-
leyssa, Kaliforniassa, on hyvin epätavallista
jos DC-3:sta hypännyt ryhmä ei tee ainoa-
kaan kahden kuvun tornia. On vaikeaa kuvi-
tella millaista on olla tietämättä mitään kupu-
relatiivista. Jokaisen vapaan pudotuksen jäl-
keen joku aina syöksyy nopeaan, siistiin tela-
koitumiseen toisen varjon kanssa – mitäpä
tuota ilma-aikaa tuhlailemaan? Tässä saat-
taakin olla syy siihen, miksi enää niin harvat
hypääjät täällä avaavat varjonsa 600 m:n
alapuolella.

Pope Valleyhyn saapuu hypääjiä monista
eri hyppykeskuksista, joten meille saapuu
paljon tietoja hyppytapahtumista eri puolilta
maailmaa. Viimeaikoina tänne on ilmestynyt
yhä enemmän tarinoita kupurelatiivi-
"taistelusta" – juttuja takertumisista ja matalalla ta-
pahtuneista kuvun irrottamiseen johtaneista
vaaratilanteista – kauheita kertomuksia, jotka
antavat kupurelatiiville pelottavan maineen.

Luonnollisesti on hyppykeskuksia, joihin
CRW ei ole ehtinyt ja joissa se ei siten ole
CRW-kouluttajia. Tämä artikkeli auttaa opet-
telemaan kupurelatiivita **turvallisesti** ja on
aiottu ainoastaan ohjenuoraksi. Olisi lähes
mahdotonta määrätä säännöt, jotka pätsivät
kaikkiin tilanteisiin, joita kohtaamme kupu-
me alla (aivan kuten vapaassa pudotukses-
sakin). Joten harkitse näitä ehdotuksia ja li-
sää niihin omat kokemuksesi myöhemmin.

Tärkeintä tällaisessa relatiivityöskentelys-
sä on tehdä asiat **rauhallisesti** ja **pehmeästi**.
Älä tee suuria muutoksia, tai nopeita liikkeitä
ollessasi jonkun lähellä. Aina on olemassa ta-
kertumisen vaara, jolloin vaarannamme lait-
teen, jonka kerran luulimme olevan käyttökel-
poisen henkemme pelastamisessa – avoimen
kuvun vapaan pudotuksen jälkeen. Tämän li-
säksi: Jos et ole pitänyt mukana koukku-
veistä (nook knife, saatavilla parakauppiail-
ta), aloita sen kantaminen nyt.

KUPU-RW, jatkoa ●●●

Ennenkuin yrität koskettaa toista kupua, käytä kahdesta kymmeneen hyppyä lentämiseen muodostelmassa toisen hyppääjän kanssa. Tulet yllättymään siitä mitä todella tapahtuu vaaka- ja vajoamisnopeudellesi kun jarrutat tai kääntynyt toisen kuvun lentäessä täysillä eteenpäin.

Sävellä kupu-ohjain kahdelle ja harjoittele sitä maassa, kävellen koko ajan eteenpäin, saadaksesi harjoituksen todentuntuiseksi. Ehkäpä harjoittelu olisi parasta suorittaa jossain piilossa – se näyttää kuitenkin typerältä niiden mielestä, jotka ovat rajoittuneet nopeaan relatiiviin. Yritä ennakoita harjoittelussasi, mitä voisi tapahtua vaaka- ja korkeuserolle ja keskustelkaa hypyn jälkeen siitä, mitä todella tapahtuikaan. Tee ensimmäiset harjoitukset yksinkertaisiksi ja turvallisiksi.

Kun olette valmiit yrittämään ensimmäistä telakoitumistanne, sopikaa ensin mitä sanotte toisillenne ilmassa. Kun lennät jonkun kanssa lähekkäin, kuulette hieman toisianne, sillä kääntäessäsi päätäsi kaveriin päin, toinen korvasi on "tuulensuojassa". Väärinkäsitusten välttämiseksi on kuitenkin parasta käyttää sovituita sanoja. Seuraavassa esimerkkejä:

- käännös vasemmalle/oikealle (merkitsee hidasta käännöstä: vedetään 5–10 senttiä ohjauskapulasta)
- suoraan
- pysy siinä
- ylöspäin (lisää jarruja)
- kovempaa (vähemmän jarruja)
- päästä irti!
- pidä kiinni!

Siten muutamia kupujen ominaisuuksia ja CRW-ilmaisuja. Ne eivät ole kupujen teknisiä tietoja. Ne ovat enemmänkin huomioita, joita olen kertonut kupurelatiivista aloittaville:

Täyttä vauhtia: kapulat aivan ylhäällä. Suurin nopeutesi, ellet vedä etummaisista kantoவில்lekkeistä. Vajoamis- ja vaakanopeus (liitokulma) riippuvat kuvun tyypistä ja hyppääjän painosta. Tämän vuoksi kahdella kuvulla tuskin on samaa liitokulmaa.

Neljännesjarruilla puolijarruille: Kapulat neljänneksistä puoleenväliin painettuina. Vähentää vaaka- ja vajoamisnopeutta: siten määrää "ylöspäin" (suhteessa toiseen kupuun) merkitsee lisää jarruja.

Puolijarruilla täysjarrutukseen: Ohjauskapulat puoli- tai kokonaan alhaalla. Vähentää vaakanopeutta ja lopulta lisää vajoamisnopeutta kun lähestytään sakkautta.

Sakkaus: Kapulat aivan alhaalla. Ei vaakanopeutta, vajoamisnopeus hyvin suuri ja vajoaminen epävakautta.

Hidas käännös: toinen kapula 5–10 senttiä alhaalla. Lähiyöskentelyyn. Joillakin kuvuilla tämä aiheuttaa hieman lisääntyä vajoamisnopeuteen.

Nopea käännös: Toinen kapula vedetään nopeasti sakkauttasentoon. Kun kapulaa pidetään alhaalla, alkaa kupu vajoamaan spiraalimaisesti pyörien melko nopeasti. Näin saat nopeasti vähennettyä korkeuseroa kupujen välillä. Kun kapulaa pidetään alhaalla hetken ja sitten nostetaan hitaasti ylös, kupu syöksähtää eteenpäin ja jatkaa sen jälkeen lentoaan normaaliin tapaan.

Etukantovillillekäännös: Tartu toiseen etummaisista kantoவில்lekkeistä ja vedä se alas. Jos pidät sitä alhaalla, kupu syöksyy hurjaan spiraaliin suurella vajoamisnopeudella. Kun ote viillekkeestä irroitetaan, kupu

syöksyy eteenpäin ennen palautumistaan normaaliin vaakalento. Jos viillekettä vedetään alas lyhyeksi aikaa, kupu kääntyy lisäten vaaka- ja vajoamisnopeuttaan.

Etukantovillillekettä vetäminen: Vedä samanaikaisesti alas molemmat etummaisista kantoவில்lekkeet. Vaakanopeutesi on suurimmillaan. Huomaat vaaka- ja vajoamisnopeutesi kasvavan, kunnes vedät viillekkeet niin alas, että pelästyt – tuntuu siltä kuin putoaisit

Tästä syystä sinun on parasta käyttää turvallisempaa jalkatelakointia. Jos epäonnistut keskittuneeihin lähestymisessä ja päädyt keskelle toisen kuvun yläpintaa, käytä hitaasti jarruja päästäksesi "ylöspäin" ja käännä sitten rauhallisesti sivuun. Siinä tilanteessa et enää voi onnistua telakoitumissasi, joten käännä pois ja aloita uudelleen. Pidä myös varasi ettei sotkeudu pelättyyn apuvarjon yhdyspu-nokseen.

VAROITUS:

Kupurelatiivi saattaa olla vaarallista omalle ja hyppytovereittesi terveydelle! Älä ryntää suorituksiin, vaan haali itsellesi kaikki mahdollinen tieto kupurelatiivista ja perehdy siihen ennen kuin lähdet taivaalle. Käytä järkeäsi ja noudata varovaisuutta, niin pääset nauttimaan taidoistasi pitkään.

Kuva:
Mule Ferguson
(Parachutist)

vesiputouksesta. Tämä on käytännöllistä kun kaverisi on alapuolella edessäsi ja sinun on saatava hänet kiinni. Älä koskaan käytä kantoவில்lekkeitä lähiyöskentelyyn – lähestyisit kupua (turvallisuuden kannalta) liian nopeasti.

Kuoppainen ilma: On sitten nousevia ilma- virtauksia (tinttejä) tai puuskainen tuuli, kun kupusi heilahtelee odottamatta lentäessäsi yksin, älä yritä CRW:ia. Kuoppaista ilmaa voi löytyä milta korkeudelta tahansa – jos löydät sitä, pysy yksinkertaisesti erossa muista kuvuista. Se voi olla yksinäistä, mutta turvallista lentämistä. Toisen kuvun yläpuolella ja takana on myös turbulenssia – lennä joskus tarkoituksellisesti jonkun turbulenssin läpi, niin että huomaat mitä se on. Siten osaat välttää sitä tulevaisuudessa.

Ote: Tästä on olemassa monia teorioita. Olen itse telakoitunut keskimmaiseen tunneliin, toinen jalka toiseen ja toinen toiseen tunnelin puoliskoon. Työnnä ensin oikea jalka varpaat edellä oikeaan puoliskoon tunnelien väliseen kangasseinään. Työnnä sen jälkeen jalkaasi eteenpäin saadaksesi otteen tunnelista. Ihannetapauksessa työnnät jalkasi suoraan tunneliin, mutta joskus hieman epäonnistuneen lähestymisen voi ratkaista ottamalla ote kädellä. Jos otat kiinni kädelläsi, huomioi missä kapulasasi ovat **ennenkuin** vapautat ne. Jos olet kovassa jarrutuksessa toisen kapulan irrottaminen kädestä aikaansaa kuvullesi syvän sukelluksen toiselle puolelle.

Lisäksi, **älä koskaan** koske kuvun stabilisaattoreihin, äläkä takareunaan, sillä ne vaikuttavat ilman virtaukseen ja saatat aiheuttaa kuvun tukahtumisen.

Muodostelman ohjaaja: Ylimpänä oleva henkilö joka hoitaa kaiken ohjaamisen.

Purku/työskentelykorkeus: Se, että ei yritetä telakoitumista alempana kuin halutaan päästää kupu irti, ei vielä ole koko totuus. Voi tapahtua niin, että telakoituminen joka aloitettiin 300 missä muodostui sekasotkuksi 250 m:ssä, hajosi 200 missä molemmat kuvut vajoatoimisina ja 150 missä kupu alkoi näyttää irtipäästävä vaaralta – aivan liian alhaalla varavarjon käyttöä varten.

Päätä ennen hyppyä alin työskentelykorkeus ja pysy päätöksessäsi. Älä yritä viimeiseen hengenvetoon asti – ei se ole sen arvoista.

Laskeutuminen: Kupumuodostelma vajoaa nopeammin kuin yksinäinen varjo. Pilotin täytyy muistaa tämä laskeutumiseen valmistautumisessa. Etsi laaja aukea paikka ja pilottina ollessasi muista, että kaverisi jalat koskettavat maata paljon ennen omiasi – n. 4 metriä aikaisemmin! Alempi hyppääjä tekee ensimmäisenä loppuvetdon ja huutaa "IRTI". Silloin pilotti irroittaa jalkansa kuvusta omaa laskeutumistaan varten.

Telakoinnin keskeyttäminen: Jos lähestyminen ei tapahdu puhtaasti älä ota otetta. On yleisesti hyväksyttyä päästää käsistään sotkuiset ja sen vuoksi vaaralliset hommat. Jos

jomman kumman kuvun joku osa tukahtuu otetta muodostettaessa, päästä irti. Kupu täyttyy pian uudestaan sakkaus-pumppauksella, ja voitte yrittää uudelleen.

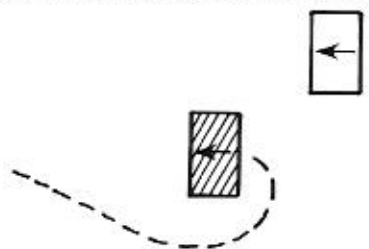
Uloshyppypaikka: Älä oleta että CRW-uloshyppypaikka on sama kuin tavallisella relatiivihyppyllä. 25 solmua kulkeva kupusi ei korjaa huonoa uloshyppypaikkaa 50 solmun ylätuulilla. Keskustele paikallisten tarkkuusheittäjien kanssa, äläkä unohda lentäjiä. Heillä on kokemusta matkalennoista ja he voivat myös kertoa ennusteet ylätuulista.

Näiden neuvojen ymmärtämisen helpottamiseksi seuraa kuviteltu hyppy, jolla sovelletaan annettuja ohjeita:

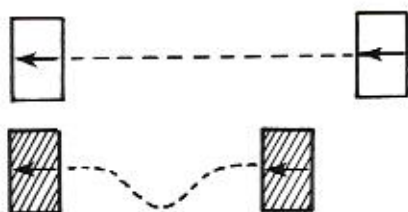
A hyppää ulos ensimmäisenä 2500 metristä, ottaa neljä sekuntia vapaata ja avaa varjonsa. B ulostautuu pari sekuntia A:n jälkeen ja ottaa myös neljä sekuntia vapaata. A lentää kupuaan hyppylinjan suuntaisesti ja B lentää häntä vastaan lyhentäen vaakaetäisyyttä. Tällä hyppyllä A on **pohja** joten hän pääasiassa pysyy paikallaan, ellei B pyydä häntä tekemään jotakin.

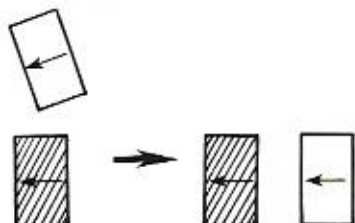
Kun etäisyys heidän välillään lyhenee, B joko jarruttaa, tai käyttää etummaisista kanto- viillekkeistä tarvittavaan korkeuseron säätelyyn. B:n maali on A:n vasemmalla puolella ja kun hän on riittävän lähellä, hän tekee 180 käännöksen päästäkseen aivan A:n viereen.

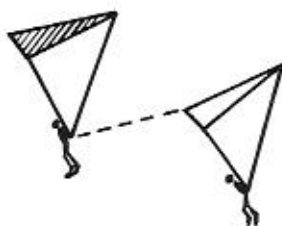
Käännöksen aikana B huomaa kääntyneensä liian tiukasti ja joutuneensa liian eteen. Niinpä hän tekee hitaan

Käännöksen vasemmalle, pois päin A:sta ja kääntyy sen jälkeen hitaasti takaisin oikealle A:ta kohti. Kun A lentää jatkuvasti suoraan, voi B näin saavuttaa hänet.

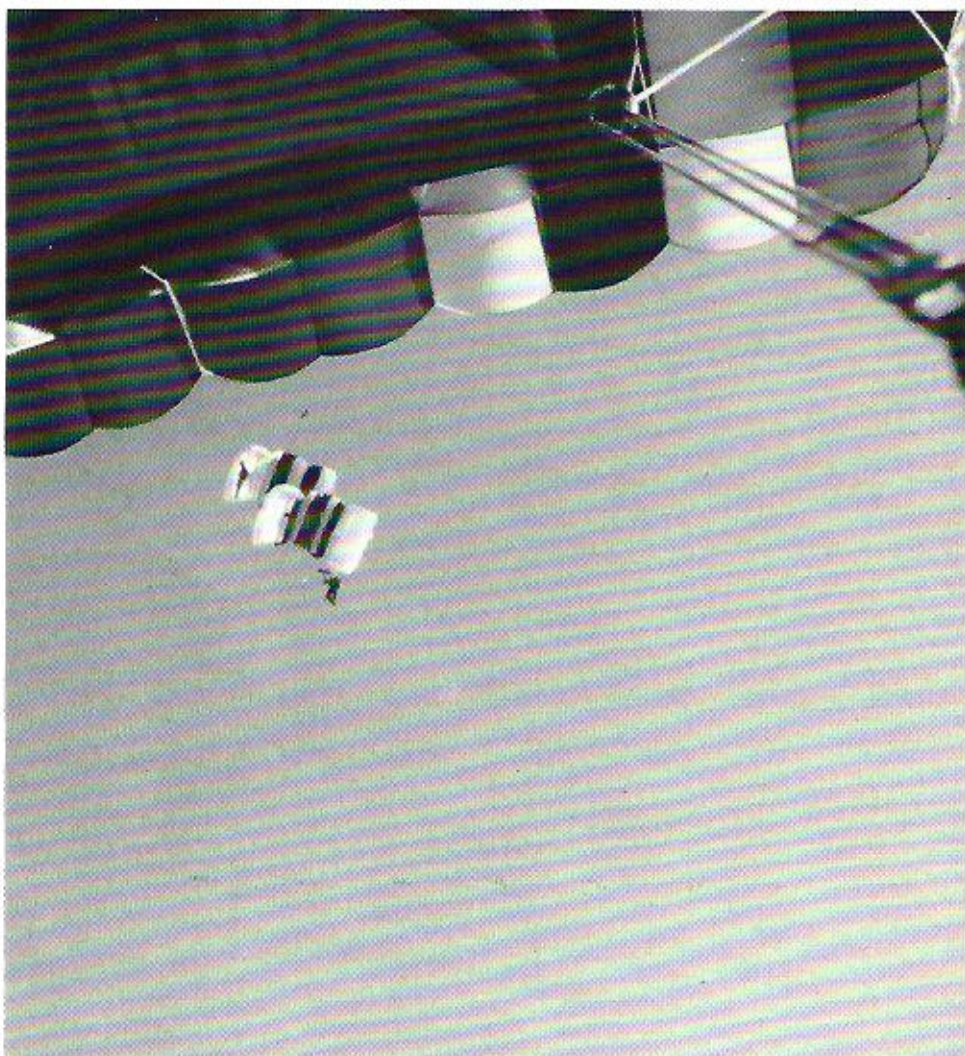
Kun ollaan vierekkäin (myös vaakatasossa) B, joka on kiinnittäjä huutaa A:lle "Vasen käännös", samalla kun A:n kupu kääntyy **hitaasti**, B lentää hänen etupuolelleen kunnes kuvut lentävät samansuuntaisina.

huutaa A:lle "ylöspäin". A vetää kapuloitaan 5-10 senttiä alaspäin vähentääkseen vajoamisnopeutta, ja vetoa B:n jaloissa.

Alhaalla ei tuule lainkaan, joten he päättävät laskeutua erillään. B huutaa "Terve vaan", jonka jälkeen hän kääntyy hitaasti oikealle – kuten maassa oli sovittu – irroittautumisen jälkeisten törmäilyjen välttämiseksi. Jos hän ei olisi kertonut lähtevänsä A olisi voinut luulla "pilotin" ohjaavan, tekemättä itse mitään oman laskeutumisen eteen. Älä naura – niin on tapahtunut – useammin kuin kerran.

Olen kuitenkin sitä mieltä, ettei tätä urheilua voida opettaa paperilla, mutta CRW on jo maailmalla ja on tarvetta antaa neuvoja hyp-

Meillä Suomessakin on jo astuttu Kupu-RW kauteen. Kauniisti lentävä kahden "torni" Utin vaalla alkukesästä.

Kuva: Artsi Mattila

Nyt B voi suorittaa lopullisen lähestymisen, kuten tarkkuushyppyllä, A:n keskimmaiseen tunneliin. Ihannetapauksessa hän asettuu n. kolmen metrin päähän A:n etupuolelle, niin että hänen vartalonsa on A:n kuvun tasolla. Sitten B jarruttaa hitaasti päästäkseen ylös ja taaksepäin telakoitumiseen. A ei saa tässä vaiheessa liikuttaa kapuloitaan pyytämättä, ennen telakointia, sen aikana eikä telakoinnin jälkeen (oletko koskaan yrittänyt vapaassa ottaa kiinni pohjamiestä, joka yritti vähän "auttaa"?).

Lopullinen lähestyminen on rauhallinen ja pehmeä, ja B työntää jalkansa suoraan A:n keskittunneleihin, jotka on sopivasti merkitty nuolella ripstopteipillä. Sitten B kääntyy hitaasti kohti laskeutumisaluetta. Hänen jaloissaan tuntuu jonkin verran vetoa, joten hän

pääjille turvallisuuden varmistamiseksi. Tämä ei ole mikään raamattu tai ainoa tapa, mutta ennenkuin pelästyät itsesi kehittäessäsi omaa CRW:a käytä sitä, mitä me olemme oppineet.

LASKUVARJOURHEILUSSA No: 3/78 oli myös tarinaa kupurelatiivista. Opiskele, kertaa ja kokeile

Kirjoittajasta:

Cindy Fruch, D-4430, CCR-24 (8 hyppääjän CRW-merkki), on hypännyt yli 700 hyppyä joista suuri osa kupurelatiivista. Hän asuu San Franciscossa ja hyppälee Pope Valleyn hypykeskuksessa.

LASKUVARJOURHEILUN RW-MM 1979 CHATEAUROUX, RANSKA

Laskuvarjourheilun MM kisat RW:ssä on jälleen kerran pidetty. Tällä kertaa toimi isäntämaana Ranska ja kisat olivat järjestyksessä kolmannet. Osanottajia oli mukaan kisaan tullut kaikkiaan 19 maasta. Puitteet kisojen järjestämiseksi olivat erinomaiset. Oli neljä kappaletta isoja Nord Atlas kuljetuskoneita, jokaisella joukkueella kisapaikalla oma mökki ja toisella kilpailuviikolla hyvä sää. Sääli vain että kilpailut sortuivat järjestäjien tehotuuteen eikä mikään homma ottanut luonnistua. Hyvä esimerkki suunnittelemattomuudesta oli Suomen joukkueen oma "tulkki" joka ei osannut sanaakaan englantia ainoastaan ranskaa. Muutenkin kielipuolella oli melkoisia vaikeuksia koska esim. kuulutukset kovaäänisten kautta tulivat 90 % ranskaksi. Samoin kilpailijoille jaettavat monisteet olivat yksinomaan ranskaksi. Ihmettelivät kovasti kun kilpailijat eivät osanneet ranskaa kun se kuuluu olevan peräti maailmankieli.

Ja sitten itse kilpailuun. Kilpailujen ensimmäinen viikko meni sateenmerkeissä kuten RW kilpailut yleensäkin. Onneksi joukkueemme sääntekotaito oli korkeata luokkaa joten yllätyksiä ei sattunut. Ettei unohtuisi mainittakoon tässä joukkueemme kokoonpano, joka oli Markku Heilimo, Ilari Degerlund, Matti Veikkola, Esa Mikkonen sekä varamiehenä Timo Aalto. Muuten vaan mukana Sari-Anna Pakarinen sekä allekirjoittanut. Siis ensimmäinen viikko pidettiin sadetta ja hypättiin ainoastaan kolme harjoitushyppyä. Myös pikantti mahatauti vauhditti hypääjämme päiväohjelmaa ensimmäisinä päivinä. Joskus näihin aikoihin syntyi myös kuolemanton lentävä lause "kyllä me aina kiinalaiset

voitetaan." Kilpailun ensimmäisen kierroksen aikana laitettiin kaikki lentävät lauseet oikeaan järjestykseen, sillä kiinalaiset tekivät ensimmäisellä 8-miehen hypyllään 9 pistettä. Kilpailujen musta hevonen oli löytynyt. USA:n leirissä syntyi vilkasta keskustelua joskaan ei paniikkia. Ei myöskään paniikkia suomen leirissä. "Peru me ainakin voitetaan."

Varsinaisia muita kilpailuun liittyviä yllätyksiä ei kisojen aikana koettukaan vaan kisat menivät läpi kuten oli alussa laskeskeltukin. Kiina möhläsi 4 että 8 miehisissä vain yhden hypyn kummassakin, joka riitti pudottamaan sen pois mitalisijoilta.

8-miehen lajeissa ylivoimaisen voiton 54 pisteellä vei USA. Toiseksi tuli isäntämaan joukkue Ranska. Piste-eroa voittajaan peräti 14 pistettä mikä on paljon liikuttaessa MM tasolla.

4-miehisissä oli taso sitten Australian kisojen pudonnut paljon. Voiton vei Kanada 65 pisteellä. Toiseksi tuli Englannin joukkue 61 pisteellä. Ruotsista ei ollut australian kisojen hopeatilan uusijaksi ja se jäi seitsemännelle sijalle. Suomen joukkue sijoittui sijaluvulle 14. Joukkueellamme olisi ollut kaikki mahdollisuudet sijoittua kisassa paremminkin ellei joukkueen suoritukset olisi sortuneet ns. "sisäisiin erimielisyyksiin", seikkoihin joita tällaisiin arvokisoihin lähdetessä ei pitäisi esiintyä lainkaan.

Kisojen mielenkiintoisimmaksi anniksi jäi keskustelu kiinalaisten hypääjien kanssa. Ei ole epäilystäkään siitä mikä maa tulee tulevaisuudessa kamppailemaan laskuvarjokisojen mitalipaikoista, niin vakuuttavaa oli kiinalaisten työskentely vapaassa. Sääli että poikien suoritus sortui muutamaan töppäykseen. Tietonsa RW hypäämisestä kiinalaiset olivat saaneet lukemalla ulkolaisia alan kirjoja. Tästä johtuen heillä oli joitain perustavaa laatua olevia virheitä esim. otteissa jotka ki-

sojen aikana kuitenkin korjattiin. Kiinalaisten tiedonjano oli suuri. Kaikki mahdollinen kuvattiin ja taltiointiin arkistoon myöhemmin hyödynnettäväksi. Kiinan kisaedustustoon kuului kaikenkaikkiaan n. 20 edustajaa. Muisa joukkueista mainittakoon esim. Kanada joka otti nämä kisat hieman rauhallisemmin kuin edelliset ehkä senkin vuoksi että joukkueelle oli asetettu virallinen valvoja. Tästä huolimatta pojat valittivat että ainetta on vaikea saada ja sitä on vähän.

Varsinaiset kisat saatiin loppuun keskiviikkoiltana ja loppuviikko piti hypättämän hupihyppyä päättäjäisiin asti. Torstaiaamu valkeni kauniina lukuunottamatta sitä että Kiinan lippusalko loisti tyhjyyttään ja Kiinan joukkue kävi ylikieroksilla. Joku oli varastanut lipun yön aikana. Väittivät sen olevan poliittinen provokaatio Kiinan kansantasavaltaa kohtaan koska sitä edellisena yönä oli kiinalaisilta varastettu kisamökin edessä ollut pienempi lippu. No, kuinka ollakaan ranskalaiset isännät keskeyttivät kisan ja ilmoittivat etteivät kisat jatku ellei lippua löydy. Tämän jälkeen Eilif Ness Norjasta kävi ilmoittamassa ranskalaisille, että elleivät kisat jatku niin päättäjäsissä marssii ainoastaan ranskan joukkue, muut lähtevät kotiin. Kisat jatkuivat.

Tässä vaiheessa alettiin kasata erilaisia hupihyppypokia. Yritettiin 44 miehen virallista maailmanennätystä johon allekirjoittaneellakin tarjottiin kuvaajan paikkaa, mutta johon en ehtinyt kuitenkaan mukaan. USA:n joukkue teki 20 miehen tähden kiinalaisten kanssa. Suomen joukkuekin tunki itsensä mukaan kansainvälisiin yrityksiin vaihtelevin tuloksin.

Kaikenkaikkiaan voidaan kisoja luonnehtia mielenkiintoiseksi kokemukseksi joskaan mitään uutta ja mullistavaa ei tullut esille. Suomalaisen kannalta asiaa tarkasteltaessa täytyy voin todeta että matkamme MM kisojen mitalikorokkeelle on vielä pitkän ja hikisen matkan takana ja yksikään joukkue ei sitä matkaa ole vielä tosissaan alkanut kulkea eikä näytä ihan heti alkavankaan. Toisaalta, voitettiinhan Peru.

Teksti ja kuvat
Jorma Öster

Kiitokset tuesta
TOPMAN OY
VILLE MATTINEN OY

Kisojen aikana nähtiin kupu RW:tä kaikissa mahdollisissa muodoissa. Suurin muodostelma oli 7 miehen torni jonka teki Ranskan armeijan näytöshyppyyjoukkue. Tässä 4 miehen torni, joka lennettiin alas asti.

Hyppykone Nord Atlas imemässä nieluunsa hyppääjiä. Kuvan hyppääjät lähdössä yrittämään 44 miehen virallista maailmanennätystä, joka ei kuitenkaan ollut täydellinen.

Aina iloinen ja naurava Kiinan joukkueen johtaja selittää RW:n salaisuuksia. Salaisuuksiksi ne useimmille jäivätkin sillä kielenä oli ranska.

8 miehen lajin voitti USA:n MIRROR IMAGE -joukkue, joka tässä tekee kuvaharjoittelua.

Varsinainen hirtehishuumorin kukka on tämän hyppääjän paita. Vastakohtaa edustaa Uuden seelannin joukkueen paita, joka oli kivan värinen ja hyvin tehty. Paitojen vaihto oli kisoissa vilkasta ja erilaisia malleja kymmeniä, jokaisella joukkueella omansa.

Koneesta oli helppo hypätä ulos valmiissa kuviossa. Tilaa riitti.

4-man	1	2	3	4	5	6	7	8	Total
CANADA	6	10	6	8	10	10	7	8	65
GREAT BRITAIN	6	9	7	7	8	10	7	7	61
AUSTRALIA	5	8	6	8	9	8	4	8	56
CHINA	7	9	6	2	5	10	7	9	55
UNITED STATES	5	5	5	7	9	8	6	7	52
FRANCE	4	6	4	6	7	7	5	7	46
SWITZERLAND	4	7	5	4	7	6	4	6	43
NORWAY	4	6	4	4	6	6	5	6	41
BELGIUM	5	4	4	6	6	6	4	4	39
NEW ZEALAND	5	7	3	3	3	7	4	3	35
FED. REP. OF GERMANY	5	1	3	4	6	5	4	4	32
SWEDEN	4	5	2	4	4	4	2	5	30
DENMARK	3	4	3	3	6	4	2	5	30
FINLAND	5	3	3	3	6	3	3	3	29
HOLLAND	4	4	2	4	2	4	1	4	25
AUSTRIA	2	4	3	3	3	3	2	2	22
SPAIN	0	1	0	1	1	1	2	2	8
MEXICO	1	2	1	1	0	1	1	0	7
PERU	0	1	0	1	0	2	1	1	6

8-man	1	2	3	4	5	6	7	8	Total
UNITED STATES	9	6	8	4	8	5	7	7	54
FRANCE	7	6	8	3	6	3	3	4	40
CANADA	6	4	8	3	3	3	6	6	39
CHINA	9	3	7	3	1	4	3	3	33
GREAT BRITAIN	5	4	5	3	1	4	2	3	27
FED. REP. OF GERMANY	3	3	6	2	2	1	3	2	22
AUSTRALIA	7	4	4	2	2	2	1	0	22
HOLLAND	3	2	4	1	1	1	1	0	13
SWITZERLAND	3	2	0	1	1	0	2	0	9
DENMARK	1	1	1	0	1	0	1	0	5
AUSTRIA	2	0	0	1	1	0	0	0	4

PÄTKELMÄ

KOONNUT

Reino Suonsilta Tuomas Asumus

Vanhoja varjon varassa:

Laskuvarjourheilussa 1/79 kerrottiin Ardath Evitt'istä, isoäidistä, joka hyppäsi elämänsä ensimmäisen hypyn vasta 74-vuotiaana. Ennätyksen on nyt rikottu! JOSEPH GERZIN vietti 79. syntymäpäiväänsä hyppäämällä Cessna 182:sta laskuvarjolla!

Gerzin on lentänyt jo 60 vuotta ja sai helikopterilisenssin 77 vuoden ikäisenä. Kovin kauan muutamilla kestää tuo oikean ilmailulajin löytäminen...

Floridassa harjoittelee EDWIN TOWNSEND para-saililla veneen perässä. Hänellä on aikomus lyödä ennätykset ja hypätä ensimmäisen kerran kolmen vuoden päästä täytettyään 85 vuotta!

Itänaapurista:

- ANATOLI OSSPOV hyppäsi 9000. kerran tämän vuoden huhtikuussa. Hänellä on tietävästi eniten hyppyjä maailmassa.
- Laskuvarjohyppäkurssi Moskovassa maksaa 30 kopeekkaa, mutta kulut eivät suinkaan loppu tähän: kurssimaksun lisäksi pitää vielä maksaa jäsenmaksu, joka on 70 kopeekkaa. Kuluja kertyy näin ollen yhteensä 6 Suomen markkaa!

TULOKSET:

1	2	3	4	5	6	7	8	Total
6	10	6	8	10	10	7	8	65
6	9	7	7	8	10	7	7	61
5	8	6	8	9	8	4	8	56
7	9	6	2	5	10	7	9	55
5	5	5	7	9	8	6	7	52
4	6	4	6	7	7	5	7	46
4	7	5	4	7	6	4	6	43
4	6	4	4	6	6	5	6	41
5	4	4	6	6	6	4	4	39
5	7	3	3	3	7	4	3	35
5	1	3	4	6	5	4	4	32
4	5	2	4	4	4	2	5	30
3	4	3	3	6	4	2	5	30
5	3	3	3	6	3	3	3	29
4	4	2	4	2	4	1	4	25
2	4	3	3	3	3	2	2	22
0	1	0	1	1	1	2	2	8
1	2	1	1	0	1	1	0	7
0	1	0	1	0	2	1	1	6

UUSIA LUPAKIRJAHYPPÄÄJIÄ

256 Palotie, Juha-Pekka
257 Salla, Heikki
258 Mälkiä, Ari
259 Kivinen, Pekka
260 Silvennoinen, Timo
261 Hoviniemi, Jouko
262 Lind, Heikki
263 Boman, Arto
264 Hiltunen, Raimo
265 Pulkkinen, Esa
266 Kakko, Juha
267 Anttolainen, Markku
268 Takala, Hannu
269 Havia, Hannu
270 Sjölund, Krister
271 Helo, Tuure
272 Sirén, Tuula
273 Kontio, Kalevi
274 Karjalainen, Jorma-Tapani
275 Luttinen, Helge

UUSIA HYPPEMESTAREITA

HM	LPK
125 Leskinen Hannu	227
126 Horppu Anssi	141
127 Kouhia Maurits	212
128 Yihä Arno	215
129 Ahola Raimo	224
130 Suutarinen Reijo	197

RW-SM...

- Kisoista ei, toimituksemme riippumattomista syistä, saatu juttua aikaan, mutta tulokset sentään jostain ilmestyivät:

1. Shy and Pleasant, SLK.
Markku Heilimo, Esa Mikkonen, Ilari Degerlund, Matti Veikkola, Timo Aalto.
4, 4, 4, 4, 3, 4, 3, 3, yht. 29 pist.
2. Flying Tigers of Helsinki City, SLK.
Kari Tikkinen, Kari Niemi, Jukka Heikkinen, Sarianna Pakarinen, Jarmo Vuorio.
2, 2, 1, 1, 2, 3, 4, 3, yht. 18 pist.
3. Imatra, IIK.
Rauno Härkönen, Matti Heino, Lauri Karhu, Ari Rantalainen, Ari Mälkiä.
3, 2, 2, 1, 0, 2, 3, 2, yht. 15 pist.
4. Lentosuukko, SLK.
Mervi Ikola, Päivi Lappalainen, Harry Blaudet, Kari Tusa.
2, 2, 1, 1, 1, 1, 1, 1, yht. 10 pist.
5. Buskuri Boys
Markku Laksio, Pekka Tuominen, Olli Parvainen, Jari Mäkinen.
3, 2, 2, 0, 2, -, -, yht. 8 pist.
6. Hevosmiehet, TamLK
Harri Toivonen, Mauri Niittymies, Juhani Arponen, Pentti Pukilla, Raimo Ahola.
1, 0, 1, 0, 0, 1, 0, 0, yht. 3 pist.
7. Lotmidown
Paavo Huusari, Tero Toukonen, Antti Hämäläinen, Timo Koponen, Anssi Horppu.
0, 0, 0, 0, 0, 1, 0, 0, yht. 1 pist.

SKYVAN - BOOGIE...

- pidettiin 15.-16.9 Ruotsissa Gryttjom'in lähistöllä sijaitsevalla salaisella sotilaskentällä. Suomesta mukana olivat Kris Enkvist ja Artsi Mattila Turun Laskuvarjourheilijoista. Kerroivat, että matka oli hieno ja kone vieläkin hienomp! Hyppyjä kertyi noin 250. Osallistujia oli ruotsalaisten lisäksi myös Tanskasta, Norjasta sekä aina USA:sta ja Australiasta asti. Taso oli melko kirjavaa, mutta erittäin hienoja suorituksia nähtiin. Kentän salaisesta luonteesta johtuen oli valokuvaaminen ehdottomasti kielletty, joten valitettavasti meillä ei ole käytettävissä kuvaa edes tästä mainiosta lentolaitteesta.

Usko tai älä ...

Suomen Laskuvarjokerho on rakentanut Helsinki-Malmin lentoasemalle toisen maaliristin.

Horny Gorilla

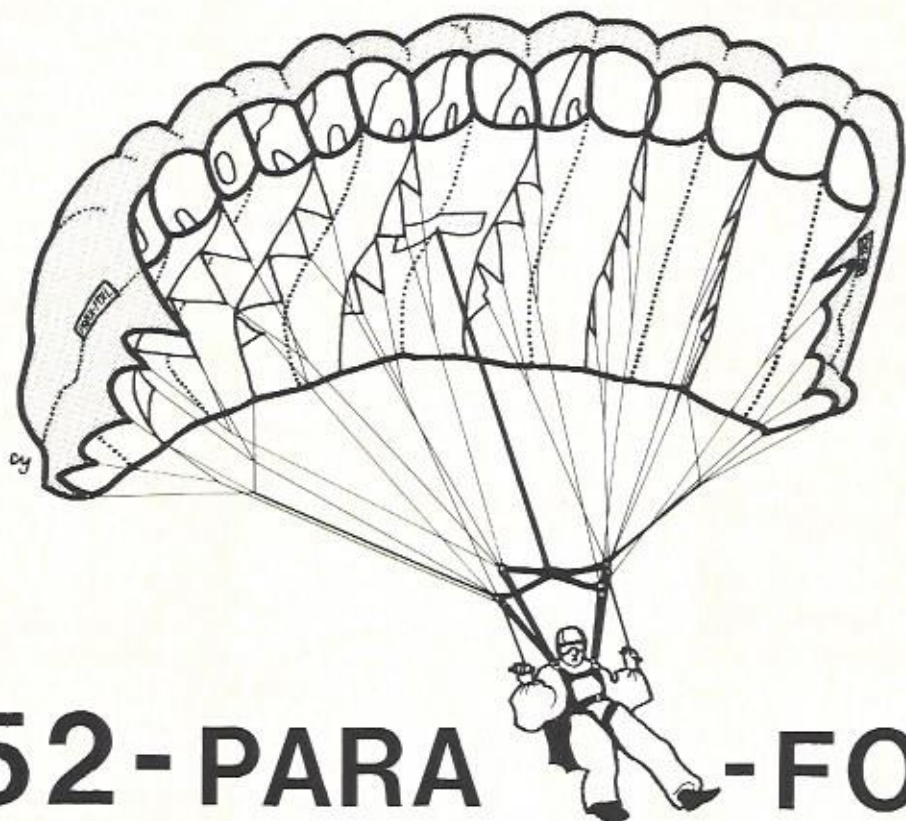
Luettiin tässä Malmilla eräänä päivänä ulkolaisia laskuvarjolehtiä ja ihmeteltiin miksi erään kuvion nimi on horny gorilla. Kuviossa hyppääjät tekevät ensin normaalin tähden ja senjälkeen heittävät jalkansa kuvion keskelle ja lukitsevat ne jalkaotteella. Putoamisvauhti kiihtyy melkoiseksi. Malmilla on tehty jo 6 miehen gorilla. Kuvan gorillassa mukana Jarmo Vuorio, Markku Puro, Kjell Olsen ja Hannu Leskinen. Kokeilkaa, ehdottomasti hornimainen kuvio.

1000 täyteen!

Onni Kuusisto SLK:sta saavutti tuhannen hypyn rajan 25.8. Malmilla. Hyppy oli 4-RW:tä 1600 metristä. Ensin tehtiin neljän tähti josta käännettiin onnistunut Horny Gorilla.

PETO PATJALASU !

252-PARA -FOIL

Todella maailman uskomattomin urheiluvarjo, 252 Para-Foil on muuttanut "laatikko"varjojen maailman uskomattoman hiljaisine vajoamisnopeuksineen, pehmeine alastuloineen, loistavine lento-ominaisuuksineen ja pehmeine aukaisuineen.

EI RAJUJA AUKAISUJA, EI PALAMISIA: 252 Para-Foil ei ainoastaan anna sinulle pitempää aikaa varjon varassa, vaan se tuo sinut alas pehmeästi jopa tyyninä päivinä. Vaikkakaan emme voi taata sinulle höyhenlaskua joka kerta (sehän on sinusta itsestäsi kiinni), voimme taata sinulle jatkuvasti pehmeät ja miellyttävämmät laskeutumiset kuin millään muulla patjavarjolla.

HELPPO LENTÄÄ: Uskomme rehellisesti että 252 Para-Foil on maailman helpoin patjavarjo lentää. Patentoitu stabilisaattori systeemi tekee 252:sta uskomattoman vakaan lentää, tunneleiden välinen paineentasausjärjestelmä estää tehokkaasti tunneleiden tukkeutumisen. 252 saa myös korkeat pisteet käsiteltävyydestä ilmassa, tasaiset, vakaat käännökset, tavallista kevyempi ohjaus ja äärettömän kevyet jarrutukset.

PEHMEÄT, LUOTETTAVAT AUKAISUT: Sliderissa, 8 cm halkaisijaltaan olevat slider renkaat apuvarjoon kytkettynä antavat sinulle jatkuvasti pehmeät ja luotettavat aukaisut. Johtuen suurista slider renkaista, slider laskeutuu kantopunoksia pitkin rauhallisesti estäen varjon vahingoittumisen ja pehmentäen aukaisua. Kaikki 252-hyppääjät sanovat kupunsa aukeavan yhtä pehmeästi kuin PC.

Mutta vain tämän mainoksen lukeminen ei saa sinua uskomaan... hyppää 252:lla ja totea itse.

Jälleenmyyjä Suomessa: Suomen Laskuvarjo Oy

THE CHUTE SHOP
HIGHWAY 202, FLEMINGTON, N.J. 08822
(201) 782-5758

PMM

Laskuvarjohypyn konventionaalisten lajien PM-kilpailut pidettiin Norjassa Fyresdalissa 30.7.-5.8. 1979 välisenä aikana: kilpailuun osallistui 38 kilpailijaa, Suomesta A-luokkaan: OLAVI KILPINEN, RAUNO HÄRKÖNEN, TATU SOINI, MATTI KOKKONEN, KALLE SAVOLAHTI ja ANSSI HORPPU. Ensimmäistä kertaa oli mukana myös B-luokka, johon osallistuivat alle 500 hyppeä hypänneet: Suomen edustajat REIJO AITTO MÄKI ja ESKO HIRVONEN. Suomen tuomarina ILKKA STAUFFER ja joukkueenjohtaja ARJA MARTIKAINEN. Kilpailujen johtaja oli vanha tuttavamme KJELL OLSEN.

Kilpailu- ja matkaväsynyt joukkueemme saapui Fyresdaliin vesisateessa sunnuntai-iltana. Kilpailuväsymys painoi etenkin LJK:n poikia, jotka tulivat suoraan sotilaitten MM-kilpailuista Karsborgista Ruotsista. Lämmintä majapaikkaa ja hyvää ruokaa odottelimme, sillä kertaa ne jäivät haaveeksi, koska majointus oli lomamökeissä ja ruoka piti valmistaa itse. Makuupussit olivat tietenkin unohtuneet kotiin.

Uteliana ajoimme vielä samana iltana kentälle. Karlsborgissa olimme nimittäin kuulleet myös norjalaisten kyselevän, että missähän se Fyresdal on ja minkähänlainen kenttä ja kerho siellä on. – No kenttä sijaitsi kapeassa laaksossa, jota reunustivat aina 900 metrin kohoavat vuoret sekä 300 metrin päässä kentästä oli Norjan syvin järvi. Maalialue oli pelkkää hiekkakangasta ja 50 metrin ringin sisäpuolelle mahtui muutama mäntykin. Sitä 50 metrin rinkiä ei tosin oltu merkitty. Ja koke-neempien kilpailuhyppeäijien vanha tuttu Norjan ainoa tuulipussi oli tuotu paikalle. Se oli ohutta laskuvarjokangasta, ei vahvikkeita eikä viiruja. Mietteliäänä palailimme majapaikalle.

Maanantaiaamuna jolloin harjoitushyppejen piti alkaa totesimme Kjellin panneen töpinäksi; Yhdessä yössä hän oli järjestänyt maalialueen kunnostuksen, turvajärjestelyt kentälle ja järvelle, valmentanut kisaorganisaation ja oli valmis aloittamaan PM-kilpailut.

Sähköpläkkää odoteltiin Göteborgista, sen lentomatka kesti kuitenkin pari päivää ja vihdoin saavuttuaan se osoittautui kuitenkin niin epäluotettavaksi ettei sitä voitu käyttää.

Henkilökohtaisella tarkkuudella kisat aloitettiin ja suomalaiset yhdessä ruotsalaisten kanssa pitivät nolla nollia hallussaan, kaikkein varmimmin meidän Enska. Kahden ensimmäisen päivän aikana saatiin sateiden lomassa hypähtyä kuusi kierrosta tarkkuutta. B-luokan tulokset jo ratkesivatkin niiden perusteella Ruotsi otti kaksoisvoiton, Esko pronssia ja Reijo neljännen tilan. Reijo, jonka kuuluttaja risti RAJU Waltteriksi loukkasi polvensa neljännellä kierroksella, mutta suomalaisella sinnikkyydellä hän hyppeäsi kisan loppuun.

Keskiviikkona hypättiin joukkuetarkkuus, jossa Suomella oli edustajat vain A-luokassa. B-luokan kolmas osanottaja puuttui – harmit-tavan tiedotuskatkon takia emme saaneet pe-

ruutuksista tietoa riittävän ajoissa. Suomen joukkueessa hyppeäivät demokraattisen äänestyksen perusteella Enska, Tatu, Kalle ja Rane sekä varalla Veksi. Kaksi ensimmäistä kierrosta olivat tosi tasaisia, ero johtavan Suomen (9cm) kakkosen Tanskan (30cm) ja kolmosen Ruotsin (34cm) oli mitätön, Norjalla oli jo yli kolmen metrin tulos. Kolmannella kierroksella Ruotsi teki kahden ja puolen metrin yhteistuloksen, joten jäljelle jäivät Tanska ja Suomi 17 sentin erolla. Tanska hyppeäsi ensin, tulos 4 senttiä eli Suomella oli varaa tehdä yhteensä 21 senttiä. Poikien hermot pitivät ja kaikki neljä tekivät varmaakin varmemmat nolla nollat. Suomen joukkueen suoritus oli katsojien (=asian tuntijoiden) mielestä paras-ta mitä PM-kilpailuissa koskaan oli nähty. Oli helppoa olla joukkueenjohtaja.

Perjantai aamuna sää oli selkeämpi ja silloin hypättiin viimeinen kierros tarkkuutta. Meidän valttinamme oli edelleen Enska, joka oli ainoana nolla nolla miehenä mukana. Hän teki myös kilpailun kuluessa uuden Suomen ennätyksen – 12 perättäistä nolla nollaa. Viimeisen kurotuksensa hän kuitenkin teki aavistuksen verran huolimattomasti ja takajalasta mitattiin 20 senttiä eikä siinä auttanut ollenkaan se, että ilmiselvä polkasu se muuten oli. Masentui siinä muidenkin kuin Enskan mieli juuri sopivasti ennen alkavaa tempukilpailua.

Video oli käytössä ja sitä kisan loppua kohti opittiin jopa käyttämään. Putkella erottuivat muista selvästi Ranen ja Kato Hansenin suoritukset. Tatum käänteissä oli myöskin vipinää, hän sai kyllä harmilliset 3 sekuntia virheestä, jonka syyt eivät ole vielä kukaan täysin selvittänyt. Videonauha on kyllä tulossa Suomeen – jospa sitten.

TULOKSIA

HENKILÖKOHTAINEN TARKKUUS A-LUOKKA

1. Jonas Wallberg, Ruotsi	0.03
2. Tony Månson, Ruotsi	0.09
3. Roland Lagerkvist, Ruotsi	0.10
4. Björn Stephensen, Tanska	0.16
5. Erik Justesen, Tanska	0.18
6. Olavi Kilpinen, Suomi	0.20
7. Palle Frank, Tanska	0.22
8. Veikko Korhonen, Suomi	0.41
9. Roar Froyland, Norja	0.55
10. Kjell-Åke Grubb, Ruotsi	0.73
12. Kalle Savolahti, SF	0.85
15. Tatu Soini, SF	1.45
16. Rauno Härkönen, SF	1.57
20. Matti Kokkonen, SF	2.08
24. Anssi Horppu, SF	4.91

YLEISMESTARUUS A-LUOKKA

1. Tony Månson, S	13
2. Olavi Kilpinen, SF	52
2. Björn Stephensen, D	52
4. Palle Frank, D	74
5. Jonas Wallberg, S	82
6. Roland Lagerkvist, S	109
7. Erik Justesen, DK	146
8. Rauno Härkönen, SF	257
9. Tatu Soini, SF	274
10. Kalle Savolahti, SF	313
16. Veikko Korhonen, SF	593
17. Anssi Horppu, SF	640
19. Matti Kokkonen, SF	689

B-pojista Raju Waltter vaan kipeine jalkoinenkin selviytyi ykköseksi ja Esko kolmanneksi. A-luokassa Kato Hansenia ehdittiin jo pari tuntia juhlia voittajana, kunnes tarkastuksessa havaittiin, että Ranehan se paras oli; Enska neljäs ja Tatu seitsemäs. Suomalaisten tempussuorituksissa oli varmaankin Helmutin koulusta selviä jälkiä näkyvissä, niin ainakin ruotsalaiset asian selittivät. Heidän protestinteko taidostaan meillä on myös vielä paljon opittavaa.

Koko viikon uurastanut Kjell oli vielä perjantai-illaksi organisoinut päättäjäiset lennätettyine katkarapuineen kaikkineen. Niistä juhlista jouduimme valitettavasti lähtemään kesken pois – kiire oli jo kotiin.

Utin ja Imatran kisajärjestelyihin tottuneena Fyresdalin puitteet tuntuivat tosi vaatimat-tomilta, mutta kisaorganisaatio ja ennen kaikkea Kjell tekivät varmasti parhaansa löytääkseen Pohjolan parhaat.

Arja Martikainen

TYYLIIHYPY A-LUOKKA

1. Rauno Härkönen, SF	29.79
2. Kato Hansen, N	30.37
3. Tony Månson, S	32.07
4. Olavi Kilpinen, SF	34.73
5. Palle Frank, D	35.42
6. Björn Stephensen, D	35.90
7. Tatu Soini, SF	36.03
8. Anssi Horppu, SF	38.70
9. Jonas Wallberg, S	39.25
10. Roland Lagerkvist, S	39.26
13. Kalle Savolahti, SF	40.76
17. Matti Kokkonen, SF	41.49
23. Veikko Korhonen, SF	46.20

MAITTEN VÄLINEN PAREMMUUS

1. Suomi	11 pist.
2. Tanska	12 pist.
3. Ruotsi	26 pist.
4. Norja	41 pist.

JOUKKUETARKKUUS A-LUOKKA

1. Suomi	0.38
2. Tanska	0.59
3. Ruotsi	3.15
4. Norja	8.01

B-LUOKKA

HENKILÖKOHTAINEN TARKKUUS

1. Göran Thörnblom, S	0.62
2. Bo Gunnarson, S	1.21
3. Esko Hirvonen, SF	1.71
4. Reijo Aittomäki, SF	2.19

TYYLIIHYPY

1. Reijo Aittomäki, SF	44.80
2. Kent Karlsson, S	45.83
3. Esko Hirvonen, SF	48.45

YLEISMESTARUUS

1. Reijo Aittomäki, SF	17
2. Esko Hirvonen, SF	18
3. Kent Karlsson, S	29

Turus tapahtuneit'

MURHEESTA ILOON ...

Viime numerossa tämän otsakkeen alla kertoi Artsi, että Partenavian tuntihinta kipusi alkuvuodesta lukemiin, joita hyppykansa ei enää katsonut voivansa maksaa. Niinpä sitten alkukesästä hypeltiinkin sitkeästi cessna 172:sta muuttaen hyppyskaalaa siten, että 1500 m oli "korkea". Ei päässyt päätä huiumaamaan, kun Partenavian "normaalikeikka" oli 3000 metriin. Jotain hyötyäkin moisesta sentään oli. Rupesivat nimittäin kolmen oot syntymään alta aikayksikön.

Pitemmän päälle moinen kuitenkin alkaa närästä, ja niinpä ryhdyimme tuumimaan syntyjä syviä. Ennen niin uljaiden ja pystypäisten miesten nähtiin kulkevan niska kyyryssä ja hattu kädessä pitkin pankkien käytäviä, ja luikahtelevan sisään paneeliovista. Sitkeä yritys tuotti lopulta tulosta ja heinäkuussa pörräsi uusi kone Turun kentälle: OH-CAD, Cessna 182, hyvää vuosikertaa -63, ja tarkoituksella oikein olemaan ...

Tätä kirjoittaessa alkaa 50 tuntia olla lennetty. Toistaiseksi olemme olleet erittäin tyytyväisiä. Oikealta on konevalinta tuntunut. Että tervetuloa vaan Turkuun hyppäämään. Nykyään hypätään isommasta luukusta, mitä nyt vähän pienemmällä porukalla.

LEIREJÄ ...

Leirejä pidettiin Oripäässä kolme kertaa. Varsinaisen juhannusleirin lisäksi esiintyi tarvetta oman lentolaitteen myötä pitää leirejä myös parina viikonloppuna. Osanotto oli jo tavan mukaan runsasta ja hyppejä kertyi melkoinen määrä. (am)

TURUN MESSUT.

Käytiin kuitenkin vielä hyppelemässä Partenaviastakin, peräti viisi keikkaa Turun Messuille. Kahdella jälkimmäisellä oli vielä oma lentolaite mukana joten yhdeksällä hyppääjällä mentiin messuille sisään komeat valkoiset mainoshaalarit yllä, joka näin vihjeeksi kerhojen markkinointimiehille kerrottakoon. Pakkasivat vain nuo haalarin mokomat hajolemaan, paperia kun olivat ...

VENEET VESILLÄ -

näyttelyyn Naantaliin pyrki myös osallistumaan neljä muodikasta herraa: vanhanaikaiset punaraitaiset uimapuvut päällä ja päässä uimalakit. En tiedä, miten hauskaa yleisöllä oli, mutta henkilökohtaisesti voin vakuuttaa, että hyppääjillä kyllä: nauroimme toisiamme käytännöllisesti katsoen varusteiden pukemisesta hyppyyn asti! Kuva kertoo enemmän ...

AJATUKSEN KULKEMISESTÄ ...

On herännyt keskustelua "yli rajojen", josta syystä katson velvollisuudekseni esittää pari tosiseikkaa. Ensinnäkin: tämän lehden artikkeleista vastaa kirjoittaja itse, eli Artsin kirjoitus ajatuksen kulkemisesta oli hänen näke-

▲ Kristian ja Arno ulostautumassa kerhon omasta koneesta
Cessna 182, OH-CAD
▲▲ Kuvat Artsi Mattila

▼ Maurits, Arno, Mauno ja Kristian lähdessä hullunhauskalle vesihypylle Naantaliin. Huomaa asusteet!

myksensä, jossa mukana oli erittäin paljon nuorta intoa, taiteilijan temperamenttia ja valitettavasti myös tietämättömyyttä. Seuraavassa esitän kerhon virallisen kannan asiaan niillä valtuuksilla, jotka Turun hyppekansa on minulle luottanut. Tosiasiaan oli, että AN-2 ei päässyt hyppylennolle, syynä vallitseva tilanne (lentonäytös, yleisöläennätykset) sekä asian huono tiedotus lennonjohtolle. Neuvostoliittolainen lentäjä puhui venäjää. Jatkossa saatiin yksipuolista informaatiota tapauksesta, eikä kukaan huomannut kysellä syitä lennonjohtolta, kuumina kun käytiin, ts. ajatus ei kulkenut.

Kirjoituksen alkuosan voi siis panna kuumien tunteiden ja tietämättömyyden tiliin, loppuosa sen sijaan alkoi huolestuttaa: - Mieltävätkö ehkä muutkin johtokunnan ulkopuolella olevat hyppääjät lennonjohtoon ja johtokunnan sekä hyppemestareiden yhteiset palaverit mielistelyksi. Jos näin on, on vika huonossa

tiedotuksessa. Tosiasiaan on, että näissä palavereissa sovitaan pelisäännöt, jotta toiminta kentällä sujuisi mahdollisimman kitkattomasti ja molempia osapuolia tyydyttävällä tavalla. Näinhän hommat on hoidettukin: hyppytoiminta on sulautunut hyvin kentän välillä vilkkaaseenkin liikenteeseen. Hyppeleminen olisi välillä paljon hankalampaa, jollei tornissa ymmärrettäisi, että kuitti ei aina ole järjen korvike.

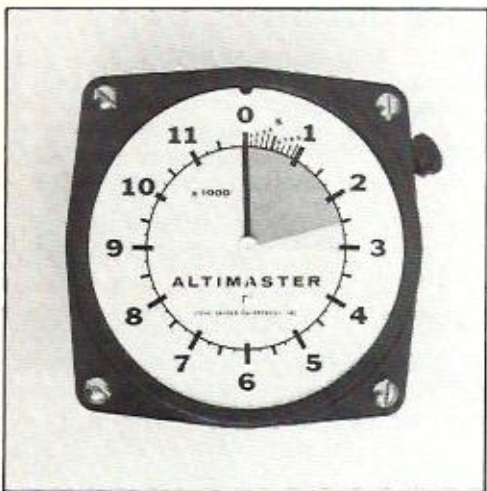
Lisäksi nämä palaverit pidetään vastavuoroisuuden hengessä. Seuraava piti pitämisen lennonjohtajien saunalla, toivottavasti kutsu pitää edelleen, vai kuinka on Antsu ...?

Kaiken kaikkiaan Turussa homma hoituu, ja tapauksesta on otettu puolin ja toisin opiksi. Ensi kerralla neuvotellaan, ja sitten vasta kirjoitellaan ...

lupaa myös Maurits

Sentinel Ripcord Releases

Altimaster Altimeters

Paralert

At SSE your safety is our business.

At SSE, Inc., we're dedicated to creating products that enhance the safety of sport parachuting. We understand your need for reliable and practical altimeters and automatic openers. By combining innovative ideas with modern technology and precise manufacturing, we have met that need with a line of products that are light and compact yet rugged and reliable.

Our Sentinel series of automatic ripcord releases have literally saved **hundreds** of lives. And its new universal power handle lets your rigger install a Sentinel on practically any reserve — conventional or tandem.

And more skydivers rely on their Altimaster altimeters than any other. Small and thin enough to be mounted almost anywhere, an Altimaster provides accurate altitude information at a glance.

Our latest product is the Paralert. It's an altitude warning device that "sounds off" at a preselected altitude. So you're free to concentrate on the skydive instead of having to visually check an altimeter.

SSE, Inc., is continuing to find ways to make your skydiving safer, easier and more fun. So we really mean exactly what we say: Your safety is our business.

Write or call today for information on SSE's entire line of sport parachuting products. Or see your local dealer.

Sentinel, Altimaster and Paralert are registered trademarks of SSE, Inc. © 1978, SSE, Inc.

SSE INCORPORATED

5801 Magnolia Avenue • Pennsauken, NJ 08109 • (609) 663-2234

filmille tallennettua

Laskuvarjourheilu valtaa uusia ulottuvuuksia! Nämä herrat on pelastettu asematunnelista tämän tervehenkisen harrastuksen pariin. Igor "Iku" Kähmäinen (vas.) ja Uljas Artturi "Arski" Bökkelbän (oik.) ihailevat maisemia ennen ensimmäistä hyppyään.

Kuvat Jorma Öster

SYYSTARJOUS !

Heti varastosta edullisesti

Strato-Cloud Cruisair

Unit 3-rengas tandemit

Safety Flyer 26' Lopo

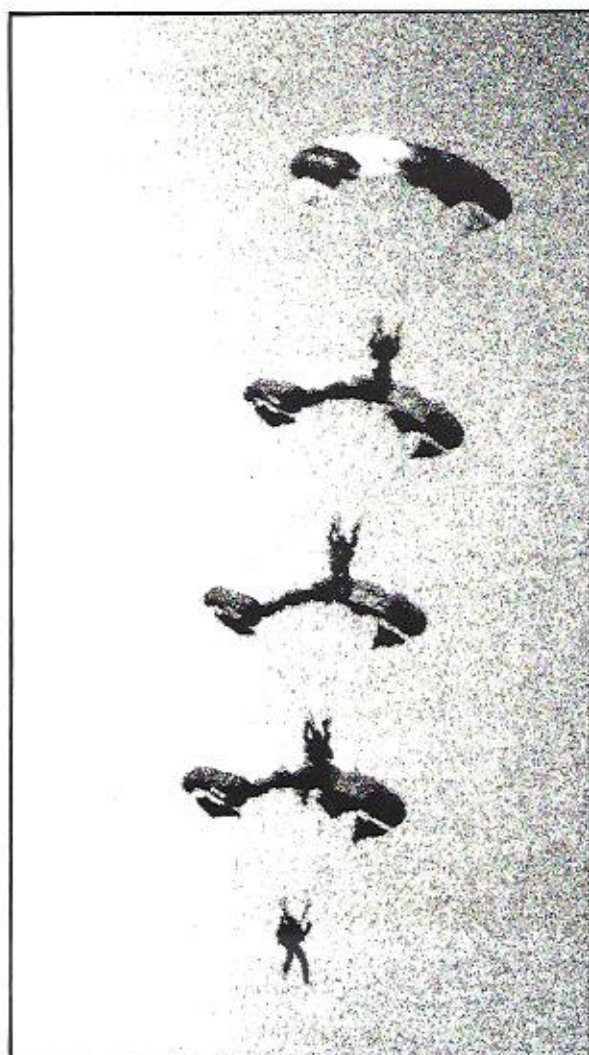
Soittele 941-751365

ERKKI VAARA KY

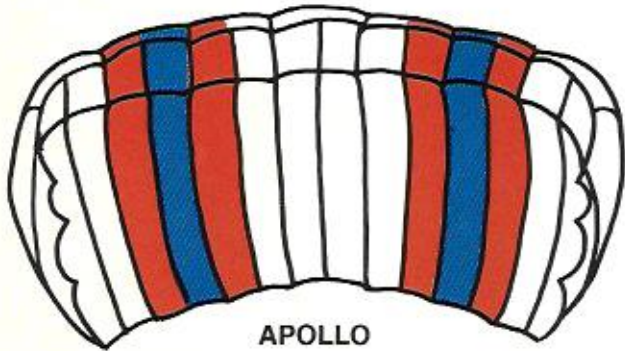
Elementtitie 6 ● tarkastus

41160 ● korjaus

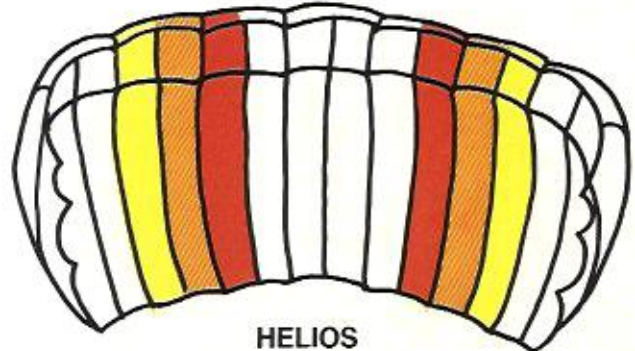
TIKKAKOSKI ● myynti

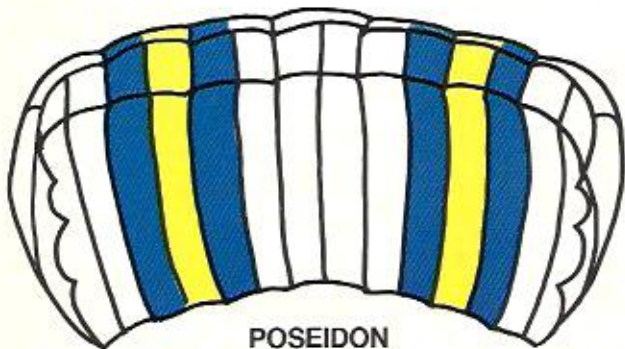
STRATO-CLOUD LITE ja CRUISAIR NYT SUOMEN LASKUVARJO OY:STÄ

APOLLO

HELIOS

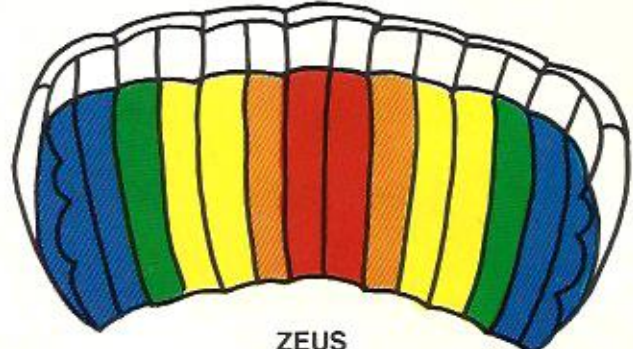
POSEIDON

Molemmat Para-Fliten uutuudet saatavilla edulliseen hintaan ja oheisilla väreillä.

- Lisäksi yksivärisenä punainen, valkoinen, sininen, musta tai keltainen.
- Myös omilla väreillä (toimitusaika n. 2 kk.).
- Soita ja kysy lisätietoja. Yhtiömme edustaja Jorma Öster on päivisin tavoitettavissa numerosta (Reprokeskus Oy) 90/736 047 ja iltaisin 90/740 021

VULCAN

ZEUS

MAAHANTUONTI JA MYYNTI
SUOMEN LASKUVARJO OY

SUURSUONTIE 21 · 00630 HELSINKI 63 · PUH. 90/740021